

**ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО З ІНОЗЕМНОЮ
ІНВЕСТИЦІЄЮ «САНТРЕЙД»
Фінансова звітність**

*за рік, що закінчився 31 грудня 2021 р.,
та Звіт незалежного аудитора*

Зміст

Сторінка

Звіт незалежного аудитора	9
Заява керівництва про відповідальність	10
Звіт про фінансовий стан	11
Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід	12
Звіт про рух грошових коштів	13
Звіт про зміни у власному капіталі	14
1 ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	14
1.1. Інформація про компанію	15
1.2. Основа підготовки фінансової звітності	15
1.3. Припущення щодо функціонування Компанії в найближчому майбутньому	16
1.4. Операційне середовище	20
2 ОГЛЯД СУТТЄВИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ	46
3 ОСНОВНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ	49
4 ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ ТА ЗМІНЕНИХ СТАНДАРТІВ	52
5 РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ	52
5.1. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ	52
5.1.1. Виручка за договорами з покупцями та собівартість продажів	53
5.1.2. Адміністративні витрати	53
5.1.3. Витрати на продаж	53
5.1.4. Інші операційні доходи	54
5.1.5. Інші операційні витрати	54
5.1.6. Інші доходи	54
5.1.7. Інші витрати	54
5.1.8. Фінансові доходи та витрати	55
5.1.9. Витрати на винагороди працівникам	55
5.2. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	57
5.3. ОСНОВНІ ЗАСОБИ	58
5.4. ОРЕНДА	59
5.5. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ	59
5.6. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ	60
5.7. ДОВГОСТРОКОВА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	60
5.8. ІНШІ НЕОБОРОТНІ АКТИВИ	60
5.9. ЗАПАСИ	61
5.10. ТОРГОВА ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	62
5.11. АВАНСИ ВИДАНІ	62
5.12. ПОДАТКИ ДО ВІДШКОДУВАННЯ	63
5.13. ІНШІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ ТА ІНШІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	63
5.14. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ	63
5.15. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	64
5.16. ПОЗИКОВІ КОШТИ	65
5.17. ТОРГОВА ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	67
5.18. АВАНСИ ОТРИМАНІ	67
6. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ	67
6.1. Операції з пов'язаними сторонами	72
6.2. Справедлива вартість фінансових інструментів	73
6.3. Управління ризиками	76
6.4. Управління капіталом	76
6.5. Умовні та інші зобов'язання	77
6.6. Події після закінчення звітного періоду	77

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Власнику ДОЧІРНЬОГО ПІДПРИЄМСТВА З ІНОЗЕМНОЮ ІНВЕСТИЦІЄЮ «САНТРЕЙД»

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думки із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Дочірнього підприємства з іноземними інвестиціями «САНТРЕЙД» (далі - «Підприємство»), що складається зі звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2021 року, звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід, звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до річної фінансової звітності, включаючи стислий виклад облікових політик (далі- фінансова звітність).

На нашу думку, за винятком впливу питання, про яке йдеться у розділі нашого звіту «*Основа для думки із застереженням*», фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Підприємства на 31 грудня 2021 року, його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

Аудит фінансової звітності Підприємства за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, був проведений іншим аудитором, який висловив думку із застереженням щодо цієї фінансової звітності стосовно того, що аудитори не спостерігали за проведенням інвентаризації запасів станом на 31 грудня 2020 року та не мали змоги впевнитися в кількості запасів за допомогою альтернативних процедур.

Унаслідок впливу цього питання на порівнянність показників поточного періоду та відповідних показників за попередній період наша думка щодо фінансової звітності за поточний період також модифікована.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «*Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності*» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Підприємства згідно з етичними вимогами застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а саме: з вимогами Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ), а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на примітки 1.3 та 6.6 до фінансової звітності, де зазначається, що 24 лютого 2022 року російська федерація здійснила широкомасштабне військове вторгнення в Україну. Військові дії, що тривають, невизначеність подальшого розвитку подій, включаючи інтенсивність або потенційні строки припинення цих дій можуть суттєво вплинути на економічну ситуацію в країні, а їх наслідки неможливо оцінити з достатнім рівнем передбачуваності. Проаналізувавши існуючі внутрішні, економічні та військові чинники невизначеності та враховуючи їх можливий вплив, керівництво Підприємства дійшло висновку, що припущення стосовно безперервної діяльності підпадає під невизначеність внаслідок військової агресії російської федерації проти України.

Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Визнання виручки. Дохід є ключовим показником ефективності Підприємства, що створює ризик його некоректного відображення з метою досягнення встановлених показників ефективності та зважаючи на те, що дохід є найсуттєвішою статтею фінансової звітності, аудит якої вимагає значного часу та зусиль - ми вважаємо, що визнання чистого доходу ключовим питанням аудиту. Інформацію про облікову політику щодо визнання доходів розкрито у Примітці 2 до фінансової звітності. У 2021 році Підприємство визнало виручку за договорами з покупцями у розмірі 34 570 940 тис. грн. Виручка за договорами з покупцями складається, в основному, з виручки від продажу готової продукції (28 502 775 тис. грн.), виручки від продажу товарів (5 849 247 тис. грн.) та виручки від продажу послуг (218 918 тис. грн.). Чистий дохід визнається на момент переходу контролю над товаром у певний момент часу.

Ми виконали наступні аудиторські процедури:

- Розглянули облікову політику Підприємства стосовно визнання доходу на предмет її відповідності вимогам МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», включаючи критерії визнання доходу;
- Проаналізували умови договорів реалізації на предмет передачі контролю на готову продукцію та товари. На вибірковій основі ми порівняли дату переходу контролю на готову продукцію та товари з датою визнання доходу;
- Зробили вибірку та отримали підтвердження балансів дебіторської заборгованості від контрагентів;
- Протестували на вибірковій основі окремі операції з визнання доходу за 12 місяців 2021 року шляхом звірки до первинних документів;
- Протестували вибірку операцій по визнанню доходів товарів, які відбулися у звітному році перед звітною датою та у році після звітної дати, та оцінили до якого періоду вони відносяться та в якому періоді визнані.

Інша інформація

Управлінський персонал Підприємства несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається зі:

- *Звіту про управління*, який складається Підприємством на підставі вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та який не є фінансовою звітністю Підприємства та не містить нашого Звіту незалежного аудитора щодо неї. Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на Звіт про управління і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цього Звіту про управління на дату цього Звіту незалежного аудитора. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомлення з Звітом про управління та розгляд, чи існує суттєва невідповідність між Звітом про управління та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи Звіт про управління має вигляд такого, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення у Звіті про управління, ми зобов'язані повідомити про цей факт тих, кого наділено найвищими повноваженнями. Як описано вище у розділі «Основа для думки із застереженням» попередній аудитор не спостерігав за інвентаризацією запасів станом на 31 грудня 2020 року та за допомогою альтернативних процедур не зміг впевнитись в кількості запасів, утримуваних на цю дату. Відповідно ми не можемо дійти висновку, чи інша інформація містить суттєве викривлення стосовно цього питання.

Інші питання

Аудит фінансової звітності Підприємства за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, був проведений іншим аудитором, який 31 травня 2021 року висловив думку із застереженням щодо цієї фінансової звітності.

Відповідальність управлінського персоналу Підприємства та тих, кого наділено найвищими повноваженнями за фінансову звітність

Управлінський персонал Підприємства несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки. При складанні фінансової звітності управлінський персонал Підприємства несе відповідальність за оцінку здатності Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Підприємство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Підприємства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск Звіту незалежного аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує.

Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Ми також:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик не виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Підприємства;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом Підприємства;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом Підприємства припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму Звіті незалежного аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого Звіту незалежного аудитора. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Підприємство припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими.

Ми описуємо ці питання в своєму Звіті незалежного аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому Звіті незалежного аудитора, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

- *Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року №2258-VIII*

Інформація у цьому підрозділі Звіту незалежного аудитора надається у відповідності до пунктів 3 та 4 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII.

Нас вперше було призначено для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Підприємства рішенням Власника Підприємства №30/09/2021 від 30 вересня 2021 року. Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень становить 1 рік.

Аудиторські оцінки.

Твердження про ідентифікацію та оцінку нами ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки викладено у розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Опис та оцінка ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, зокрема внаслідок шахрайства

Згідно з МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища», ми виконали процедури, необхідні для отримання інформації, яка використовувалася під час ідентифікації ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства у відповідності до МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності».

Під час планування аудиту ми визначили, що завдання з аудиту фінансової звітності Підприємства супроводжується високим аудиторським ризиком, складовими якого є: бізнес-ризик Підприємства та притаманний йому обліковий ризик.

Загальні процедури ідентифікації та оцінки ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства чи помилки, які застосовувалися під час нашого аудиту, включають в себе аналіз середовища внутрішнього контролю Підприємства, процесу ідентифікації бізнес-ризиків, доречних для цілей фінансового звітування, оцінювання значущості ризиків, ймовірності їх виникнення, а також прийняття рішень Підприємства щодо механізму розгляду цих ризиків; процедури зовнішнього підтвердження та інспектування документів після завершення звітного періоду та системи внутрішнього контролю Підприємства, пов'язаною із сплатою дебіторської заборгованості та інших фінансових активів; аналіз регуляторних ризиків; розуміння заходів контролю ІТ; тестування журнальних проводок; аналіз інформації, що отримана у попередніх періодах; виконання аналітичних процедур, в тому числі по суті, з використанням деталізованих даних, спостереження та інші.

Нами було отримано розуміння зовнішніх чинників діяльності Підприємства, структуру її власності та корпоративного управління, структуру та спосіб фінансування, облікової політики, цілей та стратегій і пов'язаних із ними бізнес-ризиків, оцінок та оглядів фінансових результатів.

Інформація щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності внаслідок шахрайства наведена у підрозділі «Основні застереження щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності» цього розділу Звіту незалежного аудитора нижче.

За нашими аудиторськими оцінками бізнес-ризик полягає у тому, що Підприємство належить до підприємств, які становлять суспільний інтерес.

Обліковий ризик під час планування аудиту нами ідентифікувався як можливий у питаннях, які описані у розділі «Ключові питання аудиту» цього Звіту незалежного аудитора.

Посилання на інформацію у фінансовій звітності для опису та оцінки ризику суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Опис бізнес-ризиків наведений у примітці 1.4 до фінансової звітності Підприємства. Описання облікового ризику наведене у примітках 2 та 3 до фінансової звітності та у розділі «Ключові питання аудиту» цього Звіту незалежного аудитора, де наводяться посилання на відповідні примітки фінансової звітності.

Інформація щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності внаслідок шахрайства наведена у підрозділі «Основні застереження щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності» цього розділу Звіту незалежного аудитора нижче.

Опис заходів, вжитих для врегулювання ідентифікованих ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

На підстав ідентифікованих та оцінених нами ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності ми провели наступні аудиторські процедури:

- підвищили рівень професійного скептицизму (тобто, підвищили уважність до документації та необхідність у підтвердженні пояснень чи заяв управлінського персоналу Підприємства);
- призначили відповідний до цих обставин персонал для виконання обов'язкового аудиту, у тому числі, у відповідності до керівництва з аудиту RSM International було призначено другого партнера із завдання та контролера якості виконання завдання;
- збільшили обсяг вибірки та обсяг проведених процедур аналітичного огляду;
- досліджували, чи були наявні істотні і/чи незвичні операції, що відбулися близько перед закінченням року;
- оцінили прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності, зроблених управлінським персоналом Підприємства;
- здійснили оцінку загального подання, структури та змісту фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також того, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного їх відображення;
- проаналізували висновок щодо прийнятності використання управлінським персоналом Підприємства припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку на основі отриманих аудиторських доказів. Період оцінки безперервної діяльності охоплював період не менше дванадцяти місяців від дати затвердження фінансової звітності;
- проаналізували інформацію про те, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Підприємства продовжити безперервну діяльність.

Основні застереження щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Основним застереженням є застереження щодо ризику шахрайства. Відповідно до вимог МСА 240 під час планування аудиту ми розглядали схильність Підприємства до шахрайства з урахуванням бізнес-середовища, а також засобів і методів контролю, встановлених і підтримуваних управлінським персоналом, а також характером угод, активів і зобов'язань, відображених в бухгалтерському обліку.

Під час планування нашого аудиту ми здійснювали запити управлінському персоналу Підприємства щодо наявності у нього інформації про будь-які знання про фактичні випадки шахрайства, які мали місце, підозрюване шахрайство, яке має вплив на Підприємство. У відповідь на такі запити управлінський персонал надав письмову оцінку ризику шахрайства Підприємства, згідно якого ризик шахрайства є контрольованим.

Проте, основна відповідальність за запобігання і виявлення шахрайства лежить саме на управлінському персоналі Підприємства, який не повинен покладатися на проведення аудиту для уникнення своїх обов'язків, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю, які внаслідок властивих для аудиту обмежень можуть бути невиявлені. Властиві аудиту обмеження викладені у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Результативність аудиту в частині виявлення порушень

За результатами нашого аудиту у випадку виявлення викривлень, крім суто тривіальних помилок, ми повідомляємо про них Наглядовій раді та управлінському персоналу Підприємства та застосовуємо професійне судження для кількісної та якісної оцінки їх кумулятивного впливу на показники та розкриття у фінансовій звітності Підприємства, а також розглядаємо питання модифікації нашого Звіту незалежного аудитора. Ми не ідентифікували факти шахрайства та не отримали доказів обставин, які можуть свідчити про можливість того, що фінансова звітність містить суттєве викривлення внаслідок шахрайства або помилок. За результатами нашого аудиту ми не виявили не виправлених викривлень, як б потребували модифікації нашого Звіту незалежного аудитора.

Узгодженість Звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для Аудиторського комітету

Звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для Аудиторського комітету від 21 грудня 2022 року, який складався у відповідності до вимог статті 35 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Надання послуг, заборонених законодавством, та незалежність ключового партнера з аудиту та аудиторської фірми від Підприємства при проведенні аудиту

Нами не надавались Підприємству послуги, заборонені законодавством.

Твердження про нашу незалежність від Підприємства, у тому числі ключового партнера з аудиту фінансової звітності, викладена у параграфі «Основа для висловлення думки із застереженням» та «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Інформація про інші надані Підприємству або контрольованим ним суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкриті у фінансовій звітності.

З дати призначення нас в якості аудитора фінансової звітності Підприємства за 2021 рік та до дати цього Звіту незалежного аудитора нами не надавались інші послуги Підприємству або контрольованим ним суб'єктам господарської діяльності (дочірнім підприємствам).

Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Обсяг проведеного аудиту фінансової звітності нами було визначено так, щоб ми могли виконати завдання та отримати прийнятні докази в достатньому обсязі для висловлення нашої думки про те, чи фінансова звітність надає правдиву та неупереджену інформацію про фінансовий стан Підприємства

та його фінансові результати і грошові потоки з урахуванням обґрунтованості облікових оцінок, засобів контролю, а також специфіки галузі, в якій Підприємство здійснює свою діяльність.

При визначенні загальної стратегії аудиту нами було враховано суттєвість статей фінансової звітності, аудиторську оцінку ризиків за кожною статтею та загальне покриття операцій нашими процедурами, а також ризики, пов'язані з менш суттєвими статтями, які не були включені до загального обсягу нашого аудиту.

Опис обсягу та властиві для аудиту обмеження викладені у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора. Через властиві для аудиту обмеження разом із властивими обмеженнями системи внутрішнього контролю існує неминучий ризик того, що деякі суттєві викривлення можна не виявити, навіть якщо аудит належно спланований і виконаний відповідно до МСА.

Основні відомості про аудиторську фірму:

- *повне найменування* – ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «RSM УКРАЇНА»;
- *інформація про включення до Реєстру* – за №0084 у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, у тому числі у Розділі «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та у Розділі «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес»;
- *місцезнаходження юридичної особи та її фактичне місце розташування:* м. Київ, 04080, вул. Нижньоюрківська, буд. 47 та м. Київ, 03151 вул. Донецька, 37/19 відповідно.

Ключовий партнер завдання з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є Яна Сахно.

Сахно Я.С.
Ключовий партнер з аудиту

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 100030

21 грудня 2022 року
Україна, м. Київ, вул. Донецька, 37/19
Ідентифікаційний код: 21500646
<https://www.rsm.global/ukraine>

ЗАЯВА КЕРІВНИЦТВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

За підготовку та затвердження фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2021.

Нижченаведена заява, яка повинна розглядатися разом із заявою про відповідальність незалежного аудитора, представленою у звіті незалежного аудитора на сторінках 1-8, складена з метою розмежування відповідальності керівництва та незалежного аудитора щодо фінансової звітності Дочірнього підприємства з іноземною інвестицією «САНТРЕЙД» (далі – ДП «САНТРЕЙД» або «Компанія»).

Керівництво несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, що справедливо розкриває фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2021, а також результати діяльності, рух грошових коштів та зміни в капіталі за рік, що закінчилися на зазначену дату відповідно до вимог підготовки, описаних у Примітці 1.2 до даної фінансової звітності.

Під час підготовки фінансової звітності керівництво несе відповідальність за:

- вибір належних принципів бухгалтерського обліку та їх послідовне застосування;
- застосування обґрунтованих оцінок і суджень;
- дотримання основ підготовки, описаних у Примітці 1.2, з урахуванням будь-яких суттєвих відхилень, розкритих у фінансовій звітності;
- підготовку фінансової звітності на основі принципу безперервності діяльності, якщо є доречним припущення, що Компанія буде продовжувати свою діяльність у найближчому майбутньому.

Керівництво також несе відповідальність за:

- розробку, впровадження та забезпечення функціонування ефективної і надійної системи внутрішнього контролю Компанії;
- підтримання системи бухгалтерського обліку, що у будь-який момент з точністю розкриває фінансовий стан Компанії, та дає можливість переконатися, що фінансова звітність підготовлена згідно з принципами, висвітленими у Примітці 1.2;
- ведення бухгалтерського обліку відповідно до місцевого законодавства і стандартів бухгалтерського обліку тих юрисдикцій, в яких працює Компанія;
- прийняття заходів у межах своєї компетенції для захисту активів Компанії;
- виявлення та попередження фактів шахрайства та інших зловживань.

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року затверджена до випуску від імені керівництва Компанії «21» грудня 2022 року.

Басова Н.П.
Фінансовий директор

«21» грудня 2022 р.

Дринь Н.О.
Головний бухгалтер

«21» грудня 2022 р.

Звіт про фінансовий стан

У тисячах гривень

	<u>Прим.</u>	<u>31 грудня 2021</u>	<u>31 грудня 2020</u>
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Основні засоби	5.3.	914 691	918 062
Активи з права користування	5.4.	21 258	43 759
Нематеріальні активи	5.5.	83 534	5 339
Інші фінансові інвестиції	5.6.	10 790	10 790
Довгострокова дебіторська заборгованість	5.7.	2 438 235	2 346 500
Відстрочені податкові активи	5.2.	61 501	27 819
Інші необоротні активи	5.8.	207 991	422 994
		3 738 000	3 775 263
Оборотні активи			
Запаси	5.9.	5 264 889	4 943 668
Торгова та інша дебіторська заборгованість	5.10.	2 567 027	687 643
Аванси видані	5.11.	109 051	135 580
Податки до відшкодування на інші передоплати по податкам, окрім податку на прибуток	5.12.	1 532 206	1 869 405
Грошові кошти на їх еквіваленти	5.14.	63 809	1 549
Інші фінансові активи	5.13.	9 474	158
Необоротні активи та групи їх вибуття		-	1 538
		9 546 456	7 639 541
ВСЬОГО АКТИВИ		13 284 456	11 414 804
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Власний капітал			
Зареєстрований капітал	5.15.	8 500	8 500
Накопичений прибуток (непокритий збиток)		1 109 771	1 586 301
Всього капітал		1 118 271	1 594 801
Довгострокові зобов'язання			
Процентні кредити та займи	5.16.	-	-
Зобов'язання з оренди	5.4.	7 559	22 166
		7 559	22 166
Короткострокові зобов'язання			
Процентні кредити та займи	5.16.	9 688 415	7 176 268
Зобов'язання з оренди поточні	5.4.	17 915	28 578
Торгова та інша кредиторська заборгованість	5.17.	2 215 682	2 452 161
Аванси отримані	5.18.	77 660	55 884
Податки до сплати		1 105	1 096
Зобов'язання з податку на прибуток		84 159	23 052
Інші фінансові зобов'язання	5.13.	73 690	60 798
		12 158 626	9 797 837
Всього зобов'язань		12 166 185	9 820 003
ВСЬОГО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		13 284 456	11 414 804

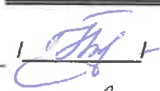
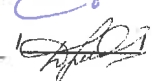
Фінансовий директор
Головний бухгалтер

Басова Н.П.

Дринь Н.О.

Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід

У тисячах гривень

	<u>Прим</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Діяльність, що триває			
Виручка за договорами з покупцями	5.1.1.	34 570 940	24 366 997
Собівартість продажів	5.1.1.	(32 035 532)	(21 470 884)
Валовий прибуток		2 535 408	2 896 113
Адміністративні витрати	5.1.2.	(238 737)	(266 505)
Витрати на продаж	5.1.3.	(1 103 640)	(1 158 228)
Інші операційні доходи	5.1.4.	340 097	345 607
Інші операційні витрати	5.1.5.	(234 668)	(75 934)
Операційний прибуток (збиток)		1 298 460	1 741 053
Інші доходи	5.1.6.	55 565	67 248
Інші витрати	5.1.7.	(24 038)	(501 519)
Фінансовий дохід	5.1.8.	288 713	256 767
Витрати з фінансування	5.1.8.	(454 027)	(492 895)
Прибуток (збиток) до оподаткування		1 164 673	1 070 654
Дохід (витрати) з податку на прибуток	5.2.	(187 579)	(256 835)
Прибуток (витрати) за період		977 094	813 819
Інший сукупний дохід за період		-	-
Всього сукупний дохід за період		977 094	813 819
Фінансовий директор		Басова Н.П.	
Головний бухгалтер		Дринь Н.О.	

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

Звіт про рух грошових коштів (непрямим методом)

У тисячах гривень

	2021	2020
Операційна діяльність		
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	1 164 672	1 070 654
Коригування на:		
- амортизацію необоротних активів	168 005	174 818
- збільшення (зменшення) забезпечень	(65 447)	2 806
- збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	(11 707)	224 981
- збиток (прибуток) від неопераційної діяльності	36 606	(12 300)
Фінансові витрати	454 027	492 895
Збільшення (зменшення) оборотних активів:	(1 739 676)	(458 851)
- збільшення (зменшення) запасів	(257 531)	(777 078)
- збільшення (зменшення) торгової ДЗ	(1 822 430)	655 672
- збільшення (зменшення) ДЗ іншої	230 136	(356 186)
- збільшення (зменшення) витрат майбутніх періодів	(2 855)	4 448
- збільшення (зменшення) інших оборотних активів	113 004	14 293
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань:	(367 335)	454 846
- зменшення (збільшення) КЗ за розрахунком з бюджетом	(127 294)	267 290
- зменшення (збільшення) КЗ з оплати праці	10	53
- зменшення (збільшення) КЗ інших поточних зобов'язань	61	34
- зменшення (збільшення) КЗ інших поточних зобов'язань	(240 112)	187 469
Грошові кошти від операційної діяльності	(360 855)	1 949 849
Сплачений податок на прибуток	(160 155)	(184 121)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	(521 010)	1 765 728
Інвестиційна діяльність		
Надходження від реалізації		
- фінансових інвестицій	1 296 604	2 431 258
- необоротних активів	18 161	1 165
Надходження від:		
- отримання відсотків	261 747	328 697
- погашення позик	-	-
Витрачання на придбання		
- фінансових інвестицій	(1 396 954)	(2 138 256)
- необоротних активів	(216 027)	(184 692)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	(36 469)	438 172
Фінансова діяльність		
Надходження від:		
- власного капіталу	-	-
- отримання позик	197 604 590	198 784 981
Витрачання на:		
- погашення позик	(195 100 705)	(200 522 812)
- сплату дивідендів	(1 453 624)	-
- сплату відсотків	(427 991)	(489 814)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	622 270	(2 227 645)
Чистий рух грошових коштів за період	64 791	(23 745)
Залишок коштів на початок періоду	1 549	173
Вплив курсових різниць	(2 531)	25 121
Залишок коштів на кінець періоду	63 809	1 549

Фінансовий директор

Басова Н.П.

Головний бухгалтер

Дринь Н.О.

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
 Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

Звіт про зміни у власному капіталі

У тисячах гривень

	Зареєстрований капітал	Додатковий капітал	Накопичений прибуток	Усього
Залишок на 01 січня 2020 року	8 500	-	772 482	780 982
Сукупний дохід за період	-	-	813 819	813 819
Виплата дивідендів	-	-	-	-
Інші зміни	-	-	-	-
Усього змін у капіталі	-	-	813 819	813 819
Залишок на 01 січня 2021 року	8 500	-	1 586 301	1 594 801
Сукупний дохід за період	-	-	977 094	977 094
Виплата дивідендів	-	-	(1 453 624)	(1 453 624)
Інші зміни	-	-	-	-
Усього змін у капіталі	-	-	(476 530)	(476 530)
Залишок на 31 грудня 2021 року	8 500	-	1 109 771	1 118 271

Фінансовий директор

Басова Н.П.

Головний бухгалтер

Дринь Н.О.

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

1 ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1.1. Інформація про компанію

Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією "Сантрейд" (надалі – ДП «Сантрейд» або «Компанія» за організаційно-правовою формою є дочірнім підприємством. Компанія зареєстрована Шевченківською районною державною адміністрацією в місті Києві, дата первинної державної реєстрації 26.01.1998 р.

Юридична адреса та фактичне місцезнаходження Компанії: 01030, м. Київ, вул. Б.Хмельницького, буд. 19-21А.

Компанія має структурні підрозділи:

- Східна філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: м. Дніпро, вул. Ленінградська, 46
- Західна філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: м. Хмельницький, Староконстянтинівське шосе, буд. 26, кімната 20
- Центральна філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: м. Полтава, Октябрський район, вул. Паризької комуни, будинок 24
- Причорноморська філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: м. Миколаїв, вул. Мала Морська, буд.25,кв.24
- Долинська філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: Кіровоградський р-н, м. Долинська, вул. Войкова,3а
- Просяньська філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: Дніпропетровська обл., Покровський р-н, смт. Просяна, вул. Пролетарська 1 А
- Тростянецька філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: Вінницька обл., смт. Тростянець, вул.1 –го Травня 26.

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2021 року, згідно з планом керівництва, Компанія припинила діяльність структурного підрозділу - Південна філія ДП «Сантрейд», що знаходилась за адресою м.Миколаїв, вул. Мала Морська, буд.25, кв.24. Протягом року, що закінчився 31 грудня 2020 року, в результаті процесу оптимізації логістичних активів Компанія припинила діяльність структурного підрозділу - Вигодянська філія ДП «Сантрейд», що була розташована за адресою: Одеська обл., Біляївський р., с.Вигода, вул. Елеваторна,буд.1.

Станом на 31 грудня 2021 року середня кількість працівників в Компанії складає 451 працівників (на 1 січня 2021 року – 502 працівників).

Компанія входить до складу Групи BUNGE. Офіційний сайт BUNGE - <http://www.bunge.com>

Головний офіс Групи BUNGE знаходиться в Уайт Плейнс, штат Нью-Йорк, США. Bunge Ltd. – головна компанія Групи, зареєстрована в Бермудах. Компанія зареєстрована під реєстраційним номером EC20791. Головний офіс розташований за адресою 50 Main Street, White Plains, New York 10606, USA. BUNGE веде бізнес в більш, ніж 30-ти країнах світу, в тому числі в Індії, Бразилії, Північній Америці, Європі. Чисельність працівників на понад 450 підприємствах, що належать Компанії, становить понад 30 тисяч осіб.

Торгові марки BUNGE: Олейна та Ideal (Росія та Україна), Vénus и Floriol (Угорщина), Kujawski (Польща), Floriol и Unisol (Румунія), Kaliakra (Болгарія). та інші (в Україні – Розумниця, Золота Краплина, Щедрий Урожай, тощо). Продукти виробництва Компанії BUNGE: корми, рослинна олія, маргарин, майонез, цукор, борошно, суміші тощо.

В Україні BUNGE почала свою діяльність в сфері агробізнесу та виробництва рафінованої олії в 2002 році. До складу BUNGE Україна входять наступні підприємства:

- Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «Сантрейд» — один з найбільших зернотрейдерів в Україні, виробник олії соняшникової
- ПрАТ з іноземними інвестиціями «Дніпропетровський олійноекстракційний завод» (ДООЗ), на якому здійснюється екстракція, рафінація та бутилювання олії під торговими марками «Олейна», «Розумниця» та інші
- ТОВ «Грінтур-Екс», яке надає послуги перевалки та зберігання зернових і технічних культур, а також продуктів переробки насіння соняшника
- ТОВ «Нова Європейська Компанія», яке надає послуги перевалки олії соняшникової

- ТОВ «Європейська транспортна стивідорна компанія», на якій здійснюється екстракція соняшникової та соєвої олії
- ТОВ «Юнітранс», ТОВ ЗК «Грінтранс» - компанії групи Бунге в Україні, які наразі задіяні в діяльності перевального комплексу в тилу причалів 13-14 ММТП
- ТОВ «Елеватортрейд»

ДП «Сантрейд» є операційним трейдером Групи BUNGE в Україні. Компанія здійснює експортні поставки сільськогосподарської продукції та займається виробництвом та реалізацією продуктів переробки насіння соняшника (олія, шрот тощо), як наливом, так і в ПЕТ пляшках. Виробництво та реалізація олії у ПЕТ пляшках здійснюється як під торговими марками, які знаходяться у ліцензії Компанії, так і на замовлення.

Також ДП "Сантрейд" є виробником і продавцем рафінованої олії однієї з найпопулярніших торгових марок на ринку України — "Олейна". Більш детальна інформація про основну діяльність Компанії наведена у Примітці 5.1.1. Інформація щодо відносин Компанії з іншими пов'язаними сторонами наведена у Примітці 6.1.

1.2. Основа підготовки фінансової звітності

Фінансова звітність Компанії підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») в редакції, затверджених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), є звітністю загального призначення та стосується лише одного суб'єкта господарювання - Дочірнього підприємства з іноземною інвестицією "Сантрейд". Дата переходу на застосування МСФЗ є 01.01.2016 рік, перша фінансова звітність, що відповідає МСФЗ складена за рік, що закінчився на 31.12.2017 р.

Ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до принципу оцінки за історичною собівартістю, за виключенням наступних статей: запаси; фінансові інвестиції, фінансові інструменти.

Фінансова звітність представлена в українській гривні, що є функціональною валютою Компанії. Вся фінансова інформація, представлена в українських гривнях, округляється до найближчої тисячі («тис. грн.»), якщо не вказано інше. В фінансовій звітності наведена порівняльна інформація за попередній період.

Основні принципи облікової політики, які застосовувалися при підготовці цієї фінансової звітності, описані нижче. Підготовка фінансової звітності з МСФЗ вимагає, щоб застосовувались певні бухгалтерські оцінки. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики керівництво Компанії застосовувало власний розсуд. Області, де такі судження особливо важливі, області, які характеризуються підвищеною складністю, і області, де допущення і розрахунки мають велике значення для фінансової звітності, описані в Примітці 3.

1.3. Припущення щодо функціонування Компанії в найближчому майбутньому

Фінансова звітність була підготовлена виходячи з припущення, що Компанія буде продовжувати свою діяльність як діюче підприємство в осяжному майбутньому, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності.

При формуванні цього судження керівництво врахувало фінансовий стан Компанії, її поточні плани, рентабельність діяльності, операційні грошові потоки, а також проаналізувало вплив військового вторгнення Російської Федерації в Україну та вплив макроекономічних тенденцій на операційну діяльність Компанії. Крім того, Компанія здійснює моніторинг впливу пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 на її прогнози грошові потоки та результати операційної діяльності. Компанія не зазнала суттєвого впливу від COVID-19 у 2021 році і, як очікується, не буде зазнавати суттєвого впливу в 2022 році.

Після дати цієї фінансової звітності, 24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала повномасштабне військове вторгнення в Україну. За цим послідувало негайне запровадження воєнного стану Указом Президента України, затвердженим Верховною Радою України, та відповідне запровадження тимчасових обмежень, що впливають на економічне середовище.

Основним пріоритетом компанії є безпека співробітників та членів їхніх сімей. Бізнес-процеси було реорганізовано з метою адаптації до існуючих викликів та забезпечення безперервності діяльності Компанії. Персонал здебільшого працює дистанційно.

Компанія забезпечує повне дотримання законодавства України. Податки, збори, інші обов'язкові платежі до державного та місцевих бюджетів сплачувалися у повному обсязі. Компанія продовжує своєчасно та в повному обсязі погашати всі зобов'язання перед своїми працівниками. Кредиторська заборгованість за товари та послуги погашається на основі чіткого визначення пріоритетів та з урахуванням договірних строків погашення кредиторської заборгованості.

Враховуючи, що Компанія має значні активи, зобов'язання, доходи та витрати, що відносяться до пов'язаних сторін, які перебувають під контролем Материнської компанії, підтримка з боку Материнської компанії є суттєвою для здатності Компанії продовжувати функціонування по принципу подальшої безперервності діяльності.

Незважаючи на те, що у 2021 році фінансові показники Компанії були стабільними, воєнні дії, що розпочались після звітної дати, створили суттєву невизначеність для Компанії в майбутньому, включаючи ризик пошкодження активів, втрати основних засобів та запасів внаслідок фізичної втрати через військові дії. Повна міра впливу подальшого розвитку військових дій на діяльність Компанії невідома, але його масштаби можуть бути значними.

Керівництво визнає, що майбутній розвиток воєнних дій та їх тривалість є єдиним джерелом суттєвої невизначеності, яке може викликати значні сумніви у здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, і, отже, Компанія може виявитися нездатною реалізувати свої активи та виконати свої зобов'язання у ході звичайної діяльності. Незважаючи на єдину суттєву невизначеність, пов'язану з війною в Україні, керівництво продовжує вживати заходів щодо мінімізації її впливу на Компанію і тому вважає, що застосування припущення безперервності діяльності під час підготовки фінансової звітності станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року є обґрунтованим.

1.4. Операційне середовище

Відповідно до офіційних даних Державної служби статистики України та Мінфіну ¹¹ кумулятивний рівень інфляції за трирічний період, включаючи 2019, 2020 та 2021 роки не перевищує 100%, тобто відсутні передумови для виникнення питання щодо проведення перерахунку фінансової звітності за 2021 рік згідно з МСБО 29.

В цілому, економіка України у 2021 році розвивалася за відсутності значних потрясінь. Основними ж змінами, які більш-менш вплинули на економічний розвиток, були наступні.

Про землю, що стала вільним товаром. Без перебільшення 2021 рік став знаменним в сучасній українській історії з огляду на те, що саме цього року в Україні запрацював ринок землі.

За останніми даними, в Україні укладено понад 70 тисяч угод купівлі-продажу сільськогосподарської землі, при цьому – менш ніж на 200 тисяч гектарів, близько 1% наділів. За даними Центру досліджень продовольства та землекористування Київської школи економіки, середньозважена ціна 1 га землі сільськогосподарського призначення в Україні сьогодні складає 42 354 грн. Хоча для порівняння: 1 га сільськогосподарської землі в сусідній Польщі коштує 11 тисяч євро (понад 330 тисяч гривень).

Врожайна: було подолано 100-мільйонний рубіж. Із найбільших економічних досягнень цього року можна з гордістю порадіти черговому українському аграрному рекорду. Міністр аграрної політики та продовольства України Роман Лещенко повідомив, що цього року Україна збрала понад 106 млн тонн збіжжя, з них 84 млн т. зернових та зернобобових і 22,6 млн тонн олійних. Зокрема, понад 40 млн тонн кукурудзи. Врожай соняшнику – також один з найбільших в історії: понад 16,5 млн тонн (проти торішніх 13,1 млн тонн). Очікується, що олії цього маркетингового сезону буде вироблено 7,25 млн тонн – на 1,3 млн тонн більше, ніж у 2020-ому. В оптових цінах це – більше 40 мільярдів гривень додаткового доходу.

Зібраний урожай – це абсолютний максимум за всю історію України. Досягли таких показників не лише за рахунок збільшення посівних площ, а, передовсім, завдяки кращій врожайності. За словами міністра, рік дійсно виявився рекордним не без урахування сприятливих ґрунтово-кліматичних умов, але свою роль зіграла і державна допомога аграріям. Так за програмою «Доступні кредити 5–7–9%» аграровиробники загалом отримали понад 30 млрд грн кредитів. Нагадаємо, що у 2021 році в країні розпочато також іригаційну реформу, тому сподіваємось, що 100-мільйонні врожаї з роками стануть для України звичним явищем.

Грошова: про інфляцію, що вироста, та гривня, що зміцнилася. Цього року попри торішні прогнози гривня зміцніла щодо долара на 3,5%, хоча ще два місяці тому цей показник був удвічі більший - 7,3%. У кінці 2020 року за американський долар давали 28,27 грн, зараз 27,26. Упродовж майже всього року гривню підтримували високі ціни на ключові товари українського експорту та мінімальне втручання регулятора у життя перенасиченого валютою ринку. Не виключено, що в останні місяці цього року долар міг би коштувати й менше 26 грн, та на настрої учасників валютного ринку негативно вплинули новини про стягування військ РФ до кордонів України, які й не дали національній валюті зміцніти далі. Між тим 2021 рік для країни минув під знаком інфляції. Зокрема, й через рекордне подорожчання енергоносіїв на міжнародних ринках, де ціна газу, наприклад, сягнула 2000 доларів за кубометр. Під кінець року темпи інфляції сягнули 10,3% це вдвічі більше, ніж розраховував НБУ.

Збережено фінансову стабільність. Банківська система залишається стабільною, достатньо капіталізованою, ліквідною та прибутковою. Загальносвітові тренди, які впливають на економіку України та бюджет-2022.

¹¹ <https://index.minfin.com.ua/economy/index/inflation/>

Економічна криза у зв'язку із поширенням епідемії COVID-19 не призвела до порушення стабільності банківської системи в Україні. Банківська система України зберігає значний запас фінансової стійкості та потенціалу до кредитування: адекватність регулятивного капіталу банків на 01.12.2021 становила 21,44%, у тому числі основного капіталу – 14,45%, що понад як удвічі перевищує нормативні значення Н2 та Н3 (10% та 7% відповідно).

Регулятивний капітал банківської системи зріс з початку року на 17% — до 213 млрд гривень, що є його історично найбільшим значенням. Прибуток банківського сектору за 2021 рік сягнув історичного максимуму – 77,5 млрд грн. Значна частина цього прибутку отримана державними банками і в подальшому трансформується в податкові та інші доходи державного бюджету.

Ставку ПДВ для агросировини знижено до 14%. Верховна Рада ухвалила закон, що запроваджує вже з 2021 року знижену ставку податку на додану вартість для поставок аграрної сировини (зерно, олійні культури, цукровий буряк, молоко, худоба).

Загалом, ймовірні зміни внутрішніх та зовнішніх соціально-економічних і військово-політичних чинників дають відповідні підстави очікувати на відносно плавні зміни в майбутній динаміці української економіки.

Зростання невизначеності в напрямку подальшого розвитку подій існує, але оцінити ступінь впливу на вартість активів Компанії на дату звітності не є можливим. Економічна стабільність буде в значній мірі залежати від ефективності фіскальних та інших заходів, які здійснюються Урядом, і не існує чіткої уяви, які заходи буде ухвалювати український Уряд у зв'язку з існуючою економічною ситуацією.

Галузь переробки соняшникового насіння. Кінець 2021 року характеризувався суттєвим ростом галузі переробки соняшникового насіння. Зростання обумовлено найбільшими в історії посівними площами соняшнику в Україні як однієї з найприбутковіших культур для аграріїв та близькою до рекорду середньою врожайністю, що була спричинена сприятливими погодними умовами протягом сезону. У 2021 році українськими аграріями було зібрано 16,4 млн тонн насіння соняшника, що на 25% перевищує аналогічний показник попереднього року. У 2021 році 48% світового експорту олії належали Україні.

Переробка насіння соняшнику в Україні сильно локалізована: майже все насіння соняшнику, зібране місцевими фермерами, переробляється всередині країни. У той час як загальна прибутковість фермерів (виробників насіння) і дробарів (переробників насіння) визначається світовими цінами, точний розподіл доходів між фермерами та дробарками залежить від пропозиції насіння (урожаю) і попиту на насіння (потужності з переробки). У 2021 фінансовому році потужності з переробки насіння соняшнику в Україні зросли на 1% до 19,3 млн тонн. Водночас сезонний урожай соняшнику знизився на 17% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 13,6 млн тонн через посушливу літню погоду. Як наслідок, розрив між потужностями дроблення та постачанням насіння збільшився, суттєво скорочуючи маржу дроблення протягом сезону.

Соняшник залишається найприбутковішою серед основних культур в Україні, згідно з даними загальнонаціональної статистики.

Світові ціни на соняшкову олію. Соняшnikова олія є четвертою за обсягом споживання рослинної олії з 9,2% ринку в сезоні 2020/21. Водночас це рослинна олія, що росте найшвидше: за останні п'ять років світове споживання соняшnikової олії зросло на 4,7%. Основний попит на світовому ринку надходить з Індії та Китаю (завдяки зростанню доходів та населення, а також швидкому розширенню харчової промисловості) та ЄС, які разом займають 57% світового імпорту, тоді як найбільшим світовим експортером є Україна із загальною часткою 49% експорту.

Оскільки основні рослинні олії (пальмова, соєва, ріпакова та соняшnikова) є високозамінними товарами з еластичним попитом за ціною, ціни на соняшnikову олію значною мірою визначаються ситуацією попиту та пропозицією рослинних олій на світовому ринку.

Протягом року ціни на соняшnikову олію та насіння соняшnikу залишалися на багаторічних максимумах, що, з одного боку підтримало галузь, а з іншого змусило фермерські господарства неохоче реалізовувати сировину у зв'язку із можливим подальшим підвищенням цін.

Ціна на соняшникову олію продемонструвала значне зростання у 2021 фінансовому році завдяки:

- Меншому обсягу світового врожаю насіння соняшнику через несприятливі погодні умови в Україні та росії. Погіршення перспектив урожаю спровокувало стрибок цін на соняшникову олію в серпні-вересні 2020 року. Тим часом експортний попит залишався високим, оскільки основні країни-імпортери прагнули задовольнити зростаючі внутрішні потреби.
- У жовтні 2020 року ціни ненадовго впали під впливом тиску врожаю та побоювання нової хвилі карантину, але потім фактично подвоїлися до найвищого рівня з моменту товарного буму 2008 року, спричиненого: – швидким відновленням світової економіки, спричиненим успішним впровадженням вакцини проти Covid та послабленням обмежень; – глобальна надлишкова ліквідність, яка збільшила спекулятивні потоки на ринки м'яких товарів, а також спровокувала інфляцію споживчих цін; – зміни в політиці біопалива в ключових країнах; – занепокоєння щодо врожаю олійних культур у Південній Америці та скорочення виробництва пальмової олії в основному через обмеження пересування в Малайзії;
- У квітні-травні 2021 року ціни на рослинну олію встановилися й залишалися на дуже високому рівні, користуючись високим попитом, а потім впали в червні, коли центральні банки вирішили скоротити пропозицію грошей, а ліквідність на ринках вичерпалася. Крім того, США оголосили про те, що вони розглядають розширені звільнення від мандату на біопаливо для нафтопереробних заводів США, що означає зниження попиту на соєву олію з боку біодизельної промисловості.

Відновлено співпрацю з міжнародними партнерами. Узгодження параметрів подальшої співпраці з МВФ та отримання кредитної підтримки від міжнародних партнерів дозволило посилити зовнішньоторгову стійкість державних фінансів та сприяло розблокуванню доступу України до міжнародних фінансових ринків.

В цілому, Україна має хороші можливості для того, щоб залишатися важливим гравцем на міжнародному ринку зерна завдяки великій площі сільськогосподарських угідь і стратегічному розташуванню на Чорному морі. Україна має ідеальне положення для експорту на середземноморський ринок як найближчий великий виробник зерна з розвинутою інфраструктурою перевалки зерна, що пропонує логістику та економічні переваги. Є глибоководні морські торговельні порти, з'єднані великою залізницею.

24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала повномасштабне військове вторгнення в Україну. Широкі проблеми безпеки стали викликом для подальшого стабільного розвитку економічного та фінансового сегментів в Україні, а операційне середовище відтоді залишається ризикованим і має високий рівень невизначеності.

Для оцінки економічних наслідків, ймовірно, знадобиться час, враховуючи швидкий характер розвитку ситуації та непередбачуваність війни. Уряд визначив пріоритетними напрямки оборони і соціальних видатків і продовжує виконувати свої зобов'язання щодо зовнішнього боргу. Компанії продовжують сплачувати податки, а гроші циркулюють через фінансову систему країни. Після початку повномасштабної військової атаки бої досі тривають, спричиняючи тисячі жертв серед цивільного населення.

Через кілька місяців після початкової повномасштабної військової атаки, бойові дії тривають у кількох великих українських містах та навколо них, спричинивши десятки тисяч жертв серед цивільного населення. Російські атаки спрямовані на знищення цивільної інфраструктури по всій Україні, включаючи лікарні та житлові комплекси. Водночас на окупованих територіях пошкоджені логістичні шляхи, до яких немає доступу. Інші залізничні та автомобільні логістичні маршрути доступні для використання, оскільки Україна має розгалужену автомобільну та залізничну мережу. За наявною інформацією, активи, що належать іншим підприємствам, не були знищені істотно, оскільки авіаційні та ракетні удари знищили військову інфраструктуру, об'єкти, аеродроми та цивільні будівлі, крім тих, що розташовані на тимчасово окупованій території. У зв'язку з збройним конфліктом на території України, включно з морськими акваторіями, припинили роботу всі порти Чорноморської акваторії, а експорт через морські порти повністю заморожено.

Український уряд отримав фінансування та пожертви від міжнародних організацій та різних країн для підтримки фінансової стабільності та фінансування соціальних виплат і військових потреб (Міжнародний валютний фонд, Європейський Союз та безпосередньо від багатьох країн).

Національний банк України утримував облікову ставку незмінною на рівні 10% до червня 2022 року, з 3 червня 2022 року ставку було підвищено до 25%.

НБУ ввів деякі тимчасові обмеження щодо видачі готівки у великих розмірах, купівлі валюти та переказів за кордон. Офіційний курс долара США було зафіксовано на рівні 36,57 гривні для забезпечення надійного та стабільного функціонування фінансової системи країни у зв'язку із введенням воєнного стану. Незважаючи на поточну ситуацію, банківська система залишається стійкою.

Крім того, НБУ визначив, що заборона на проведення в Україні операцій з використанням рахунків резидентів Росії чи Білорусі та юридичних осіб, кінцеві бенефіціарні власники яких знаходяться в Росії чи Білорусі, не поширюється на соціальні виплати, заробітну плату, комунальні послуги, податки, збори, та інші необхідні платежі. Незважаючи на нинішню нестабільну ситуацію, банківська система залишається стабільною, з достатньою ліквідністю навіть в умовах воєнного стану всі банківські послуги доступні її клієнтам, як юридичним, так і фізичним особам.

Загалом експорт олії з України в травні 2022 року значно збільшився, склавши 186 тисяч тонн. Цей показник став максимальним місячним з початку війни і свідчить про адаптацію учасників ринку до поточних реалій та поступове налагодження ланцюжків поставок продукції через функціонуючі сухопутні переходи та порти. У травні 2022 року спостерігалось збільшення країн-імпортерів української олії. Так, продукцію було відвантажено у понад 60 країн світу, а це було неможливо зробити після початку повномасштабної війни в Україні. Поточні темпи експорту продукту за межі Європи поки що низькі порівняно з довоєнними, і основними імпортерами української олії залишаються країни ЄС (75% — частка у травні від загального обсягу відвантажень української олії). У свою чергу, на українську соняшникову олію у загальному обсязі імпорту країнами ЄС у вказаному місяці припало 82% (близько 75% у квітні). У розрізі країн лідером серед покупців української олії у травні стала Польща, на яку припало 20% загального експорту цієї продукції з України. Відвантаження у віддалені країни світу (25% від українського експорту у травні) обмежене логістикою, збільшенням терміну доставки та її вартістю. Серед основних імпортерів після країн ЄС слід виділити Туреччину, куди в травні відвантажено близько 12 тисяч тонн.

Блокування морських портів суттєво скоротило експортні відвантаження, тому виробники соняшникової олії зменшили обсяги переробки насіння соняшника. Тепер вони орієнтуються на внутрішній попит та поточні експортні відвантаження.

Урожайність соняшникового насіння відповідно до подій, що відбуваються, може значно знизитися, що певною долею ймовірно спричинить суттєвий ріст цін як на сировину, так і на готову продукцію, що її виробляє Компанія.

З початку вторгнення припинили свою діяльність порти та термінали чорноморського басейну, тому Компанія здійснює поставки лише за безпечними маршрутами та враховує це при укладанні нових договорів.

У вересні 2022 року з України було експортовано більш ніж 500 тис. т соняшникової олії (+36% до показника серпня), що стало рекордним об'ємом для вказаного місяця. Суттєвий приріст експорту відбувся внаслідок відновлення відвантажень олії з глибоководних портів і активного включення в роботу переробників соняшнику протягом серпня-вересня 2022 року.

Жоден із об'єктів інфраструктури Компанії не зазнав істотної шкоди. Сировина, готова продукція та товари, що належать Компанії, знаходяться в безпечному стані та належним чином зберігаються.

Керівництво продовжить стежити за потенційним впливом цих подій і вживатиме всіх можливих заходів для пом'якшення будь-яких негативних наслідків.

Covid-19. З 11 березня 2020 року, Всесвітня Організація Охорони Здоров'я оголосила спалах коронавірусу COVID-19 пандемією. Пандемія призвела до широкомасштабного негативного впливу на світову економіку, і існує значна невизначеність щодо того, якою мірою продовжуватиметься поширення COVID-19, а також щодо масштабу та тривалості державних та інших заходів щодо уповільнення поширення вірусу, такі як карантин, домашній режим, призупинення бізнесу та призупинення уряду. Уряд та місцева влада також розробили поетапну карантинну політику. Однак деякі юрисдикції на момент виходу з карантину були змушені повернутися до обмежень через збільшення кількості нових захворювань на COVID-19.

Протягом 2021 року ситуація з пандемією COVID-19 знаходилася під контролем, тому суворий карантин у другому півріччі 2021 року не вводився. Україна не потрапила до першої хвилі країн, які отримали вакцину, але з невеликою затримкою рівень вакцинації досяг майже 50%, а уряд запровадив фінансові стимули для підвищення рівня вакцинації. Пандемія, що існує в світі і зокрема в Україні не призвела до погіршення економічного стану Компанії та на її фінансовий стан.

Керівництво Компанії вживає необхідних заходів з підтримки стабільного економічного становища і розвитку Компанії в сучасних умовах, що склалися в бізнесі та в економіці.

Дана фінансова звітність не включає ніяких коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

В 2021 році економіка України демонструвала позитивну динаміку відновлення від пандемії. Ключовою причиною відносно стабільних економічних показників України у 2021 році став макроекономічний розвиток країни, який був кращим, ніж очікувалося. На кінець 2021 року міжнародні валютні резерви досягли 30.9 мільярда доларів США, що стало найвищим рівнем з 2011 року. Зростання валютних резервів стало можливим завдяки вигідним для України високим цінам на сировину та значному зростанню ІТ-сектору. Іншою причиною макроекономічної стабільності України було постійне надходження іноземної валюти від громадян, які працюють за кордоном, незважаючи на обмеження пандемії, а також рекордний експорт сільськогосподарської продукції.

Пандемія, що існує в світі і зокрема в Україні, щодо Коронавірусу не призвела до погіршення економічного стану Компанії та на її фінансовий стан.

Керівництво Компанії вживає необхідних заходів з підтримки стабільного економічного становища і розвитку Компанії в сучасних умовах, що склалися в бізнесі та в економіці.

Отже, на дату затвердження звітності Компанія функціонує в нестабільному середовищі, наразі неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної та політичної ситуації на ліквідність і дохід Компанії, стабільність і структуру його операцій із споживачами і постачальниками. В результаті виникає істотна невизначеність, пов'язана з непередбачуваним впливом військових дій на території України, що тривають, на припущення, що лежать в основі оцінок керівництва Компанії.

Дана фінансова звітність не включає ніяких коригувань, які можуть мати місце в результаті такої нестабільності середовища. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені.

2 ОГЛЯД СУТТЄВИХ ПОЛОЖЕНЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Облікова політика, викладена нижче, послідовно застосовувалася до всіх періодів, представлених у цій фінансовій звітності.

Класифікація активів та зобов'язань на оборотні/короткострокові та необоротні/довгострокові

Компанія представляє активи та зобов'язання у Звіті про фінансовий стан з розбивкою на необоротні/оборотні (поточні) та довгострокові/короткострокові (поточні). Актив класифікується в якості оборотного (поточного) в наступних випадках:

- актив передбачається реалізувати, або він призначений для продажу чи використання в ході звичайного операційного циклу;
- актив переважно призначений для торгівлі;
- актив передбачається до реалізації протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду, або
- актив являє собою грошові кошти або їх еквіваленти, за винятком випадків, коли його заборонено обмінювати або використовувати для погашення зобов'язання протягом як мінімум дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду.

Усі інші активи класифікуються як необоротні.

Зобов'язання класифікується як короткострокове (поточне) в наступних випадках:

- зобов'язання передбачається погасити в ході звичайного операційного циклу;
- зобов'язання призначено головним чином для торгівлі;
- зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду, або
- Компанія не має безумовного права відкласти погашення цього зобов'язання на строк як мінімум дванадцять місяців після закінчення звітного періоду.

Компанія класифікує інші зобов'язання в якості довгострокових. Відстрочені податкові активи та зобов'язання класифікуються у складі необоротних активів і довгострокових зобов'язань.

Основні засоби

Первісне визнання

Основні засоби та інші необоротні матеріальні активи, визнаються активами (до моменту введення в експлуатацію - у вигляді незавершених капітальних інвестицій) при виконанні всіх наступних умов:

- існує ймовірність того, що Компанія отримає, пов'язані з даним об'єктом, майбутні економічні вигоди;
- собівартість (первісна вартість) об'єкта може бути достовірно оцінена;
- передбачається використовувати об'єкт протягом строку, що перевищує 12 місяців; первісна вартість активу більше 1 000 доларів США в гривневому еквіваленті по курсу НБУ на дату оприбуткування (необоротні активи, первісною вартістю менше зазначеної, визнаються малоцінними необоротними матеріальними активами (МНМА)).

Одиницею обліку основних засобів та інших необоротних матеріальних активів є інвентарний об'єкт.

Основні засоби та інші необоротні матеріальні активи, які відповідають критеріям визнання активу, при введенні в експлуатацію обліковуються за первісною (переоціненою) вартістю (собівартістю), яка до такого введення в експлуатацію формується та накопичується на рахунках капітальних інвестицій.

Первісна вартість об'єкта основних засобів та інших необоротних матеріальних активів складається з:

- ціни їх придбання, включаючи імпортні мита та невідшкодовувані податки на придбання після вирахування торговельних знижок та цінових знижок;
- реєстраційних зборів, державного мита та аналогічних платежів, що здійснюються у зв'язку з отриманням прав на об'єкт основних засобів;
- витрат на виплати працівникам (як визначено в МСБО (IAS) 19 «Виплати працівникам»), які виникають безпосередньо від спорудження або придбання об'єкта основних засобів, а також гонорари іншим спеціалістам;
- витрат на впорядкування території;
- первісних витрат на доставку та розвантаження;
- витрат на встановлення та монтаж;
- первісної попередньої оцінки витрат на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він розташований, зобов'язання за якими Компанія бере або коли купує цей об'єкт, або коли використовує його протягом певного періоду з метою, яка відрізняється від виробництва запасів протягом цього періоду;
- витрат зі страхування ризиків доставки основних засобів та інших необоротних матеріальних активів;
- інших витрат, безпосередньо пов'язаних з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою;
- фінансових витрат, які безпосередньо відносяться до придбання (створення) кваліфікаційного активу.

У разі відстрочення платежу за об'єкт основних засобів більше ніж на 12 місяців, первісна вартість такого активу (у формі незавершених капітальних інвестицій до введення об'єкта в експлуатацію) визнається в сумі справедливої вартості активу, а різниця між справедливою вартістю заборгованості та номінальною сумою грошових коштів та/або їх еквівалентів, що підлягають сплаті визнається фінансовими витратами (рахунок 952 «Інші фінансові витрати») протягом періоду відстрочення платежу з використанням методу ефективної ставки відсотка. Такі витрати відображаються у рядку «Фінансові витрати» Звіту про сукупні доходи.

Такі фінансові витрати не підлягають включенню до собівартості придбаних активів за виключенням фінансових витрат, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва чи виробництва кваліфікаційного активу.

Первісна вартість об'єктів основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, зобов'язання за якими визначені загальною сумою, визначається шляхом розподілу цієї суми пропорційно справедливій вартості окремого об'єкту.

Якщо один об'єкт основних засобів складається з частин (компонентів), які мають різний строк корисного використання та/або вартість однієї відокремлюваної частини є суттєвою по відношенню до загальної вартості основного засобу, то кожна з таких частин може обліковуватись окремо.

Компанія відносить до складу малоцінних необоротних активів, майнові активи, які відповідають всім переліченим критеріям:

- Компанію планується тривале використання таких активів, а саме: більше року;
- майнові активи мають вартість менше 1 000 доларів США в гривневому еквіваленті по курсу НБУ на дату оприбуткування.

При введенні в експлуатацію малоцінних необоротних активів Компанія проводить нарахування амортизації у першому місяці використання об'єкта у розмірі 100 відсотків його вартості.

Подальший облік

Компанія припиняє капіталізацію витрат на створення об'єкту основних засобів та інших необоротних матеріальних активів у момент, коли відповідний об'єкт знаходиться у місці призначення та стані, необхідному для його використання із запланованою метою. Таким моментом є дата фактичного завершення створення активу, на яку Компанія вводить відповідний актив в експлуатацію.

Основні засоби Компанії відображаються у фінансовій звітності після їх первісного визнання за первісною вартістю (собівартістю) за мінусом накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності.

Компанія застосовує прямолінійний метод амортизації для всіх об'єктів основних засобів (окрім землі та земельних ділянок, природних ресурсів, незавершених капітальних інвестицій). Річна сума амортизації визначається діленням первісної вартості на строк корисного використання об'єкта основних засобів.

Амортизація МНМА та бібліотечних фондів нараховується в періоді введення їх в експлуатацію в розмірі 100% їх первісної вартості.

Вартість, що амортизується, являє собою собівартість активу за вирахуванням його ліквідаційної вартості та розраховується Компанією по кожному окремому об'єкту основних засобів. Для визначення вартості, що амортизується, Компанією при введенні об'єкта основних засобів в експлуатацію ліквідаційна вартість прирівнюється до 0,00 грн.

Нарахування амортизації основних засобів починається з наступного дня, за днем, коли актив став готовим до використання (знаходиться у місці призначення та стані, необхідному для його використання із запланованою метою) та припиняється з наступного дня за тим, коли настає (одна з двох дат, що сталася раніше):

- дата, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу;
- дата, з якої припиняють визнання активу.

Нарахування амортизації основних засобів відображається щомісячно (в останній день місяця) шляхом визнання витрат або капіталізації суми такої амортизації в інших активах (у складі створених за допомогою нього необоротних активів чи запасів).

Строк корисної експлуатації об'єкта основних засобів визначається по окремих одиницях, з урахуванням характеру активу та пов'язаної з ним господарської діяльності. При визначенні строку корисного використання активу враховуються такі чинники:

- очікуваний термін використання активу Компанією,
- очікуваний фізичний знос, який залежить від операційних факторів, таких як кількість виробничих змін, для яких використовується актив, програма ремонту та технічного обслуговування, а також догляд та обслуговування активу у випадку простою,
- технічне виснаження, що виникає в результаті змін або покращень у виробництві, або внаслідок зміни ринкового попиту,
- юридичні або аналогічні обмеження використання активу, такі як термін дії відповідної оренди.

Оскільки ліквідаційна вартість, строки корисного використання та метод амортизації основних засобів ґрунтуються на попередніх оцінках керівництва Компанії, їх переглядають наприкінці кожного фінансового року. У випадку їх зміни Компанія відображає їх як зміни облікових оцінок. Тестування проводиться Інвентаризаційною Комісією. Результати такого тестування оформлюються Актом з додатками, які містять необхідні розрахунки та підтверджуючу інформацію.

Поліпшення

Компанія поділяє витрати, пов'язані з основними засобами після первісного визнання, на наступні групи:

- технічне обслуговування - включаються до витрат того періоду, в якому вони були понесені;
- поточний ремонт - включаються до витрат того періоду, в якому вони були понесені;
- капітальний ремонт - капіталізуються як окремий компонент об'єкту основного засобу та амортизуються протягом очікуваного строку корисного використання із застосуванням того ж методу амортизації, що й для нарахування амортизації такого об'єкту основного засобу;
- модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція – підлягають капіталізації та подальшій амортизації у складі об'єкту основних засобів, по якому проводились такі роботи.

Витрати на поліпшення об'єкта основних засобів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводять до підвищення техніко-економічних можливостей об'єкта основних засобів та збільшення майбутніх економічних вигод, відносяться на збільшення балансової вартості об'єкта основних засобів (капіталізуються).

Витрати, що здійснюються для підтримки об'єкта в робочому стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, включаються до складу витрат періоду, в якому вони були понесені.

Зменшення корисності

Основні засоби тестуються на наявність обставин, які можуть свідчити про зменшення (відновлення) їх корисності. У випадку наявності таких обставин Компанія проводить перевірку на предмет зменшення корисності основних засобів.

Переоцінка

Компанія має право проводити переоцінку об'єктів основних засобів. Справедлива вартість проведеної оцінки визначається по підсумках оцінки, проведеної незалежними оцінювачами. Періодичність переоцінки залежить від змін справедливої вартості активів, які переоцінювались. В разі проведення переоцінки об'єкта основних засобів, переоцінці підлягає весь клас основних засобів, до якого належить цей актив.

Збільшення вартості, отримане в результаті проведеної переоцінки відображається у іншому сукупному доході та накопичується у власному капіталі у розділі «Дооцінка». Проте, це збільшення має визнаватися в прибутку чи збитку, якщо воно сторнує зменшення від переоцінки того самого активу, яке раніше було визнане в прибутку чи збитку.

Якщо балансова вартість активу зменшилася в результаті переоцінки, зменшення має визнаватися в прибутку чи збитку. Проте зменшення слід відображати в іншому сукупному доході, якщо існує кредитове сальдо дооцінки щодо цього активу. Зменшення, визнане в іншому сукупному доході, зменшує суму, акумульовану у власному капіталі на рахунку власного капіталу під назвою "Дооцінка".

Вплив податків на прибуток (якщо він є), який є результатом переоцінки основних засобів, визнається та розкривається відповідно до МСБО 12 "Податки на прибуток".

Припинення визнання

Визнання об'єкта основних засобів активом *припиняється* у разі його вибуття або якщо не очікуються майбутні економічні вигоди від його використання. Визначення непридатності основних засобів до використання, можливості їх продажу (передачі) та оформлення відповідних первинних документів покладається на Інвентаризаційну комісію, яка:

- встановлює причини невідповідності критеріям активу;
- визначає можливість продажу (передачі) об'єкта іншим підприємствам;
- складає і підписує Акти на списання основних засобів.

В разі часткової ліквідації Комісією проводиться оцінка частини, що ліквідується, тобто визначається її первісна вартість, накопичений знос та накопичені збитки від зменшення корисності, що відносяться до цієї частини. Балансова вартість частини, що ліквідується, та витрати, пов'язані з такою ліквідацією, обліковуються на основі Акту на списання необоротних активів на рахунку 976 «Списання необоротних активів» (рядок «Інші витрати» Звіту про сукупні доходи).

Нематеріальні активи

Первісне визнання

Нематеріальний актив визнається Компанією, якщо він відповідає наступним загальним критеріям визнання активів:

- існує ймовірність того, що Компанія отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання;
- його вартість може бути достовірно оцінена. Даний критерій передбачає наявність інформації про витрати на придбання (створення) об'єкта.

Компанія визнає нематеріальними активами активи, що відповідають загальним критеріям, зазначеним в пункті та які передбачається використовувати протягом строку більше одного року або більше операційного циклу.

Якщо нематеріальний актив не відповідає вказаним критеріям визнання, то витрати, пов'язані з його придбанням, визнаються витратами того звітного періоду, протягом якого вони були здійснені, без визнання таких витрат у майбутньому нематеріальним активом.

Не визнаються нематеріальним активом внутрішньо створені:

- торгові марки, бренди;
- титульні дані;
- видавничі права;
- витрати на рекламу;
- витрати на навчання персоналу;
- витрати на створення, реорганізацію та переміщення Компанії або його частини;
- інші аналогічні по суті статті, які не можна чітко розмежувати з витратами на розвиток бізнесу в цілому, або такі активи неможливо контролювати Компанією.

Витрати на створення, придбання та поліпшення об'єктів нематеріальних активів з початку та до завершення таких робіт та введення об'єктів в експлуатацію визнаються незавершеними капітальними інвестиціями. В момент, коли об'єкт нематеріальних активів доведений до стану, в якому він придатний до використання із запланованою метою, Компанія здійснює введення в експлуатацію. Рішення щодо готовності нематеріального активу до експлуатації приймається Інвентаризаційною Комісією.

Придбані та створені нематеріальні активи зараховуються на баланс Компанії за первісною вартістю. Первісна вартість окремо придбаного нематеріального активу включає:

- ціну такого придбання у постачальника за вирахуванням знижок;
- реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються в зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт нематеріальних активів;
- суми непрямих податків, сплачені у зв'язку з придбанням (створенням) нематеріальних активів, якщо вони не відшкодовуються Компанією;
- комісійні винагороди, юридичні та інші професійні послуги, пов'язані з придбанням нематеріальних активів та доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою;
- фінансові витрати, що підлягають капіталізації, якщо такий нематеріальний актив відповідає визначенню кваліфікаційного активу;
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням нематеріальних активів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Первісна вартість об'єктів нематеріальних активів, зобов'язання за якими визначені загальною сумою, визначається шляхом розподілу цієї суми пропорційно справедливій вартості окремого об'єкту нематеріальних активів.

Компанія не визнає нематеріальний актив, що виникає в результаті дослідження, а витрати на дослідження визнаються як витрати у періоді понесення. Нематеріальний актив, який виникає в результаті розробки, визнається, тільки якщо Компанія може довести виконання усіх критеріїв передбачених п.57 МСБУ (IAS) 38.

Подальший облік

Нематеріальні активи після їх первісного визнання відображаються за первісною вартістю (собівартістю) за мінусом накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності.

Нематеріальний актив з обмеженим строком корисного використання амортизується на прямолінійній основі протягом строку корисного використання, при цьому сума такого нарахування визнається витратами звітного періоду в залежності від функціонального призначення конкретного об'єкту нематеріальних активів, яке встановлюється при його введенні в експлуатацію та обліковується на відповідних рахунках обліку витрат.

Нематеріальний актив з невизначеним строком корисного використання не підлягає амортизації. Компанія проводить тестування нематеріального активу із невизначеним строком корисного використання на зменшення корисності щорічно та при наявності ознак зменшення корисності.

Нарахування амортизації нематеріальних активів відображається щомісячно (в останній день місяця) шляхом визнання витрат або капіталізації суми такої амортизації в інших активах. Нарахування амортизації нематеріальних активів починається з місяця, наступного за місяцем, коли актив став готовим до використання (знаходиться у місці призначення та стані, необхідному для його використання із запланованою метою) та припиняється з наступного місяця за місяцем коли (на одну з двох дат, яка сталася раніше):

- на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу;
- на дату, з якої припиняють визнання активу.

Визначення ліквідаційної вартості нематеріального активу проводиться Інвентаризаційною комісією. Ліквідаційна вартість нематеріального активу з обмеженим строком корисного використання прирівнюється до нуля, крім випадків, коли:

- існує безвідмовне зобов'язання іншої сторони щодо придбання цього об'єкта наприкінці строку його корисного використання;
- існує активний ринок для активу і ліквідаційна вартість може бути визначена шляхом посилання на цей ринок при умові, що швидше за все, такий ринок буде існувати в кінці строку корисного використання активу.

Строк корисного використання встановлюється на рівні коротшого зі строків:

- строк дії договірних чи інших юридичних прав, який включає строк їх подовження за умови обумовленої наявності права такого подовження без значних витрат;
- строк, протягом якого Компанія очікує отримувати економічні вигоди від використання такого нематеріального активу.

Ліквідаційна вартість, строки корисного використання та метод амортизації нематеріальних активів ґрунтуються на попередніх оцінках керівництва Компанії, та наприкінці кожного фінансового року переглядаються. Зміна методу нарахування амортизації, ліквідаційної вартості та строку корисного використання розглядаються як зміна облікових оцінок та враховуються перспективно.

Припинення визнання

Визнання об'єкта нематеріальних активів активом припиняється у разі його вибуття або коли не очікуються майбутні економічні вигоди від його використання.

Вибуття об'єкта нематеріальних активів може здійснюватись різними шляхами, наприклад шляхом продажу або ліквідації.

Визначення непридатності нематеріальних активів до використання, можливості їх продажу (передачі) та оформлення відповідних первинних документів покладається на Інвентаризаційну комісію.

Запаси

Для цілей бухгалтерського обліку запаси включають:

- матеріали та інші матеріальні цінності, які призначені для покриття адміністративних, збутових потреб, а також використовуються при наданні послуг;
- малоцінні та швидкозношувані предмети (МШП), які використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо його тривалість перевищує 12 місяців;
- придбані (отримані) товари, які утримуються Компанією з метою наступного продажу.

Одиницею обліку запасів є окреме їх найменування або однорідна група, що мають однакове призначення та однакові умови використання. Запаси розподіляють за однорідними групами.

Первісне визнання

Придбані запаси визнаються активом у разі задоволення всіх наведених нижче умов:

- до Компанії перейшли всі суттєві ризики та винагороди, пов'язані з власністю на запаси;
- Компанія отримала контроль над запасами та здійснює управління ними в тій мірі, яка звичайно пов'язана з правом власності;
- вартість запасів може бути надійно визначена;
- існує ймовірність одержання Компанією економічних вигід, пов'язаних з використанням запасів.

Придбані (отримані) або вироблені запаси зараховуються на баланс Компанії за первісною вартістю. Вартість запасів є еквівалентом їх ціни при оплаті на дату визнання. У разі відстрочення платежу за придбані запаси, Компанія визнає такі запаси у складі активів у сумі їх справедливої вартості. Відсотки, нараховані на умовах відстрочення платежу, не підлягають включенню до собівартості оприбуткованих запасів.

Первісною вартістю запасів, які придбані за плату, є собівартість запасів, яка складається із наступних витрат:

- суми вартості придбаних запасів, сплаченої постачальнику, за винятком непрямих податків, які відшкодовуються Компанії;
- суми ввізного мита;
- суми непрямих податків, пов'язаних з таким придбанням, які не підлягають відшкодуванню Компанії;
- транспортно-заготівельних витрат;

- інших витрат, пов'язаних із придбанням запасів та доведенням їх до стану та місця, у якому вони придатні до використання у запланованих цілях.

До транспортно-заготівельних витрат (далі - ТЗВ) відносяться затрати на заготівлю запасів, оплату тарифів (фрахту) за вантажно-розвантажувальні роботи і транспортування запасів усіма видами транспорту до місця їх використання, включаючи витрати зі страхування ризиків транспортування запасів. ТЗВ відображаються відразу у складі собівартості конкретної одиниці запасів (на підставі товаросупровідних документів) в розрізі місць зберігання згідно логістичної матриці за кожний день.

Оцінка на дату балансу

На дату балансу запаси оцінюються за найменшою із двох величин:

- первісною вартістю;
- чистою вартістю реалізації.

Балансова вартість запасів має бути знижена до чистої вартості реалізації на підставі рішення керівництва Компанії, якщо відбулося їх фізичне ушкодження, повне або часткове моральне застаріння, падіння ціни реалізації, зниження якісних характеристик.

Коригування балансової вартості запасів до чистої вартості реалізації здійснюється шляхом формування резерву зменшення корисності запасів. З метою забезпечення достовірної оцінки запасів резерв обліковується в розрізі кожної одиниці обліку запасів. Резерв зменшення корисності запасів визнається на звітну річну дату як різниця між первісною вартістю та чистою вартістю реалізації з одночасним визнанням інших операційних витрат.

Так, резерв має бути нарахований якщо:

- має місце повне або часткове моральне старіння запасів;
- коли запаси не використовуються більше 12 місяців або є впевненість у тому, що запаси не будуть використані за їх призначенням та їх вартість не буде відшкодована;
- відбулося зменшення ціни реалізації;
- розрахункові витрати на збут збільшились до такого рівня, що стає неможливим відшкодувати вартість запасів при подальшій реалізації;
- відбулося фізичне пошкодження запасів.

Чиста вартість реалізації визначається по кожній одиниці обліку запасів вирахуванням з очікуваної ціни реалізації очікуваних витрат на подальшу реалізацію. Розрахункові оцінки чистої вартості реалізації ґрунтуються на найбільш достовірній доступній інформації та враховують коливання цін або вартості після закінчення звітного періоду, якщо вони відбивають умови, що мали місце на кінець звітного періоду.

Резерв зменшення корисності запасів визначається на звітну дату на основі огляду та аналізу залишків запасів та відображається як різниця між балансовою вартістю та чистою вартістю реалізації.

Аналіз залишків запасів на предмет визначення чистої вартості реалізації та формування резерву зменшення корисності запасів здійснюється на основі результатів проведеної інвентаризації.

У випадку, якщо обставини, які були підставою для нарахування резерву зменшення корисності запасів перестали існувати або є чіткі свідчення зростання чистої вартості реалізації внаслідок економічних обставин, то такі запаси оцінюються за новою балансовою вартістю, яка є нижчою з двох оцінок: собівартістю запасів або переглянутою чистою вартістю реалізації. При цьому на суму збільшення вартості запасів відповідно коригується резерв зменшення корисності запасів та визнається інший операційний дохід. Сума визнаного доходу не може перевищувати суму попередньо визнаних витрат від зменшення корисності запасів в розрізі кожної одиниці обліку запасів.

Вибуття

Запаси визнаються в якості витрат в наступному порядку:

- при реалізації запасів їх балансова вартість визнається собівартістю реалізації того звітного періоду, в якому визнана відповідна виручка (дохід) від такої реалізації;
- при втраті Компанією контролю над запасами (нестачі, псування, крадіжки, повне знецінення при відсутності резерву, втрата при транспортуванні тощо) – балансова вартість таких запасів визнається витратами у період, коли виникла така втрата чи потреба у списанні;
- у разі нарахування резерву знецінення зменшення корисності запасів

Запаси, використані на поліпшення основних засобів та інших необоротних активів капіталізуються та списуються на витрати через амортизацію такого активу протягом строку його корисного використання.

При вибутті запасів, відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті, вони оцінюються наступним чином:

- зернові та масличні культури, олія рослинна – за методом середньозваженої вартості;
- запасні частини, паливо, допоміжні виробничі матеріали та інші ТМЦ (в т ч товари) – за методом середньозваженої вартості.

Облік товарів (готової сільськогосподарської продукції рослинництва: зернові, соя, рапс та ін.) в кількісному вимірі здійснюється в тоннах.

Контроль руху товарів, які визначені за родовими ознаками (насіння олійних та зернових культур), здійснюється шляхом відстеження операцій при прийнятті запасів на зберігання та їх відпуск при реалізації чи виробництво по кожній партії запасів. Виходячи з того, що, в виробництві використовується партії насіння, першими реалізуються ті запаси, товари, що визначені за родовими ознаками, які надійшли на місця зберігання першими, на основі принципу ФІФО, але виключно у натуральних показниках.

Вартість малоцінних і швидкозношуваних предметів, які передані в експлуатацію, списується (100% вартості) з балансу Компанії з подальшою організацією їх оперативного кількісного обліку протягом строку їх фактичного використання за місцями експлуатації та матеріально-відповідальними особами.

Оренда

Відповідно до МСФЗ (IFRS) 16 оренда - це угода, згідно з якою орендодавець передає орендареві право на використання активу (базового активу) протягом періоду часу в обмін на компенсацію (платіж або ряд платежів).

Згідно п.5 МСФЗ (IFRS) 16 Компанія не застосовує вимоги п. 21-49 МСФЗ 16 у випадку:

- короткострокової оренди;
- оренди активів з низькою вартістю.

За такими договорами оренди Компанія визнає орендні платежі як витрати лінійним методом протягом усього терміну оренди.

Короткострокова оренда визначається як оренда, яка не передбачає права придбання орендованого активу, та термін якої становить 12 місяців і менше на початок терміну оренди.

Компанія-орендар може відносити до такої категорії також короткострокові договори з можливістю продовження терміну оренди на один рік за згодою сторін, в разі, коли орендар або орендодавець може в односторонньому порядку прийняти рішення не продовжувати договір без виплати штрафу, та відсутні умови, що зазначені нижче.

На дату початку оренди відповідно до IFRS 16 (п.18-19 та параграфів Б34-Б41) орендар оцінює, чи є він обґрунтовано впевнений у тому, що він реалізує можливість продовжити оренду або у тому, що він не реалізує можливість припинити дію оренди. Орендар розглядає всі доречні факти й обставини, які створюють економічний стимул для орендаря до реалізації такої можливості.

Зокрема, прикладами таких чинників, які беруться до уваги, є:

- важливість базового активу для діяльності орендаря, беручи до уваги, зокрема, те, чи є базовий актив спеціалізованим активом, місце знаходження базового активу та наявність відповідних альтернатив (IFRS 16 Б37г);
- значні вдосконалення базового активу здійснені (або здійснення яких очікується) протягом строку дії договору, що, як передбачається, дасть значну економічну вигоду орендареві коли можна буде реалізувати можливість продовжити або припинити дію оренди або придбати базовий актив (IFRS 16 Б37б);
- застосована орендарем у минулому практика щодо періоду, протягом якого він зазвичай використовував подібні види активів (чи орендовані, чи власні), а також економічні причини для обґрунтування упевненості у тому, що він реалізує або не реалізує певну можливість (IFRS 16 Б40).

При цьому Компанія застосовує звільнення щодо короткострокової оренди послідовно щодо кожного класу активів, які є предметом оренди.

Компанія - орендар оцінює вартість базового активу на основі вартості активу, так якщо б він був новим, незалежно від віку активу на момент надання його в оренду. Для визнання *низької вартості базових активів* з метою застосування МСФЗ (IFRS) 16 Компанія встановила вартісну межу у розмірі до 30 000 доларів США, що визначається в гривневому еквіваленті по курсу НБУ на дату визнання договору оренди. Зазначене судження базується на основі проведеного аналізу з урахуванням вартісного діапазону можливого сукупного впливу на фінансову звітність.

За договорами оренди, в яких базовий актив має низьку вартість, аналіз проводиться за кожним договором оренди окремо. Якщо окремих договорів оренди містить декілька базових активів з різною вартістю, оцінюється загальна вартість групи базових активів, якщо їх можна віднести до одного класу активів.

Якщо орендар здає актив у суборенду, або розраховує здати актив у суборенду, то головна оренда не відповідає критеріям оренди малоцінного активу.

Компанія як Орендар

На дату початку оренди підприємство-орендар визнає актив з права користування та зобов'язання з оренди

Активи у формі права користування

Первісна оцінка активу

На дату початку оренди Компанія як орендар оцінює актив з права користування за собівартістю, яка включає наступне:

- суми первісної оцінки зобов'язання з оренди;
- будь-які орендні платежі на дату початку оренди або до такої дати за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів по оренді;
- будь-які початкові прямі витрати, понесені орендарем; і
- оцінку витрат, які будуть понесені орендарем при демонтажі і переміщенні базового активу, відновленні ділянки, на якій він розташовується, або відновленні базового активу до стану, який вимагається згідно з умовами оренди, за винятком випадків, коли такі витрати понесені для виробництва запасів.

Подальша оцінка активу

Після дати початку оренди Компанія як орендар оцінює актив у формі права користування із застосуванням моделі обліку за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення; і з коригуванням на переоцінку зобов'язання з оренди.

Компанія, нараховуючи амортизацію активу з права користування, використовує прямолінійний метод відповідно до вимог щодо амортизації МСБО 16 «Основні засоби».

Якщо орендодавець передає право власності на базовий актив Компанії наприкінці строку оренди або якщо собівартість активу з права користування відображає той факт, що Компанія скористається можливістю його придбати, то Компанія як орендар амортизує актив з права користування від дати початку оренди і до кінця строку корисного використання базового активу.

В інших випадках Компанія як орендар амортизує актив з права користування з дати початку оренди до більш ранньої з двох таких дат: кінець строку корисного використання активу з права користування та кінець строку оренди.

Щоб визначити, чи зменшилась корисність активу з права користування, та для обліку будь-яких збитків унаслідок зменшення корисності, Компанія застосовує МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Зобов'язання з оренди

Первісне визнання

На дату початку оренди Компанія як орендар оцінює зобов'язання з оренди за теперішньою вартістю орендних платежів, які ще не здійснені на цю дату.

На дату початку оренди орендні платежі, які включаються в оцінку зобов'язання по оренді, складаються з наступних платежів за право користування базовим активом протягом терміну оренди, які ще не здійснені на дату початку оренди (п.27 МСФЗ (IFRS) 16):

- фіксовані платежі (включаючи по суті фіксовані платежі, як описано в пункті В42 МСФЗ (IFRS) 16) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів по оренді до отримання);
- змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, що первісно оцінюються з використанням індексу або ставки на дату початку оренди (як описано в пункті 28 МСФЗ (IFRS) 16);
- суми, які, як очікується, будуть сплачені орендарем за гарантіями ліквідаційної вартості;
- ціна виконання опціону на покупку, якщо є достатня впевненість в тому, що орендар виконає цей опціон (що оцінюється з урахуванням факторів, описаних в пунктах В37-В40 МСФЗ (IFRS) 16);
- виплати штрафів за припинення оренди, якщо термін оренди відображає потенційне виконання орендарем опціону на припинення оренди.

Змінні орендні платежі, що залежать від індексу або ставки, описаних у п. 27б) МСФЗ (IFRS) 16, включають, наприклад, платежі, пов'язані з індексом споживчих цін (інфляції), платежі, пов'язані зі зміною валютних курсів,

платежі, пов'язані з еталонною ставкою відсотка (такою як LIBOR), або платежами, які змінюються зі змінами ринкових орендних ставок.

Передплата за останній місяць оренди визнається активом Компанії та обліковується на рахунку 39 «Витрати майбутніх періодів».

Компанія використовує наступні офіційні джерела інформації для розрахунків:

- Індекс інфляції (з розрахунку середньо статистичного за поточний рік визначенням прогнозного на наступний рік) - <https://index.minfin.com.ua/economy/index/inflation/>
- зміна валютних курсів – консенсус-прогноз Міністерства Економічного Розвитку і Торгівлі України (використовуються данні випуску консенсус-прогнозу на дату початку первісного визнання оренди) – <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Konsensus-prognoz&pageNumber=1>

Орендні платежі дисконтуються із застосуванням припустимої ставки відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо таку ставку не можна легко визначити, то Компанія як орендар застосовує ставку своїх додаткових запозичень. Оскільки договори Компанії як орендаря не містять такої ставки, Компанія застосовує середню процентну ставку запозичень в реальному секторі економіки юридичним особам за даними статистичної звітності банків України за даними НБУ.

Джерелом інформації про вартість запозичень нефінансовим корпораціям за даними НБУ є офіційний сайт НБУ за посиланням: https://bank.gov.ua/files/4-Financial_markets.xls.

Відсотки за зобов'язанням із оренди в кожному періоді протягом строку оренди представлені сумою, яка здійснює незмінну періодичну процентну ставку на залишок зобов'язання з оренди.

Наступна оцінка зобов'язання

Після дати початку оренди Компанія як орендар визнає у прибутку або збитку – окрім випадків, коли ці витрати включаються в балансову вартість іншого активу, застосовуючи інші відповідні стандарти, – такі обидві складові:

- проценти за орендним зобов'язанням; та
- змінні орендні платежі, не включені в оцінку орендного зобов'язання у тому періоді, у якому сталася подія чи умови, які спричинили здійснення таких платежів.

Витрати Компанії як орендаря на поліпшення об'єкта оренди (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що приводять до збільшення майбутніх економічних вигод, які первісно очікувалися від його використання, відображаються як капітальні інвестиції у створення (будівництво) інших необоротних матеріальних активів.

У випадку, якщо умовами договору оренди передбачено зобов'язання надавати фіксовану кількість валюти та сплачувати її в грошовій одиниці України за курсом НБУ на дату такого платежу, то дана стаття визнається монетарною статтею.

Переоцінка зобов'язання

Компанія як орендар переоцінює орендне зобов'язання, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконту, якщо виконується будь-яка з таких двох умов:

- змінився строк оренди: Компанія як орендар визначає переглянуті орендні платежі на основі переглянутого строку оренди;
- змінилася оцінка можливості придбання базового активу, оцінена з урахуванням подій та обставин, у контексті можливості придбання.

Компанія визначає переглянуту ставку дисконту як припустиму ставку відсотка в оренді на решту строку оренди на дату переоцінки, використовуючи показники, наявні на дату переоцінки, з офіційних джерел інформації, зазначених вище.

Компанія як орендар переоцінює орендне зобов'язання шляхом дисконтування переглянутих орендних платежів та використовує незмінну ставку дисконту, коли:

- змінилися суми, що, як очікується, будуть сплачені за гарантією ліквідаційної вартості, або
- змінилися майбутні орендні платежі внаслідок зміни індексу або ставки, які були використані для визначення таких платежів.

Компанія як орендар переоцінює орендне зобов'язання з метою відобразити ці переглянуті орендні платежі лише тоді, коли змінилися грошові потоки (тобто, коли починає діяти коригування орендних платежів). Компанія визначає переглянуті орендні платежі для решти строку оренди на основі переглянутих договірних платежів.

У випадках, коли зміна орендних платежів сталася внаслідок зміни плаваючих ставок відсотка, визначених у договорах оренди, Компанія як орендар застосовує переглянуту ставку дисконту.

Якщо Компанія протягом строку оренди погодить з Орендодавцем змінити початковий договір оренди на період, що залишився, у зв'язку із включенням до нього додаткового обладнання, при цьому збільшення щомісячного орендного платежу буде пов'язане тільки з орендою нового обладнання, Компанія як орендар буде обліковувати модифікацію як окремий договір оренди, не пов'язаний із початковим договором оренди з первісно визначеним строком оренди. Таке рішення прийняте на підставі того, що в результаті модифікації Компанія отримує додаткове право користування базовим активом, а збільшення суми відшкодування за оренду зівстане з вартістю окремого договору на додаткове право користування. На дату початку оренди нового базового активу Компанія як орендар визнає актив з права користування та зобов'язання з оренди, яке належить до оренди додаткового базового активу. У результаті такої модифікації Компанія не буде здійснювати будь-яких коригувань у порядку обліку початкового договору оренди.

Якщо Компанія протягом строку оренди погодить з Орендодавцем внести поправки в початковий договір оренди і продовжити передбачений договором строк оренди на новий період та/або збільшити щомісячні орендні платежі, на дату набуття чинності модифікацією договору оренди Компанія буде переоцінювати зобов'язання з оренди з урахуванням таких фактів:

- строк оренди, що залишився;
- щомісячні орендні платежі;
- ставка дисконтування, визначена на дату модифікації договору.

Компанія як орендар визнає різницю між балансовою вартістю модифікованого зобов'язання з оренди і балансовою вартістю зобов'язання з оренди безпосередньо перед модифікацією як коригування активу з права користування.

Зменшення обсягу оренди регулює параграф 46 МСФЗ 16 — Компанія як орендар обліковує переоцінку орендного зобов'язання так:

- зменшує балансову вартість активу з права користування, щоб відобразити часткове або повне припинення оренди для модифікацій оренди, які зменшують сферу її дії. Орендар визнає у прибутку або збитку будь-який прибуток або збиток, пов'язаний із частковим або повним припиненням такої оренди;
- відповідно коригує актив з права користування для всіх інших модифікацій оренди.

Якщо Компанія протягом строку оренди погодить з Орендодавцем змінити початковий Договір оренди на період, що залишився, у зв'язку із частковим виключенням з нього обладнання, на дату набуття чинності модифікацією Компанія буде переоцінювати зобов'язання з оренди з урахуванням таких фактів:

- строк оренди, що залишився;
- щомісячні орендні платежі;
- ставка дисконтування, визначена на дату модифікації договору.

Компанія як орендар визнає зменшення балансової вартості активу з права користування пропорційно до активу з права користування, що залишився.

Компанія як орендар визнає різницю між зменшенням зобов'язання з оренди та зменшенням активу з права користування як прибуток у складі прибутку або збитку на дату набуття чинності модифікацією.

Компанія як орендар визнає різницю між частиною зобов'язання з оренди, що залишилася і модифікованою частиною зобов'язання з оренди, як коригування активу з права користування, яке відображає зміну відшкодування, сплаченого за оренду, і переглянуту ставку дисконтування

Якщо ж зміна договору оренди не буде стосуватися натуральних показників, то модифікаційні перерахунки вплинуть тільки на актив з права користування.

Якщо Компанія протягом строку оренди погодить з Орендодавцем внести поправки до початкового договору оренди і зменшити орендні платежі на період, що залишився, на дату набуття чинності модифікацією, Компанія як орендар переоцінить зобов'язання з оренди з урахуванням таких фактів:

- строк оренди, що залишився;
- нові щомісячні орендні платежі;
- ставка дисконтування, визначена на дату модифікації договору.

Компанія визнає різницю між балансовою вартістю модифікованого зобов'язання з оренди і балансовою вартістю зобов'язання з оренди безпосередньо перед модифікацією як коригування активу з права користування.

Компанія як Орендодавець

Компанія як орендодавець класифікує кожну зі своїх оренд або як операційну оренду, або як фінансову оренду.

Оренда класифікується як операційна оренда, якщо вона не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив.

Оренда класифікується як фінансова оренда, якщо вона передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на базовий актив.

Операційна оренда

Дохід від операційної оренди (орендні платежі від операційної оренди) визнається у складі іншого операційного доходу відповідного звітного періоду на прямолінійній основі протягом строку оренди за принципом нарахування відповідно до умов діючого договору оренди.

Затрати, включаючи амортизацію, понесені при отриманні доходу від оренди, визнаються як інші операційні витрати. Політика нарахування амортизації на орендовані активи, що амортизуються, узгоджується із стандартною політикою Компанії щодо подібних активів.

Первісні прямі витрати, понесені Компанією як орендодавцем при веденні переговорів та укладанні угоди про операційну оренду, додаються до балансової вартості базового активу та визнаються як витрати протягом строку оренди на такій самій основі, як дохід від оренди.

Компанія як орендодавець обліковує модифікацію операційної оренди як нову оренду з дати набрання чинності модифікації, враховуючи будь-які платежі в рахунок попередньої оплати чи нараховані орендні платежі, пов'язані з первинною орендою як частину орендних платежів за новою орендою.

Фінансові інструменти

Портфель фінансових інструментів Компанії включає:

- Торгівельна дебіторська заборгованість;
- Внутрішньогрупова фінансова допомога;
- Кредит в іноземній валюті;
- Облігації внутрішніх державних позик.
- Деривативи:
 - Форвардні контракти;
 - Опціони.

Визнання та припинення визнання

Облігації внутрішніх державних позик (далі - ОВДП) - державні цінні папери, що розміщуються виключно на внутрішньому ринку. Компанія утримує ОВДП як з метою продажу, так і з метою отримання грошових потоків (виключно основної суми та процентів).

Форвардний контракт визнається як актив чи зобов'язання на дату угоди, а не на дату, коли проводиться розрахунок. Якщо форвардні контракти укладені і продовжують утримуватися в цілях поставки товарів відповідно до очікуваної потреби Компанії в продажах і не існує обставин, описаних в пункті 2.6 МСФЗ 9 "Фінансові інструменти", такі форвардні контракти не підпадають під вимоги МСФЗ 9 і враховуються як звичайний продаж, згідно з МСФЗ 15 "Виручка за договорами з покупцями".

Опціонні контракти визнаються як активи або зобов'язання, коли утримувач чи продавець стає стороною контракту.

Визнання фінансового активу припиняється тоді, коли:

- закінчується строк дії контрактних прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- Компанія передає фінансовий актив і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання.

Критерії для припинення визнання:

- передано переважно всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом;
- втрачено контроль над фінансовим активом.

Компанія припиняє облік хеджування, якщо:

- закінчується строк дії інструмента хеджування або його продають, ліквідують чи використовують право на нього (з цією метою заміна одного інструмента хеджування іншим чи переведення його в інший інструмент хеджування не вважається закінченням строку дії або ліквідацією, якщо такі заміни чи переведення є частиною задокументованої стратегії суб'єкта господарювання щодо хеджування);
- хеджування більше не відповідає вимогам до обліку хеджування;
- суб'єкт господарювання анулює призначення.

Класифікація фінансових активів

Фінансові активи – це боргові інструменти, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Класифікація активів ґрунтується на бізнес-моделі, яка використовується для управління фінансовим активом, а також на характеристиках грошових потоків, передбачених договором.

Фінансові активи залежно від намірів та політики управління активами розподіляються на:

- фінансові активи, які оцінюються за амортизованою собівартістю, якщо метою утримання такого активу (тобто бізнес-моделлю) є отримання передбачених договором потоків грошових коштів (виключно основної суми та процентів);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у іншому сукупному доході (капіталі), якщо актив утримується у рамках бізнес-моделі, яка передбачає як отримання передбачених договором потоків грошових коштів, так і продажу фінансових активів;
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у складі прибутку/збитку - всі інші активи.

Зміна бізнес - моделі для управління фінансовими активами призводить до рекласифікації таких фінансових активів.

При рекласифікації фінансових активів Компанія застосовує перекласифікацію перспективно з дати перекласифікації. Раніше визнані прибутки, збитки або відсотки не перераховуються. Зміни справедливої вартості фінансового активу за результатами рекласифікації визнається у прибутку або збитку. Якщо фінансовий актив перекласифіковується так, що він оцінюється за амортизованою собівартістю, то його справедлива вартість на дату перекласифікації стає його новою балансовою вартістю.

Класифікація фінансових зобов'язань

Фінансові зобов'язання поділяються на:

- фінансові зобов'язання, оцінені за амортизованою собівартістю;
- фінансові зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки як прибутку або збитку

Компанія не може перекласифікувати жодне фінансове зобов'язання.

Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти відповідають одночасно трьом характеристикам:

- його вартість змінюється у відповідь на зміну певної ставки відсотка, товарної ціни, валютного курсу, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи індексу кредитоспроможності, або іншої змінної величини, за умови, що в разі нефінансової змінної величини ця змінна не є специфічною для сторони контракту (іноді її визначають базовою);
- не вимагає початкових чистих інвестицій або початкових чистих інвестицій, менших, ніж ті, які були необхідні для інших типів контрактів, які, за очікуваннями, мають подібну реакцію на зміну ринкових факторів;
- буде погашений в майбутньому.

Похідні фінансові інструменти оцінюються та обліковуються як фінансові активи та зобов'язання.

Оцінка фінансових інструментів

Фінансовий актив, незалежно від бізнес-моделі, або фінансове зобов'язання на дату визнання оцінюється за його справедливою вартістю.

Витрати на операцію, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск фінансового активу або фінансового зобов'язання збільшують вартість фінансового активу та зменшують фінансове зобов'язання.

Торговельна дебіторська заборгованість оцінюється за ціною операції відповідно до вимог МСФЗ 15.

Справедлива вартість права та зобов'язання за форвардним контрактом є рівними, а отже, чиста справедлива вартість форвардного контракту дорівнює нулю. Якщо чиста справедлива вартість права та зобов'язання не дорівнює нулю, контракт визнається як актив або зобов'язання.

Для оцінки справедливої вартості за форвардними контактами Компанія використовує наступні джерела:

- GVA trading desk;
- Local source: UkrAgroConsult

Справедлива вартість короткотермінової позики на дату отримання встановлюється в сумі отриманих коштів.

Справедлива вартість довгострокової позики, за якою:

- не нараховуються відсотки, оцінюється за поточною вартістю усіх майбутніх грошових виплат, дисконтованих за переважаючою ринковою ставкою відсотка за даними НБУ, розташованими на його офіційному сайті: <https://bank.gov.ua/control/uk/allinfo>.
- нараховуються відсотки, але ставка, що застосовується, неринкова, то Компанія визнає цю позику за дисконтованою вартістю за вирахуванням договірних відсотків і комісій.

Фінансові зобов'язання підлягають амортизації за ринковою ставкою відсотка щомісячно.

Зміна справедливої вартості фінансового зобов'язання, що здійснюється внаслідок зміни базової ставки відсотка, товарної ціни, валютного курсу або індексу цін чи ставок, які спостерігаються на ринку, визнаються відповідними доходами чи витратами.

Витрати за позиками визнаються фінансовими витратами, доходи – фінансовими доходами.

Фінансові витрати за кредитами, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, включаються до складу його первісної вартості.

Знецінення фінансових інструментів

Оцінки знецінення (зменшення корисності) застосовуються до боргових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Для оцінки знецінення фінансових активів Компанія розраховує очікувані кредитні збитки на підставі коефіцієнту збитку (коефіцієнт ECL), який застосовується до групи активів.

Загальна сукупність елементів дебіторської заборгованості об'єднується в групи дебіторської заборгованості за схожими характеристиками кредитного ризику. Характеристиками кредитного ризику дебіторської заборгованості є перевищення строків погашення дебіторської заборгованості.

Знецінення боргових активів розраховується на кожну дату балансу Компанії.

Хеджування

Інструмент хеджування - призначений похідний або (лише для хеджування ризику змін курсів обміну іноземних валют) призначений непохідний фінансовий актив або непохідне фінансове зобов'язання, справедлива вартість якого (або грошові потоки від якого), за очікуванням, згоратимуться зі змінами справедливої вартості призначеного об'єкта хеджування або грошових потоків від нього.

Ефективність хеджування - ступінь, до якого зміни справедливої вартості або грошових коштів від об'єкта хеджування, що їх можна віднести до хеджування ризику, згортаються внаслідок змін справедливої вартості або грошових потоків інструмента хеджування.

Об'єкт хеджування - актив, зобов'язання, тверда угода, високо ймовірна прогнозована операція або чиста інвестиція в закордонну господарську одиницю, що:

- піддає суб'єкт господарювання ризикові змін справедливої вартості або майбутніх грошових потоків;
- визначається як хеджування.

Об'єкт хеджування може бути:

- одним активом, зобов'язанням, твердою угодою, високо ймовірною прогнозованою операцією або чистою інвестицією в закордонну господарську одиницю;
- групою активів, зобов'язань, твердих угод, високо ймовірних прогнозованих операцій або чистих інвестицій у закордонну господарську одиницю з подібними характеристиками ризику або;
- частиною портфеля фінансових активів або фінансових зобов'язань, які спільно доступні ризикові, що хеджується (при портфельному хеджуванні лише відсоткового ризику).

Якщо похідний інструмент кваліфіковано як інструмент хеджування:

- для хеджування справедливої вартості прибутки або збитки визнаються в доходах та компенсуються визнанням ефективної частини хеджування в якості активу або зобов'язання;
- для хеджування грошових потоків, прибутки або збитки визнаються в складі капіталу в складі іншого сукупного доходу.

Знецінення активів

Зменшення корисності - втрата економічної вигоди в сумі перевищення балансової вартості активу над сумою очікуваного відшкодування.

Тестування на зменшення корисності застосовується для всіх видів активів за винятком:

- запасів;
- відстрочених податкових активів;
- фінансових активів;
- дебіторської заборгованості за договорами фінансової оренди;
- необоротних активів, класифікованих як утримувані для продажу.

Тестування щодо зменшення корисності проводиться у випадку, коли події або зміни умов свідчать про те, що балансова вартість активу не може бути відшкодована (перевищує суму очікуваного відшкодування активу).

Проведення тестування активів на предмет зменшення корисності здійснюється у наступних загальних випадках:

- для всіх нематеріальних активів з невизначеним строком корисного використання - проведення тестування здійснюється щорічно;
- для нематеріальних активів, які ще не введені в експлуатацію - проведення тестування здійснюється щорічно;
- у відношенні до усіх інших класів активів (на які поширюється дія даного пункту Положення) Компанія на кожну річну дату звітності оцінює наявність ознак (подій або змін умов), що можуть свідчити про зменшення корисності активу. Для таких активів проведення тестування на предмет зменшення корисності здійснюється тільки в тому випадку, якщо наявність таких ознак, що свідчать про зменшення корисності було встановлено.

При визначенні наявності ознак беруться до уваги наступні внутрішні і зовнішні ознаки:

Зовнішні ознаки:

- протягом періоду ринкова вартість активу зменшилась значно більше, ніж могла зменшитись за очікуванням, внаслідок плину часу або звичайного використання;
- протягом періоду відбулися або відбудуться найближчим часом значні зміни з негативним впливом на Компанію у технологічному, ринковому, економічному або правовому довіллі, в якому діє Компанія, чи на ринку, для якого призначено актив (наприклад, несприятливі зміни в податковому законодавстві);
- ринкові ставки доходу від інвестицій збільшилися протягом періоду, і це збільшення, можливо, вплине на ставку дисконту, застосовану при обчисленні вартості при використанні, і суттєво зменшить суму очікуваного відшкодування активу;
- балансова вартість чистих активів Компанії є більшою, ніж їхня ринкова капіталізація.

Внутрішні ознаки:

- є свідчення технічного старіння або фізичного пошкодження активу;
- протягом періоду відбулися суттєві зміни, які негативно впливають на Компанію (або очікується, що вони відбудуться у близькому майбутньому) такою мірою чи таким способом, якими використовують цей актив або за очікуванням використовуватимуть;
- дані внутрішньої звітності вказують, що економічна ефективність є або буде гіршою, ніж очікувана.

Свідчення зменшення корисності визначаються Інвентаризаційною комісією та є основою для подальшого проведення тестування на предмет зменшення корисності активу.

Якщо ознаки зменшення корисності активів були встановлені, проводиться перегляд строку корисного використання, методу амортизації та ліквідаційної вартості активу з відповідним відображенням у фінансовій звітності результатів перегляду як зміни в облікових оцінках.

Тестування щодо зменшення/відновлення корисності активів проводиться Комісією перед річною фінансовою звітністю та за наявності вищезазначених ознак щодо зменшення корисності відносно окремого активу.

Тестування на предмет зменшення корисності необоротних активів, які плануються до переведення до складу необоротних активів, утримуваних для продажу, проводиться безпосередньо перед такою рекласифікацією з відповідним відображенням у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Якщо цінність від використання або чиста вартість від реалізації більша за балансову вартість, то актив не зменшив своєї корисності та зменшення його балансової вартості не проводиться.

Компанія, в першу чергу, оцінює можливість визначення чистої вартості реалізації, яку можливо використати як суму очікуваного відшкодування. Найкращим свідченням справедливої вартості активу за вирахуванням витрат на продаж (чиста вартість реалізації) є ціна за договором про продаж між незалежними сторонами, скоригована на додаткові витрати, які можна прямо віднести до операції вибуття активу (наприклад, юридичні послуги, витрати на транспортування активу). Якщо договори на продаж відсутні, але актив продається та купується на активному ринку, то справедливою вартістю активу є його ринкова ціна (наприклад, поточна ціна покупця).

Якщо немає підстави вважати, що цінність від використання активу суттєво перевищує його справедливу вартість за вирахуванням витрат на продаж (чиста вартість реалізації), то остання використовується як суму очікуваного відшкодування активу. При визначенні цінності від використання проводиться оцінка майбутніх грошових потоків, які Компанія очікує отримати від використання такого активу та можливі відхилення від такої оцінки з урахуванням вартості грошей у часі та притаманних ризиків для визначення ставки дисконтування майбутніх грошових потоків.

Ставка дисконтування має бути ставкою до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки:

- вартості грошей у часі;
- ризиків, характерних для активу, на які не були скориговані оцінки майбутніх грошових потоків.

Якщо в процесі тестування виявиться, що сума очікуваного відшкодування активу менше ніж його балансова вартість, то балансова вартість зменшується до рівня суми очікуваного відшкодування активу.

Якщо є ознаки того, що раніше визнаного збитку від зменшення корисності вже немає або він зменшився, це може свідчити про необхідність повного або часткового відновлення корисності активів. При цьому визначається сума очікуваного відшкодування активу.

Якщо встановлені ознаки відновлення корисності активів, проводиться перегляд строку корисного використання, методу амортизації та ліквідаційної вартості активу з відповідним відображенням у фінансовій звітності результатів перегляду як зміни в облікових оцінках незалежно від того, чи відновлений збиток від зменшення корисності чи ні.

Якщо сума очікуваного відшкодування активу є більшою ніж його балансова вартість (з урахуванням попередньо визнаних збитків від зменшення корисності), Компанія відображає відновлення корисності такого активу. Відновлення корисності активів визнається на підставі Акту оцінки активів.

Після відновлення корисності активу, що амортизується, нарахування амортизації здійснюється, виходячи з нової балансової вартості активу і переглянутого (у разі зміни) строку його корисного використання. Балансова вартість активу, збільшена внаслідок відновлення його корисності, не повинна перевищувати балансову вартість такого активу за вирахуванням амортизації, визначену на дату відновлення корисності без урахування попередньої суми втрат від зменшення його корисності.

Забезпечення

Забезпечення – зобов'язання з невизначеним строком або сумою. Забезпечення визнається Компанією, якщо:

- суб'єкт господарювання має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;
- ймовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для виконання зобов'язання;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

У разі невиконання зазначених умов забезпечення не визнається.

Сума, визначена як зобов'язання, визначається Компанією як найкраща оцінка витрат, необхідних для виконання наявного зобов'язання на дату балансу. Найкращою оцінкою суми забезпечення для виконання необхідних витрат для існуючого зобов'язання Компанія визначає суму, яку згідно зі зваженим рішенням Компанія повинна була б сплатити для виконання зобов'язання або для передачі зобов'язання третій особі на дату балансу.

Для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат в Компанії створюються наступні види забезпечень:

- Забезпечення на виплату відпусток працівникам
- Забезпечення на виплату премій (бонусів) працівникам
- Інші забезпечення «accruals»

Забезпечення на виплату відпусток визнається Компанією відносно накопичуваних відпусток, тобто відносно відпусток, право на отримання яких працівником може бути використано в майбутніх періодах.

Забезпечення відносно ненакопичуваних відпусток (наприклад, відпустки через хворобу, по догляду за дитиною або на період військової служби) не формуються, так як право на компенсації за відсутність, що не підлягають накопиченню, не переноситься на наступні періоди. Компенсації за відсутність, що не підлягають накопиченню визнаються як зобов'язання.

Забезпечення на виплату відпусток нараховується щомісячно. Створене забезпечення на виплату відпусток відображається у складі витрат періоду (крім випадків, коли такі виплати повинні включатися до собівартості активу) на відповідних рахунках обліку згідно з функціональними обов'язками працівників.

З метою визначення найбільш точного показника забезпечення на виплату відпусток Компанія здійснює планування суми річного фонду оплати праці і в його складі – річну суму на оплату відпусток. При плануванні сум фонду оплати праці враховуються всі складові заробітної плати, визначені згідно Закону про оплату праці.

Компанія визнає забезпечення на виплату премій (бонусів) та винагород за підсумками роботи за рік у сумі очікуваних витрат, які пов'язані з преміюванням працівників у випадку коли:

- у Компанії є теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання (відсутність іншої альтернативи, окрім здійснення виплат) здійснити такі виплати в результаті минулих подій (робота, виконана працівником Компанії в поточному періоді, дає йому право на отримання виплат в майбутньому);
- відповідні зобов'язання можливо достовірно оцінити. Це можливо здійснити, якщо:
 - офіційні умови програми містять формулу визначення суми виплати;
 - Компанія визначає суми, які підлягають сплаті до того, як фінансову звітність затверджено до випуску, або
 - минула практика Компанії чітко вказує наявність та суму конструктивного зобов'язання.

Розрахунок забезпечення на виплату бонусів (премій) працівникам Компанії здійснюється відповідно до умов системи преміювання. Коригування забезпечення здійснюється на підставі розрахунку винагороди, що підлягає виплаті, за результатами звітного року в місяці проведення такої виплати.

Залишок забезпечення переглядається на кінець звітного року на 31ше число та, у разі необхідності, коригується (збільшується або зменшується) для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення слід сторнувати. Інвентаризація резервів майбутніх витрат та платежів полягає у перевірці обґрунтованості залишку сум резерву на дату інвентаризації.

«Accruals» («тимчасові нарахування») - це нарахування, що проводяться в обліку (бухгалтерському, управлінському) у певному періоді у зв'язку з наявною інформацією про операцію, яка має попередньо розраховану суму витрат або доходів (без первинного документу), та відповідне сторнування (відшкодування за рахунок «accruals») в періоді отримання остаточних відомостей (є в наявності первинний документ), які вносяться в дані облікової системи.

«Accruals» («тимчасові нарахування») Компанії поділяються на 2 види:

- Накопичувані – відносяться до постійних операцій з періодичними розрахунками, виставлянням рахунків. По цих витратах – зазвичай періодично (щомісячно, щоквартально або щорічно) - робляться і накопичуються у балансі записи про нарахування (рахунки нарахувань є балансовими) в кореспонденції з відповідними рахунками витрат. Прикладами накопичуваних тимчасових нарахувань є: витрати на аудит, витрати на виплати річних премій працівникам тощо.
- Разові – відносяться до конкретної операції, не підтвердженої зовнішніми (первинними) документами. По цих витратах зазвичай робиться одне нарахування. До них відносяться різні витрати, документи по яких не отримані в звітному періоді. Наприклад, телефонні, поштові та інші комунікаційні витрати, витрати на страхування, паливно-мастильні матеріали, оренду, комунальні витрати та інше.

Визнання доходів

Доходи Компанії визначаються як валові надходження економічних вигід протягом звітного періоду в процесі ведення звичайної діяльності Компанії, у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до збільшення власного капіталу, окрім зростання капіталу за рахунок внесків власників.

Доходи визнаються Компанією у випадку, якщо:

- існує ймовірність надходження економічних вигід у майбутньому і такі вигоди можна надійно оцінити;
- можливо надійно оцінити частину доходу на звітну дату.

Суми доходів, що виникають при здійсненні операцій, в основному, визначаються Договором між Компанією та покупцем або користувачами активів. Доходи визнаються за справедливою вартістю отриманих чи очікуваних до отримання сум відшкодування (компенсації) за реалізовані товари або надані послуги.

Оскільки в більшості випадків отримані або очікувані до отримання суми компенсації мають форму грошових коштів або їх еквівалентів, доходи визнаються за справедливою вартістю отриманих чи очікуваних до отримання грошових коштів або їх еквівалентів.

У випадку, коли надходження грошових коштів відстрочується, справедлива вартість компенсації буде менша номінальної суми грошових коштів, що очікуються до отримання. Так, у разі відстрочення платежу за товари (роботи, послуги), дохід від реалізації визнається за справедливою вартістю сум компенсацій, яка визначається шляхом дисконтування майбутніх надходжень з використанням ефективної ставки відсотка.

У такій ситуації угода фактично є операцією фінансування, при якій виникає різниця між справедливою та номінальною вартістю компенсації, яка підлягає отриманню за реалізовані товари або надані послуги. Така різниця визнається доходом за нарахованими відсотками.

Якщо справедлива вартість несуттєво відрізняється від номінальної суми компенсації, Компанія визнає дохід від продажу та дебіторську заборгованість за номінальною сумою компенсації.

Дохід від реалізації товарів визнається за датою переходу покупцеві права власності на такий товар.

Дохід від надання послуг та виконання робіт визнається за датою складення акта або іншого документа, оформленого відповідно до вимог чинного законодавства, який підтверджує виконання робіт або надання послуг.

Датою отримання доходів є звітний період, у якому такі доходи визнаються, незалежно від фактичного надходження коштів (метод нарахування).

Компанія застосовує МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» до всіх договорів з клієнтами, а також до витрат, що пов'язані з їх укладенням та/або виконанням за винятком:

- угод про оренду, які належать до сфери застосування МСФЗ 16 "Оренда";
- фінансових інструментів та інших контрактних прав чи зобов'язань, що належать до сфери застосування МСФЗ 9 "Фінансові інструменти"

або, якщо контрагент за договором не є клієнтом.

Для визнання доходу Компанія застосовує п'ятирівневу модель:

1) Ідентифікація договору (контракту).

Договір обліковується за правилами МСФЗ 15 тільки тоді, коли виконуються всі перелічені критерії:

- Договір письмово схвалений обома сторонами та вони готові виконувати свої зобов'язання;
- Компанія може визначити права кожної сторони відносно товарів або послуг, які будуть передаватися;
- Компанія може визначити умови оплати за товари або послуги, які будуть передаватися;
- Договір має комерційну сутність (тобто очікується, що ризик, час або величина майбутніх грошових потоків компанії зміняться внаслідок договору);
- Цілком імовірно, що Компанія отримає компенсацію, на яку вона матиме право в обмін на товари або послуги, які будуть передані клієнту. Оцінюючи, чи достатньо високою є ймовірність отримання суми компенсації, Компанія розглядає лише здатність клієнта та його намір виплатити таку суму компенсації, коли настане час її сплати.

Якщо договір з клієнтом не відповідає критеріям, зазначеним вище, то Компанія продовжує оцінювати контракт, щоб визначити, чи відповідатиме він у подальшому визначеним критеріям.

Модифікація договору обліковується як окремий договір, якщо виконуються обидві такі умови:

- обсяг договору зріс унаслідок включення обіцяних товарів або послуг, які є відокремленими; та
- ціна договору зросла на величину компенсації, яка відображає окремо взяті ціни продажу компанії додатково обіцяних товарів або послуг та будь-які відповідні коригування такої ціни з метою відображення особливих обставин конкретного договору. Наприклад, суб'єкт господарювання може скоригувати ціну продажу окремого додаткового товару або послуги на величину знижки, яку отримує клієнт, оскільки не обов'язково, щоб суб'єкт господарювання ніс витрати, пов'язані з продажем, які він поніс би, продаючи подібний товар або послугу новому клієнтові.

2) Ідентифікація та визнання зобов'язання щодо виконання.

На момент укладання договору Компанія виявляє зобов'язання щодо виконання як одиницю визнання виручки. Якщо договір охоплює декілька зобов'язань до виконання та/ або моментів отримання клієнтом контролю над ним компанія обліковує кожне зобов'язання окремо.

Класифікація зобов'язання щодо виконання:

- Зобов'язання щодо виконання, які задовольняються з плином часу;

Компанія передає контроль над товаром або послугою з плином часу, і, отже, задовольняє зобов'язання щодо виконання та визнає дохід з часом, якщо виконується один з таких критеріїв:

- клієнт одночасно отримує та споживає вигоди, що надаються внаслідок виконання компанією договору у процесі виконання;
- виконання Компанією створює або вдосконалює актив (наприклад, незавершене виробництво), який контролюється клієнтом у процесі створення або вдосконалення активу;
- Зобов'язання щодо виконання, які задовольняються в певний момент часу, це всі ті зобов'язання які не задовольняються з плином часу.

3) Визначення ціни операції.

Компенсація, обіцяна в договорі з клієнтом, може включати фіксовані суми, змінні суми або і ті й ті суми. Визначаючи ціну операції, Компанія враховує вплив усього переліченого далі:

- фіксовану компенсацію;
- змінну компенсацію (знижки, дисконти, відшкодування, стимули, бонуси тощо);
- обмежувальні оцінки змінної компенсації;
- наявність у договорі суттєвого компоненту фінансування;
- негрошову компенсацію;
- компенсацію, що має бути сплачена клієнтові.

Для цілей визначення ціни операції Компанія припускає, що товари або послуги будуть передані клієнтові, як обіцяно відповідно до чинного договору, і що договір не буде скасовано, оновлено або змінено.

Змінна компенсація оцінюється за методом найімовірнішої суми та застосовується протягом дії договору.

Якщо компенсація, яка має бути сплачена клієнтові, обліковується як зниження ціни операції, то Компанія визнає зниження доходу, коли (або у міру того, як) відбувається пізніша з таких подій:

- компанія визнає дохід від передачі відповідних товарів або послуг клієнтові; та
- компанія виплачує чи обіцяє виплатити компенсацію (навіть якщо цей платіж залежить від майбутньої події).

4) Розподіл ціни операції та зобов'язання.

Для розподілу ціни операції компанія розподіляє ціну операції на кожне зобов'язання щодо виконання, визначене у договорі, виходячи з відносної окремо взятої ціни продажу зобов'язання до виконання так як би вони були продані окремо.

5) Визнання доходу (виручки).

Компанія визнає дохід:

- Коли (або в міру того, як) Компанія задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або в міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.

- Коли Компанія отримує компенсацію за договором, який не ідентифікований, як договір з клієнтами через невідповідність вищенаведеним критеріям, дохід визнається, коли стається одна із подій:
 - Компанія не має невиконаних зобов'язань щодо передачі товарів або послуг клієнтові і вся, або практично вся, компенсація, обіцяна клієнтом, була отримана суб'єктом і не підлягає поверненню; або
 - договір був розірваний і компенсація, отримана від клієнта, не підлягає поверненню.

Дохід від задоволення зобов'язань до виконання визнається:

- 1) В сумі фіксованої частини ціни від задоволення зобов'язань до виконання.
- 2) В сумі компенсації на яку компанія очікує отримати право за вирахуванням зобов'язання до виконання з правом повернення. На зобов'язання до виконання, які очікуються до повернення дохід визнається по мірі втрати права клієнтом на повернення. Зобов'язання до виконання, які очікуються до повернення оцінюються як дуже незначні та не мають суттєвого впливу на фінансові показники, але їх вплив переглядається на кожну дату балансу.
- 3) За теперішньою вартістю суми компенсації, якщо терміни платежів, погоджених сторонами в договорі, більший ніж 12 місяців. Ставка дисконтування визначається договором або за даними НБУ, розташованими на його офіційному сайті: <https://bank.gov.ua/control/uk/allinfo>. Ставка дисконтування не переглядається протягом дії договору.
- 4) В разі надання знижки, бонусу:
 - під час продажу товару – дохід визнається в сумі компенсації на яку компанія очікує отримати право.
 - при наступній покупці - дохід визнається в сумі компенсації на яку компанія очікує отримати право з одночасним формуванням резерву лояльності клієнтів. Надання знижки, бонусу при наступних покупках або виплати бонусу здійснюється за рахунок резерву.

Додаткові витрати, пов'язані з укладанням договору з клієнтом визнаються витратами періоду по мірі їх виникнення. Додаткові витрати, пов'язані з виконанням договору з клієнтом Компанія визнає як актив, тільки якщо ці витрати відповідають усім критеріям:

- витрати відносяться безпосередньо до договору або очікуваного договору, який Компанія може чітко окреслити (наприклад, витрати, пов'язані з послугами, що надаватимуться в рамках оновлення існуючого договору, або витрати на розробку активу, який буде переданий за конкретним договором, який наразі ще не затверджений);
- витрати генерують або покращують ресурси Компанії, які будуть використовуватися при задоволенні (або у процесі задоволення) зобов'язань щодо виконання у майбутньому; та
- очікується, що витрати будуть відшкодовані.

Такий актив амортизується відповідно до графіку передачі клієнту товарів та/або послуг.

Після первісного визнання дебіторська заборгованість оцінюється за вимогами МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Визнання витрат

Витрати Компанії визначаються як зменшення в економічних вигодах протягом звітного періоду у формі відтоку або виснаження активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу, окрім такого зменшення за рахунок здійснення розподілу частин власного капіталу між учасниками.

Витрати Компанії визнаються коли:

- існує ймовірність відтоку економічних вигід;
- витрати піддаються надійній оцінці.

Компанія виділяє наступні види витрат діяльності:

- операційні витрати;
- фінансові витрати;
- втрати від участі в капіталі;
- інші витрати;
- витрати з податку на прибуток;
- витрати майбутніх періодів.

Облік витрат в Компанії ведеться в розрізі місць виникнення витрат (кост-центрів).

Операційні витрати

Операційні витрати – це витрати Компанії, пов’язані з веденням основної діяльності, а також іншої діяльності, яка не є інвестиційною чи фінансовою.

Залежно від функцій операційні витрати Компанії поділяються на:

- собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати.

Собівартість виробленої продукції (виробництво) — це показник, який виражає в грошовій формі сукупні витрати на підготовку та випуск продукції. Облік витрат на виробництво і калькулювання собівартості виробленої продукції здійснюється на єдиній методологічній основі.

До виробничої собівартості виготовленої продукції включаються такі витрати:

- прями матеріальні витрати;
- прями витрати на оплату праці;
- інші прями витрати;
- змінні загальновиробничі і постійні розподілені загальновиробничі витрати;
- вираховується вартість супутньої продукції і зворотних відходів.

За виробничою собівартістю оцінюється готова продукція та незавершене виробництво, які входять до складу запасів.

До складу прямих витрат відносять:

- Матеріальні витрати
 - вартість сировини та матеріалів, що створюють основу виготовленої продукції;
 - вартість придбаних напівфабрикатів, комплектуючих виробів, допоміжних та інших матеріалів, які можна безпосередньо віднести до конкретного об’єкта витрат;
 - вартість зворотних відходів (вираховується).
- Витрати на оплату праці
 - заробітна плата та інші виплати робітникам, які зайняті виробництвом готової продукції та можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об’єкта витрат;
- Інші прями витрати:
 - відрахування на соціальні заходи з заробітної плати працівників, зайнятих виробництвом готової продукції;
 - плата за оренду земельних та майнових паїв;
 - амортизація виробничих основних засобів та нематеріальних активів, безпосередньо пов’язаних з конкретним об’єктом витрат;
 - вартість бракованої по технічним причинам продукції (напівфабрикатів);
 - витрати на виправлення технічно неминучого браку.

До складу загальновиробничих витрат (ЗВВ) Компанії включаються:

- витрати на управління виробництвом (оплата праці апарату управління; відрахування на соціальні заходи й медичне страхування апарату управління; витрати на оплату службових відряджень персоналу тощо).
- амортизація основних засобів загальновиробничого призначення.
- амортизація нематеріальних активів загальновиробничого призначення.
- витрати на утримання, експлуатацію та ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення.
- витрати на вдосконалення технології й організації виробництва (оплата праці та відрахування на соціальні заходи працівників, зайнятих удосконаленням технології й організації виробництва, поліпшенням якості продукції, підвищенням її надійності, довговічності, інших експлуатаційних характеристик у виробничому процесі; витрати матеріалів, купівельних комплектуючих виробів і напівфабрикатів, оплата послуг сторонніх організацій тощо).

- витрати на опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення та інше утримання виробничих приміщень.
- витрати на обслуговування виробничого процесу (оплата праці загальнопромислового персоналу; відрахування на соціальні заходи, медичне страхування робітників та апарату управління виробництвом; витрати на здійснення технологічного контролю за виробничими процесами та якістю продукції, робіт, послуг).
- витрати на охорону праці, техніку безпеки і охорону навколишнього природного середовища.
- інші витрати (внутрішньозаводське переміщення матеріалів, деталей, напівфабрикатів, інструментів зі складів до цехів і готової продукції на склади; нестачі незавершеного виробництва; нестачі і втрати від псування матеріальних цінностей у цехах; оплата простоїв тощо).

Загальнопромислові витрати поділяються на постійні і змінні:

- до змінних загальнопромислових витрат належать витрати на обслуговування і управління виробництвом (цехів, дільниць), що змінюються прямо (або майже прямо) пропорційно до зміни обсягу діяльності. Змінні загальнопромислові витрати розподіляються на кожен об'єкт витрат з використанням бази розподілу (годин праці, заробітної плати, обсягу діяльності, прямих витрат тощо), виходячи з фактичної потужності звітного періоду;
- до постійних загальнопромислових витрат відносяться витрати на обслуговування і управління виробництвом, що залишаються незмінними (або майже незмінними) при зміні обсягу діяльності. Постійні загальнопромислові витрати розподіляються на кожен об'єкт витрат з використанням бази розподілу (годин праці, заробітної плати, обсягу діяльності, прямих витрат тощо) при нормальній потужності. Нерозподілені постійні загальнопромислові витрати включаються до складу собівартості реалізованих робіт, послуг у періоді їх виникнення. Загальна сума розподілених та нерозподілених постійних загальнопромислових витрат не може перевищувати їх фактичну величину.

До адміністративних витрат (АВ) відносяться такі загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління Компанією, але не виключно:

- загальні корпоративні витрати, в тому числі організаційні витрати, витрати на проведення річних та інших зборів органів управління, представницькі витрати;
- витрати на службові відрядження й утримання апарату управління Компанією (у тому числі витрати на оплату праці адміністративного апарату) та іншого загальногосподарського персоналу;
- витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів загальногосподарського використання (операційна оренда (у тому числі витрати на утримання автомобільного парку), придбання пально-мастильних матеріалів, стоянка, паркування легкових автомобілів, страхування майна, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона);
- винагороди за консультаційні, інформаційні, аудиторські та інші послуги, що отримує платник податку для забезпечення господарської діяльності;
- витрати на оплату послуг зв'язку (пошта, телеграф, телефон, телефакс, стільниковий зв'язок та інші подібні витрати);
- амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання;
- витрати на врегулювання спорів у судах;
- плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків;
- інші витрати загальногосподарського призначення.

Витрати на збут (ВЗ) включають такі витрати, пов'язані з реалізацією (збутом) продукції (товарів, робіт, послуг), але не виключно:

- витрати на пакувальні матеріали для затарювання товарів на складах;
- витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, пов'язаних зі збутом товарів, виконанням робіт, наданням послуг (операційна оренда, страхування, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, охорона);
- витрати на транспортування, перевалку і страхування товарів, транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів) відповідно до умов договору (базису) поставки;
- витрати на транспортування продукції (товарів) між закладами Компанії;
- інші витрати, пов'язані зі збутом товарів, виконанням робіт, наданням послуг.

Інші операційні витрати – витрати періоду, пов'язані зі здійсненням операційної діяльності, які не можна віднести до складу собівартості реалізації, адміністративних витрат та витрат на збут.

До інших операційних витрат включаються:

- собівартість реалізації інших оборотних активів, а також необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу. Собівартість таких запасів для цілей бухгалтерського обліку складається з їх балансової вартості і витрат пов'язаних з їх доведенням до необхідного для реалізації стану;
- сумнівні та безнадійні борги - суми нарахувань резерву зменшення корисності дебіторської заборгованості, яка є фінансовим активом;
- втрати від операційної курсової різниці, тобто від зміни курсу валюти за операціями, активами і зобов'язаннями, пов'язаними з операційною діяльністю Компанії;
- витрати на купівлю-продаж іноземної валюти, яка для цілей бухгалтерського обліку визначається у сумі від'ємної різниці між ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю, відображаються у фінансовій звітності на нетто-основі;
- втрати від зменшення корисності запасів та необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу;
- нестачі і втрати від псування цінностей являють собою нестачі грошових коштів та інших матеріальних цінностей. До складу витрат списується балансова вартість втрачених активів;
- визнані штрафи, пені, неустойки - сума визнаних Компанією фінансових санкцій за невиконання норм законодавства та умов договорів. Такі витрати визнаються Компанією в момент і в сумі визнаних санкцій. Моментом нарахування є дата підписання Акта звірки з нарахуванням санкцій, дата Судового акту, на основі якого проводиться відповідне стягнення;
- інші витрати операційної діяльності відображаються на підставі бухгалтерської довідки.

Виробництво олії в Компанії здійснюється *на умовах переробки давальницької сировини*. Давальницька сировина - це сировина, напівфабрикати, передані іншому підприємству з метою переробки і наступного повернення продуктів переробки. Якщо здійснюється одночасно переробка власної і давальницької сировини, то собівартість продукції визначають за двома етапами:

- обчислюється собівартість переробки одиниці сировини (виконаної роботи) шляхом ділення витрат на переробку (без вартості сировини) на кількість переробленої сировини (власної і давальницької);
- обчислюється собівартість продукції шляхом ділення витрат (витрати на переробку, вираховані множенням собівартості одиниці переробки на кількість переробленої власної сировини, плюс вартість сировини) на кількість одержаної з переробки власної готової продукції.

Давальницька сировина є власністю замовника і рахується на його балансі.

Фінансові витрати

Фінансові витрати - це витрати, пов'язані із залученням позикових коштів для фінансування господарської діяльності Компанії, до яких належать: витрати на нарахування процентів (за користування кредитами та позиками) та інші фінансові витрати.

Витрати на нарахування процентів (витрати на позики) - це витрати на відсотки та інші витрати, які виникають у Компанії в зв'язку із залученням позики. До складу таких витрат включаються:

- витрати на відсотки (розраховані з застосуванням ефективною відсотковою ставкою);
- курсові різниці, які виникають в зв'язку із позиками в іноземній валюті в тій мірі, в якій вони розглядаються як коригування витрат на відсотки.

Компанія здійснює капіталізацію витрат по позиках, які безпосередньо відносяться до кваліфікаційного активу, шляхом включення їх до собівартості такого активу.

Інші витрати визнаються в складі витрат в тому періоді, в якому вони понесені, виходячи з бази їх нарахування та строку використання коштів. Відсотки відображаються в обліку на підставі графіку нарахувань, який є невід'ємною частиною відповідного договору.

Інші фінансові витрати Компанії в межах норм, встановлених ПКУ, пов'язані із запозиченнями (крім фінансових витрат, які включені до собівартості кваліфікаційних активів відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку), а саме:

- відсотки за векселями виданими та випущеними облігаціями;
- витрати з амортизації фінансових зобов'язань з використанням методу ефективною ставки відсотка;
- різниця між справедливою вартістю та номінальною сумою грошових коштів та їх еквівалентів, що підлягають сплаті у разі відстрочки платежів;
- фінансові витрати з фінансової оренди у випадках, коли Компанія виступає орендарем за договорами фінансової оренди, визначені згідно МСБО (IAS) 17.

Інші фінансові витрати визнаються витратами в періоді, до якого вони належать.

Витрати від участі в капіталі

Витрати від участі в капіталі включають витрати від інвестицій в асоційовані підприємства та від спільної діяльності, визнаються за вартістю зменшення частини Компанії в чистих активах об'єкта інвестування внаслідок одержання таким об'єктом збитку.

Інші витрати

Інші витрати Компанії – це витрати діяльності, які не входять до складу операційних, фінансових витрат і втрат від участі в капіталі, до яких належать наступні витрати:

- собівартість реалізованих фінансових інвестицій, яка включає балансову вартість фінансових інвестицій на дату реалізації, а також витрати, пов'язані з такою реалізацією. Собівартість визнається одночасно з визнанням доходів від реалізації на основі Договору купівлі-продажу;
- втрати від зменшення корисності необоротних активів;
- втрати від неопераційної курсової різниці, тобто від зміни курсу валюти за операціями, активами і зобов'язаннями, пов'язаними з фінансовою та інвестиційною діяльністю Компанії, відображаються у фінансовій звітності на нетто-основі.
- собівартість реалізованих необоротних активів, що вибувають з активів Компанії без переведення їх у групу необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу. Собівартість визнається одночасно з визнанням доходу від реалізації на підставі видаткової накладної;
- інші витрати діяльності визнаються на основі бухгалтерської довідки та інших підтверджуючих документів (акти, накладні, банківські виписки тощо).

Деякі інші витрати в розрізі вищенаведених груп згортаються з відповідними групами інших доходів та підлягають відображенню у фінансовій звітності на нетто-основі в залежності від результату згортання.

Витрати з податку на прибуток

Витрати (дохід) з податку на прибуток - загальна сума витрат (доходу) з податку на прибуток, що складається з поточного податку на прибуток з урахуванням відстроченого податкового зобов'язання і відстроченого податкового активу.

Витрати (доходи) з поточного податку на прибуток нараховуються щоквартально на основі найкращої оцінки цих витрат за звітний квартал з подальшим коригуванням таких витрат (доходів) на основі даних Податкової декларації за відповідний квартал.

У проміжній фінансовій звітності відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання наводяться у фінансовій звітності в сумі активів та зобов'язань, які визначені станом на 31 грудня попереднього року без перерахунку на дату проміжної фінансової звітності.

Надзвичайні витрати включаються до фінансової звітності за вирахуванням суми, на яку зменшується податок на прибуток від діяльності Компанії внаслідок збитків від надзвичайних подій.

Витрати майбутніх періодів

Витрати майбутніх періодів - витрати, які були оплачені в поточному періоді, але фактично відносяться до майбутніх періодів. До таких витрат належать передплати, економічні вигоди від яких будуть отримані в наступних періодах. Суми таких передплат необхідно рівномірно визнавати витратами періодів, протягом яких Компанія буде отримувати економічні вигоди або базуючись на іншій базі розподілу, яка найбільш доцільно відображає спосіб надходження економічних вигід у майбутньому.

Компанія визнає витратами майбутніх періодів наступні витрати, але не виключно;

- оплачені авансом орендні платежі на період, що виходить за рамки звітного періоду;
- оплата страхового поліса при страхуванні життя і здоров'я співробітників Компанії;
- страхові платежі, сплачені при страхуванні ризиків, пов'язаних з необоротними активами;
- підписка на газети, журнали, періодичні та довідкові видання;
- інші витрати майбутніх періодів, економічні вигоди від яких будуть отримані в наступних періодах;
- страхові платежі, сплачені при страхуванні ризиків, пов'язаних з майном, що передане у фінансову оренду;
- членські внески.

Операції в іноземних валютах

Компанія веде бухгалтерський облік та складає звітність у функціональній валюті: грошовій одиниці України - гривні (UAH). Валютою подання звітності Компанії є грошова одиниця України - гривня (UAH).

Гривня не є вільно конвертованою валютою за межами України. Нижче показані офіційні обмінні курси, встановлені НБУ:

Валюта	01 січня 2021р.	Середній курс обміну за 2021 рік	31 грудня 2021 р.
10 російських рублів	3,78	3,70	3,64
1 долар США	28,2746	27,286	27,2782
1 євро	34,7396	32,309	30,9226

Операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням спот-курсу на дату здійснення операції.

Облік операцій в іноземній валюті ведеться в розрізі двох валют:

- у валюті операції,
- у валюті звітності.

Сума авансів в іноземній валюті, виданих третім особам, перераховується у функціональну валюту із застосуванням спот-курсу на дату сплати авансу. У випадку здійснення авансових платежів в іноземній валюті постачальнику частинами, вартість отриманих активів буде дорівнювати сумі авансових платежів із застосуванням спот-курсів послідовно на кожну дату здійснення авансових платежів.

Сума авансів в іноземній валюті, отримана від третіх осіб, перераховується у функціональну валюту з використанням спот-курсу на дату отримання авансу. У випадку отримання від покупця авансових платежів в іноземній валюті частинами, дохід від реалізації активів визнається в сумі авансових платежів з використанням спот-курсів послідовно на кожну дату отримання авансів.

На кожну дату Звіту про фінансовий стан:

- монетарні статті в іноземній валюті переоцінюються за курсом закриття;
- немонетарні статті, справедлива вартість яких виражена в іноземній валюті, відображаються за спот-курсом на дату визначення цієї справедливої вартості;
- немонетарні статті, які відображені за історичною собівартістю і первісне визнання яких пов'язано з операцією в іноземній валюті, відображаються за спот-курсом на дату здійснення операції.

Курсові різниці, що виникають при розрахунках за монетарними статтями або при переведенні монетарних статей за спот-курсами, котрі відрізняються від тих, за якими вони переводилися при первісному визнанні протягом періоду або у попередній фінансовій звітності, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Курсова різниця виникає, коли монетарні статті виникають від операцій в іноземній валюті, а зміна у спот-курсі відбувається в період між датою операції та датою розрахунку. У випадках, коли розрахунки за операцією здійснюються протягом того самого звітного періоду, в якому була визнана така операція, курсові різниці визнаються в цьому періоді. У випадках, коли розрахунки за операцією здійснюються у наступному звітному періоді, курсова різниця, визнана в кожному періоді до дати розрахунку, визначається на основі зміни у спот-курсах протягом кожного періоду.

Якщо немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю, виражені в іноземній валюті, перераховуються за спот-курсом на дату визначення справедливої вартості, доходи та витрати від переоцінки включатимуть відповідний валютний компонент, що відноситься до зміни спот-курсів.

У випадках, коли прибуток чи збиток за немонетарною статтею визнається в іншому сукупному доході (наприклад, фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід), будь-який валютний компонент такого прибутку чи збитку визнається в іншому сукупному доході (рядок «Накопичені курсові різниці» Звіту про фінансові результати).

Курсові різниці, які виникають при перерахунку грошових коштів та інших монетарних статей в іноземній валюті, які відносяться до інвестиційної чи фінансової діяльності, відображаються в складі інших доходів чи витрат (неопераційні курсові різниці).

Результат операцій купівлі-продажу іноземної валюти відображається в бухгалтерському обліку на нетто-основі в частині додатних або від'ємних різниць між ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю у складі доходів чи витрат.

Додатні або від'ємні різниці між:

- ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю та
- курсом НБУ та комерційним валютним курсом при купівлі-продажу іноземної валюти відображаються у фінансовій звітності на нетто-основі.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання

У цій фінансовій інформації податки на прибуток показані відповідно до вимог законодавства України, які введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у звіті про прибутки та збитки, якщо тільки вони стосуються операцій, які відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах.

Поточний податок на прибуток визнається зобов'язанням у сумі, що підлягає сплаті згідно Декларації з податку на прибуток із застосуванням ставок оподаткування та податкового законодавства, що діють до кінця звітної періоду.

Відстрочене податкове зобов'язання – це сума податку на прибуток, яка сплачуватиметься Компанією в наступних періодах з тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню.

Відстрочений податковий актив – сума податку на прибуток, яка підлягає відшкодуванню у наступних звітних періодах внаслідок:

- тимчасової податкової різниці, що підлягає вирахуванню;
- перенесення податкового збитку, не включеного до розрахунку зменшення податку на прибуток в звітному періоді.

Поточний податок за поточний і попередні періоди слід визначати як зобов'язання у сумі, що не була сплачена. Якщо вже сплачена сума податків за поточний та попередній періоди перевищує суму, яка підлягає сплаті за відповідні періоди, то перевищення визнається як актив.

Відстрочений податок розраховується за методом балансових зобов'язань відносно тимчасових різниць, що виникають від різниць між балансовою вартістю активів і зобов'язань у фінансовій звітності та відповідною податковою базою, яка використовується для розрахунку прибутку, що підлягає оподаткуванню.

Тимчасові різниці можуть виникати, зокрема, при:

- первісному визнанні активу (зобов'язання);
- переоцінці активів без коригування податкової бази;
- визначенні амортизації в бухгалтерському і податковому обліку;
- тощо.

Тимчасові податкові різниці можуть виникати по наступних статтях Звіту про фінансовий стан:

- дебіторська заборгованість (якщо по такій заборгованості існує різниця між справедливою та номінальною вартістю її погашення у фінансовому обліку така різниця буде визнаватись фінансовими доходами протягом періоду амортизації заборгованості, а у податковому – в момент реалізації товарів, робіт, послуг);
- кредиторська заборгованість за кредитом (якщо Компанія понесла прямі витрати при отриманні кредиту, то сума таких прямих витрат буде визнана фінансовими витратами протягом періоду користування таким кредитом, а у податковому обліку – в момент безпосереднього понесення таких витрат);
- балансова вартість необоротних активів (наприклад, може відрізнитись у бухгалтерському та податковому обліку внаслідок різних строків корисного використання, різних сум дозволеної подальшої капіталізації витрат у складі таких активів).

Для цілей розрахунку витрат з податку на прибуток постійні різниці не беруться до уваги. Постійна різниця – це різниця між балансовою вартістю активу (зобов'язання) та їх податковою базою, яка виникає у звітному періоді і не буде анульована в наступних періодах в силу вимог податкового законодавства та МСФЗ.

Податковою базою активу (зобов'язання) є сума, яка використовується з метою оподаткування такого активу (зобов'язання) та є сумою, яка буде зарахована для податкових цілей проти оподатковуваних економічних вигід, які надійдуть на Компанію, як відшкодування балансової вартості активу. У випадку, якщо очікувані економічні вигоди не підлягають оподаткуванню, податкова база активу дорівнює його балансовій вартості (тобто виникає постійна різниця).

Відстрочений податок розраховується з використанням ставок податку на прибуток, які, як очікується, будуть діяти в період, коли активи будуть реалізовані, а зобов'язання погашені.

Відстрочений податковий актив визнається для всіх тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню, в тій мірі, в якій існує ймовірність того, що буде отриманий оподатковуваний прибуток, проти якого може бути використана така тимчасова різниця.

Якщо податкові збитки перенесені на наступні періоди, відстрочений податковий актив визнається у разі очікування у майбутньому прибутку, достатнього для відшкодування таких збитків.

У кінці кожного звітного періоду (звітного року) Компанія переглядає балансову вартість відстроченого податкового активу та зменшує її в тих межах, у яких більше не буде ймовірною наявність оподаткованого прибутку, достатнього, щоб дозволити повне або часткове використання вигід від такого відстроченого податкового активу. Таке зменшення корегується методом «сторно» за умови, якщо стає ймовірною наявність достатнього оподаткованого прибутку.

Відстрочене податкове зобов'язання визнається для всіх тимчасових різниць, які підлягають оподаткуванню, якщо тільки воно не виникає з:

- гудвілу, амортизація якого для цілей оподаткування не передбачена;
- первісного визнання активу або зобов'язання при здійсненні операції, яка:
 - не є результатом об'єднання підприємств;
 - на момент здійснення операції вона не впливає на бухгалтерський та оподатковуваний прибуток (податковий збиток).

Витрати (дохід) з податку на прибуток - загальна сума витрат (доходу) з податку на прибуток, що складається з поточного податку на прибуток з урахуванням відстроченого податкового зобов'язання і відстроченого податкового активу.

Витрати (доходи) з поточного податку на прибуток нараховуються щоквартально на основі найкращої оцінки цих витрат за звітний квартал з подальшим коригуванням таких витрат (доходів) на основі даних Податкової декларації за відповідний квартал.

У проміжній фінансовій звітності, відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання наводяться у Звіті про фінансовий стан в сумі активів та зобов'язань, які визначені станом на 31 грудня попереднього року без перерахунку на дату проміжної фінансової звітності.

3 ОСНОВНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ

Підготовка фінансової звітності Компанії вимагає від її керівництва винесення суджень та визначення оцінок і припущень, які впливають на подані в звітності суми виручки, витрат, активів і зобов'язань, а також на розкриття інформації про ці статті та про умовні зобов'язання. Невизначеність відносно цих припущень і оцінок може привести до результатів, які можуть зажадати в майбутньому істотних коригувань до балансової вартості активів або зобов'язань, щодо яких приймаються подібні припущення та оцінки.

Основні допущення про майбутнє і інші основні джерела невизначеності в оцінках на звітну дату, які можуть послужити причиною істотних коригувань балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, розглядаються нижче. Допущення і оцінки Компанії засновані на вихідних даних, які вона мала у своєму розпорядженні на момент підготовки фінансової звітності. Однак поточні обставини і припущення щодо майбутнього можуть змінюватися з огляду на ринкових змін або обставин, не підконтрольних Компанії. Такі зміни відображаються в припущеннях в міру того, як вони відбуваються.

Найбільш істотними областями, що вимагають використання оцінок та припущень керівництва, представлені наступним чином:

- термін корисного використання основних засобів;
- знецінення;
- оцінка кредитного збитку;
- оцінка фінансових інструментів за справедливою вартістю
- визнання відстрочених податкових активів;
- умовні факти та судові позови.

Термін корисного використання основних засобів

Оцінка термінів корисного використання об'єктів основних засобів вимагає застосування професійних суджень, яке базується на основі досвіду використання аналогічних активів. Компанія отримує майбутні економічні вигоди від їх поточного використання під час надання послуг та виробництва продукції. Однак такі чинники, як технічний та економічний знос та застаріння часто призводять до скорочення економічних вигід від активів. Керівництво оцінює залишкові строки експлуатації відповідно до поточного технічного стану активів та оціночного періоду, протягом якого Компанія, як очікується, отримає вигоди від їх використання.

При цьому враховуються такі основні чинники:

- передбачуване використання активів;
- прогнозний знос залежно від експлуатаційних параметрів та регламенту технічного обслуговування; і
- технічний або економічний знос внаслідок зміни ринкових умов.

Орієнтовні строки корисного використання за основними групами основних засобів є такими:

<i>Група основних засобів</i>	<i>Максимальні строки експлуатації (у роках)</i>
Будівлі та споруди	30 - 40
Інфраструктура та комунікації	10 – 15
Цех пресів та обладнання	10 – 15
Екстракційне обладнання	10 – 20
Обладнання рафінації та бутілювання	10 – 15
Інше обладнання	До 10 років
Елеватори та обладнання елеваторів	10 - 40
Резервуари для олії/лецитина	10 – 30
Резервуари для хімічних речовин	15 – 20
Електронне та механічне обладнання	5 – 20
Інший інвентар, прилади	4 – 10
Обладнання для інфраструктури	5 – 20
Комп'ютерне обладнання	3 – 10
Автомобілі та транспорт, транспортне обладнання	5 – 20

Ефект від перегляду остаточного терміну корисного використання основних засобів відображається у періоді, коли такий перегляд мав місце чи в майбутніх звітних періодах, якщо можливо застосувати. Відповідно, це може вплинути на величину майбутніх амортизаційних відрахувань та балансову вартість основних засобів. Керівництво збільшує суму амортизаційних відрахувань, якщо строки експлуатації активів є меншими за попередньо оцінені.

Знецінення фінансових активів

На кожен звітну дату Компанія оцінює актив на предмет наявності ознак можливого знецінення. Якщо подібні ознаки мають місце, Компанія проводить оцінку вартості, що відшкодовується, такого активу.

При оцінці ознак знецінення основних коштів, що належать Компанії, Компанія аналізує як зовнішні, так і внутрішні джерела інформації. Розглянуті зовнішні джерела інформації містять у собі зміни ринкового, економічного й правового середовища, у якому Компанія здійснює свою діяльність, і які перебувають поза її контролем і впливають на вартість, що відшкодовується, гудвіла, активів і основних коштів.

Розглянуті Компанією внутрішні джерела інформації включають способи поточного або передбачуваного використання основних коштів, а також показники продуктивності активів. При оцінці вартості, що відшкодовується, активів і основних коштів, керівництво Компанії проводить оцінку дисконтованих майбутніх грошових потоків після оподаткування, які, як передбачається, будуть генеруватися об'єктами Компанії, витрат на продаж об'єктів і відповідних ставок дисконтування.

Зниження прогнозованих цін, ріст передбачуваних майбутніх витрат на проведення, ріст передбачуваних майбутніх капітальних витрат, зниження обсягів виробництва й резервів і/або негативна поточна економічна ситуація можуть привести до зменшення балансової вартості активів Компанії.

При визначенні розміру знецінення активи, що не генерують незалежні грошові потоки, ставляться до відповідної одиниці, що генерує грошові потоки. Керівництво неминуче застосовує суб'єктивне судження при віднесенні активів, що не генерують незалежні грошові потоки, до відповідних генеруючих одиниць, а також при оцінці строків і величини відповідних грошових потоків у рамках розрахунків вартості у використанні. Наступні зміни віднесення активів до генеруючих одиниць або строків грошових потоків можуть вплинути на балансову вартість відповідних активів.

Знецінення нефінансових активів

Знецінення має місце, якщо балансова вартість активу або одиниці, яка генерує грошові кошти, перевищує його (її) відшкодування, яка є найбільшою з наступних величин: справедлива вартість за вирахування витрат на вибуття або цінність використання. Розрахунок справедливої вартості за вирахування витрат на вибуття базується на наявній інформації по зобов'язуючим операціями продажу аналогічних активів між незалежними сторонами або на ринкових цінах за вирахування додаткових витрат, які були б понесені у зв'язку з вибуттям активу.

Розрахунок вартості при використанні заснований на моделі дисконтування грошових потоків. Грошові потоки беруться з бюджету на наступні п'ять років і не включають в себе діяльність по реструктуризації, щодо проведення якої у Компанії відсутні зобов'язання, або значні інвестиції в майбутньому, які поліпшують результати активів тестованої на знецінення одиниці, яка генерує грошові кошти. Сума очікуваного відшкодування найбільш чутлива до ставки дисконту, застосованої в моделі дисконтування грошових потоків, а також до очікуваних грошових потоків та темпів зростання, використаних з метою екстраполяції. Такі оцінки найбільш доречні для тестування гудвілу та інших нематеріальних активів з невизначеними термінами корисного використання, які визнаються Компанією.

Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки

Компанією використовується матриця оціночних резервів для розрахунку ОКЗ. Ставки оціночних резервів встановлюються в залежності від кількості днів прострочення платежу.

Спочатку в основі матриці оціночних резервів лежать спостережувані дані виникнення дефолтів в минулих періодах. Компанія, ґрунтуючись на досвіді минулих років, застосовує наступні коефіцієнти збитків до відповідної групи дебіторської заборгованості, яка об'єднана за ознаками кредитного ризику:

Групи кредитного ризику	Коефіцієнт ECL
Без прострочення (0-30 днів)	1%
31-60 днів	5%
61-90 днів	50%
> 90 днів	100%

Розмір кредитного ризику визначається як добуток суми дебіторської заборгованості відповідної групи та коефіцієнту збитку (коефіцієнт ECL).

Компанія буде оновлювати матрицю, щоб скорегувати минулий досвід виникнення кредитних збитків з урахуванням прогнозованої інформації. Наприклад, якщо протягом наступного року очікується погіршення прогнозних економічних умов (наприклад, ВВП), що може призвести до збільшення випадків дефолту в виробничому секторі, то історичний рівень дефолту коригується. Компанія на основі спостережуваних даних за попередні періоди, дебіторську заборгованості, що виникла від операцій з пов'язаними сторонами відносить до Групи кредитного ризику - без прострочення, не залежно від періоду виникнення даної заборгованості. На кожну звітну дату спостережні дані про рівень дефолту в попередніх періодах оновлюються та аналізуються зміни прогнозних оцінок.

Оцінка взаємозв'язку між історичними спостережними рівнями дефолту, прогнозованими економічними умовами і ОКЗ (очікувані кредитні збитки) є вагомою розрахунковою оцінкою. Величина ОКЗ чутлива до змін в обставинах і прогнозованих економічних умовах. Минулий досвід виникнення кредитних збитків Компанії та прогноз економічних умов також можуть не бути показовими для фактичного дефолту покупця в майбутньому.

Оцінка фінансових інструментів за справедливою вартістю

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, визнаних у звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі котирувань на активних ринках, вона визначається з використанням моделей оцінки, включаючи модель дисконтування грошових потоків. В якості вихідних даних для цих моделей по можливості використовується інформація зі спостережуваних ринків, проте в тих випадках, коли це не представляється практично можливим, для встановлення справедливої вартості потрібна певна частка судження. Судження включають облік таких вихідних даних, як ризик ліквідності, кредитний ризик і волатильність. Зміни в припущеннях щодо цих факторів можуть вплинути на справедливу вартість фінансових інструментів, відображену у фінансовій звітності.

Умовне відшкодування, що виникає в результаті об'єднання бізнесів, оцінюється за справедливою вартістю на дату придбання як частина об'єднання бізнесів. Якщо умовне відшкодування задовольняє визначення фінансового зобов'язання, воно згодом переоцінюється за справедливою вартістю на кожну звітну дату. Справедлива вартість визначається на основі дисконтування грошових потоків.

Визнання відстрочених податкових активів

Чистий відстрочений актив з податку на прибуток визнається щодо доходів та витрат, які можуть у майбутньому зменшити оподатковуваний прибуток. Відкладені податкові активи визнаються тільки у випадку, якщо існує ймовірність реалізації відповідного зменшення оподаткованого прибутку. При визначенні майбутнього оподаткованого прибутку та суми можливих у майбутньому податкових вирахувань, керівництво покладається на свої професійні судження і використовує оціночні дані, виходячи з величини оподаткованого прибутку останніх років і очікувань щодо оподаткованого прибутку майбутніх періодів, які є обґрунтованими в обставинах, що склалися.

Умовні факти та судові позови

Характер умовних фактів господарської діяльності припускає, що вони будуть реалізовані тільки при виникненні або не виникненні одного або більш майбутніх подій. Оцінка таких умовних фактів господарської діяльності невід'ємно пов'язана із застосуванням значної частки суб'єктивного судження й суб'єктивних оцінок результатів майбутніх подій.

Керівництво Компанії застосовує істотні судження при оцінці й відображенні в обліку резервів і ризиків виникнення умовних зобов'язань, пов'язаних з існуючими судовими справами й іншими неурегульованими претензіями, які повинні бути врегульовані шляхом переговорів, посередництва або судового розгляду, а також інших умовних зобов'язань. Судження керівництва необхідні при оцінці ймовірності задоволення позовів на Компанію або виникнення матеріального зобов'язання, а також при визначенні можливої суми остаточного врегулювання.

Внаслідок невизначеності властивої процесу оцінки, фактичні видатки можуть відрізнятись від первісної оцінки резерву, що може вплинути на результати операційної діяльності.

4 ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ ТА ЗМІНЕНИХ СТАНДАРТІВ

Змінені МСФЗ та тлумачення, які набрали чинності та були прийняті до застосування 01 січня 2021 року.

Поправки до МСФЗ 9, МСБО 39, МСФЗ 7 “Реформа базової процентної ставки”, МСФЗ 4 та МСФЗ 16 (фаза II – набувають чинності для річних періодів, які починаються з 01 січня 2021 року).

Поправки до МСФЗ 16 “Оренда” – “Поступки з оренди, пов'язані з пандемією “COVID-19”, для орендарів, після 30 червня 2021 року”. Набувають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 квітня 2021 року.

Зазначені змінені МСФЗ та тлумачення не мали впливу на показники діяльності та фінансовий стан Компанії.

Нові і переглянуті стандарти, які були опубліковані, але ще не набрали чинності.

Поправки до МСФЗ 10 “Консолідована фінансова звітність” і МСБО 28 “Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства” – “Продаж або розподіл активів між інвестором та його асоційованим чи спільним підприємством” (набувають чинності для річних періодів, які починаються з або після дати, яка має бути визначена. Дозволяється дострокове їх застосування).

Поправки до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” – “Класифікація зобов'язань як поточних або непоточних” покликані забезпечити більш загальний підхід до класифікації зобов'язань за МСБО 1 на основі договірних умов, чинних на звітну дату (набувають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2023 року).

Поправки до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” – покликані забезпечити надання роз’яснень щодо розкриття облікової політики у фінансовій звітності (набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2023 року).

Зміни до МСБО 8 “Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки” покликані пояснити відмінності зміни в бухгалтерських оцінках від зміни в обліковій політиці. Набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2023 року.

Поправки до МСБО 37 “Забезпечення, умовні зобов’язання та умовні активи” – “Обтяжливі контракти – витрати на виконання договору” (набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2022 року).

Поправки до МСФЗ 3 “Об’єднання бізнесу”, пов’язані зі змінами в Концептуальній основі (набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2022 року).

МСФЗ 17 “Договори страхування” – новий стандарт фінансової звітності для договорів страхування, у якому розглянуто питання визнання та оцінки, подання та розкриття інформації (набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2023 року, проте дозволяється дострокове застосування).

Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2018–2020 років (зміни до МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16, МСБО 41).

Поправки до МСБО 16 “Основні засоби” – “Надходження до використання основних засобів за призначенням”. Набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2022 року.

Поправки до МСБО 12 “Податки на прибуток” – “Відстрочені податки, пов’язані з активами і зобов’язаннями, що виникають з єдиної операції”. Набирають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2023 року.

Компанія не застосувала зазначені нові і переглянуті стандарти достроково. Керівництво Компанії очікує, що застосування даних стандартів та поправок не матиме суттєвого впливу на показники діяльності та фінансовий стан Компанії.

5 РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

5.1. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ

5.1.1. Виручка за договорами з покупцями та собівартість продажів

Напрямки діяльності	Дохід		Собівартість		Прибуток	
	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020
Реалізація готової продукції:	28 502 775	19 243 858	26 403 173	16 878 768	2 099 602	2 365 090
Олія нерафінована наливом	17 579 872	11 249 868	16 194 862	10 225 316	1 385 010	1 024 552
Продукти очищення	5 457 742	4 085 741	5 284 528	3 688 966	173 214	396 775
Олія рафінована і бутильована	5 427 326	3 864 716	4 865 067	2 922 656	562 259	942 060
Лецитин	37 835	43 533	58 716	41 830	(20 881)	1 703
Реалізація товарів:	5 849 247	5 099 257	5 433 902	4 555 998	415 345	543 259
Зернові культури	5 807 801	4 885 305	5 397 764	4 369 809	410 037	515 496
Масляні культури	41 446	207 352	36 138	179 834	5 308	27 518
Засоби захисту рослин та посівні матеріали	-	6 537	-	6 058	-	479
Інші товари	-	63	-	297	-	(234)
Реалізація послуг	218 918	23 882	198 457	36 118	20 461	(12 236)
Разом	34 570 940	24 366 997	32 035 532	21 470 884	2 535 408	2 896 113

Всі доходи Компанії визнаються в момент часу. Нижче наведено розподіл доходу Компанії на дохід від зовнішніх та внутрішніх клієнтів станом на кінець 2020 та 2021 року :

	на 31.12.2021	на 31.12.2020
Європа	30 038 441	20 956 079
Україна	2 566 909	1 518 792
Азія	1 660 568	1 574 659
Інші	305 022	317 467
Всього	34 570 940	24 366 997

Протягом цього періоду експортні продажі становили 86,89% від загальних зовнішніх продажів (2020: 86%). За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, дохід від найбільшого клієнта, а саме пов'язаної сторони - Bunge SA, становив приблизно 84,44% від загального доходу (за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, дохід від Bunge SA становив 83,65% від загального доходу).

5.1.2. Адміністративні витрати

	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020
Заробітна плата	103 691	123 952
Амортизація	39 591	36 113
Послуги з корпоративного управління	15 853	-
Послуги сторонніх організацій	14 381	11 498
Витрати на ЄСВ	12 293	13 343
Витрати на страхування робітників	9 793	7 836
ІТ Консультації	7 249	54 186
Витрати на оренду	4 804	5 207
Аудит	4 139	3 624
Витрати на відрядження	830	841
Витрати на конференції та збори	206	160
Інші	25 907	9 745
Разом	238 737	266 505

5.1.3. Витрати на продаж

	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020
Транспортні та логістичні послуги	714 444	770 908
Заробітна плата	152 064	153 893
Роялті	73 680	56 985
Амортизація	45 738	70 999
Витрати на оренду	34 709	31 808
Витрати на ЄСВ	22 776	21 579
Маркетингові послуги та послуги з просування товарів	19 973	18 038
Витрати на страхування робітників	12 422	11 974
Послуги сторонніх організацій	7 209	7 102
Витрати на ремонт та обслуговування ОЗ	6 838	8 177
Витрати на ПММ	5 326	5 024
Витрати на відрядження	714	666
Інші	7 747	1 075
Разом	1 103 640	1 158 228

5.1.4. Інші операційні доходи

	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020
Дохід від операційної оренди активів	90 744	73 455
Отримані штрафи за господарськими договорами	78 960	21 183
Дохід від розформування резерву з ПДВ	64 954	-
Відшкодування страхової компанії	57 140	-
Дохід від списання кредиторської заборгованості	24 270	4 638
Прибуток від операційної курсової різниці	19 803	222 720
Відсотки банку за поточними рахунками	129	209
Прибуток від реалізації іноземної валюти	-	18 604
Прибуток від реалізації інших оборотних активів	-	1 060
Інші доходи	4 097	3 738
Разом	340 097	345 607

5.1.5. Інші операційні витрати

	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020
Амортизація інших необоротних активів	82 676	67 706
Збиток від реалізації іноземної валюти	78 448	-
Штрафи	33 538	438
Списання сумнівних та безнадійних боргів	20 426	(5)
Збиток від реалізації необоротних активів	9 944	-
Витрати на резерв на зобов'язання з ПДВ	8 180	2 227
Витрати на матеріальну допомогу	963	2 198
Витрати на резерв з ПДВ, що не відшкодовується	-	2 473
Інші витрати	493	897
Разом	234 668	75 934

5.1.6. Інші доходи

	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020
Прибуток від відновлення корисності активів	27 104	-
Прибуток від хеджування валютних ризиків	12 367	-
Прибуток від реалізації фінансових інвестицій	11 180	67 248
Прибуток від переоцінки фінансових інвестицій	4 914	-
Разом	55 565	67 248

5.1.7. Інші витрати

Інші витрати	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020
Збиток від операцій з деривативами	15 942	22 180
Витрати від неопераційної курсової різниці	8 096	447 701
Втрати від переоцінки фінансових інвестицій	-	26 684
Втрати від операцій із хеджування валютних ризиків	-	4 954
Разом	24 038	501 519

5.1.8. Фінансові доходи та витрати

Фінансові доходи включаються суми доходів, отриманих від отримання відсоткової винагороди та від операцій з дисконтними облігаціями. За 2021 рік фінансові доходи склали 288 713 тис. грн., з них 273 713 тис. грн. - відсотковий дохід від утримання облігацій та 15 тис. грн. - переоцінка дисконтних облігацій. За 2020 рік фінансові доходи склали 256 767 тис. грн., з них 251 989 - відсотковий дохід, 4 778 тис. грн. - переоцінка дисконтних облігацій.

Витрати з фінансування включають проценти за кредитами та банківськими овердрафтами, а також відсотки за фінансовою орендою:

	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020
Проценти по кредитах та банківських овердрафтах	447 829	479 876
Відсотки за фінансову оренду	6 198	13 019
Разом	454 027	492 895

5.1.9. Витрати на винагороди працівникам

	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020
Заробітна плата, в тому числі у складі:		
<i>Витрат на збут</i>	152 064	153 893
<i>Адміністративних витрат</i>	103 691	123 952
Пенсійні витрати, в тому числі у складі:		
<i>Витрат на збут</i>	22 776	21 579
<i>Адміністративних витрат</i>	12 293	13 343
Разом	290 824	312 767

Стан заборгованості по виплатам персоналу та пенсійними витратами:

	31.12.2021	31.12.2020
Заборгованість перед персоналом	131	71
Заборгованість за пенсійними витратами	-	-
Разом	131	71

5.2. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Змінами, внесеними до Податкового кодексу України Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28.12.2014р. №71-VIII, встановлена базова ставка податку на прибуток в розмірі 18%, і є незмінною протягом 2021 року. Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Компоненти витрат по податку на прибуток Компанії за роки, що закінчилися 31 грудня 2021 року, включають:

	2021	2020
Прибуток до оподаткування	(1 222 530)	(1 192 289)
Ставка %	18%	18%
Поточний податок	(220 055)	(214 612)
Зміни у відстрочених податках	33 683	(41 816)
Коригування поточного податку згідно ст 39 ПКУ	(1 207)	(407)
Дохід (витрати) по податку на прибуток	(187 579)	(256 835)

Відстрочений податковий актив станом на 31.12.2021 року

	Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування	Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування	Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування через сукупний дохід
Виробничі запаси	30 552	-	-
Резерв на ПДВ	12 668	-	-
Інші необоротні активи	9 360	-	-
Основні засоби	7 651	-	-
Резерв на знецінення дебіторської заборгованості	4 917	-	-
Поточні забезпечення	676	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	225	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	3 454	-
Інші оборотні активи	-	1 094	-
Всього	66 049	4 548	-
Загалом відстрочений податковий актив	61 501	-	-

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

Відстрочений податковий актив станом на 31.12.2020 року

	Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування	Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування	Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування через сукупний дохід
Поточні забезпечення	20 260		-
Інші необоротні активи	19 035		-
Резерв на ПДВ	14 783		-
Основні засоби	7 789		-
Довгострокова дебіторська заборгованість	4 803		
Резерв на знецінення дебіторської заборгованості	2 378		-
Інші оборотні активи	67		-
Нематеріальні активи	1		-
Виробничі запаси	-	41 297	-
Всього	69 116	41 297	-
Загалом відстрочений податковий актив	27 819	-	-

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
 Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

5.3. ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Рух основних засобів за 2021 рік був наступним:

	ЗЕМЕЛЬН І ДІЛЯНКИ	БУДИНКИ , СПОРУДИ	МАШИНИ ТА ОБЛАДНАННЯ	КОМП'ЮТЕРН Е ОБЛАДНАННЯ	ТРАНСПОРТН І ЗАСОБИ	ІНСТРУМЕНТИ , ПРИБОРИ ТА ІНВЕНТАР	ІНШІ ОСНОВН І ЗАСОБИ	КАПІТАЛЬН І ІНВЕСТИЦІЇ	АВАНСОВ І ПЛАТЕЖІ ЗА ОСНОВНІ ЗАСОБИ	ВСЬОГО
ПЕРВІСНА ВАРТІСТЬ										1 221 235
НА 01.01.2020	31 632	436 135	605 180	21 897	8 823	39 116	6 214	68 650	3 588	
ЗА 2020										
Надходження	-	33 260	150 317	5 707	5 841	8 860	2 220	186 311	31 113	423 629
Вибуло	-	-	(5 965)	(462)	-	(463)	(1 008)	(205 827)	(33 283)	(247 008)
										1 397 856
НА 31.12.2020	31 632	469 395	749 532	27 142	14 664	47 513	7 426	49 134	1 418	856
ЗА 2021										
Надходження	-	22 805	84 247	7 127	1 504	3 845	1 717	129 907	19 421	270 573
Вибуло	-	(24 356)	(16 900)	(823)	(279)	(1 835)	(1 256)	(124 950)	(20 814)	(191 213)
										1 477 216
НА 31.12.2021	31 632	467 844	816 879	33 446	15 889	49 523	7 887	54 091	25	216
ЗНОС										
НА 01.01.2020	-	(110 396)	(223 206)	(14 906)	(7 542)	(26 999)	(6 214)	-	-	(389 263)
ЗА 2020										
НАРАХОВАНО	-	(23 526)	(59 787)	(5 316)	(377)	(5 431)	(2 220)	-	-	(96 657)
ВИБУЛО	-	-	4 193	462	-	463	1 008	-	-	6 126
НА 31.12.2020	-	(133 922)	(278 800)	(19 760)	(7 919)	(31 967)	(7 426)	-	-	(479 794)
ЗА 2021										
НАРАХОВАНО	-	(24 563)	(72 184)	(4 536)	(1 122)	(5 249)	(1 717)	-	-	(109 371)
ВИБУЛО	-	9 295	13 346	786	279	1 678	1 256	-	-	26 640
НА 31.12.2021	-	(149 190)	(337 638)	(23 510)	(8 762)	(35 538)	(7 887)	-	-	(562 525)
БАЛАНСОВА										
ВАРТІСТЬ:										
НА 01.01.2021	31 632	335 473	470 732	7 382	6 745	15 546	-	49 134	1 418	918 062
НА 31.12.2021	31 632	318 654	479 241	9 936	7 127	13 985	-	54 091	25	914 691

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

Первісна вартість повністю амортизованих основних засобів на дату балансу складає 141 024 тис. грн., на 31.12.2020 року – 220 816 тис. грн.

У заставі станом на 31.12.2021 перебувають основні засоби під забезпечення позик балансовою вартістю 12 445 тис. грн. Передавати в заставу основні кошти для забезпечення отриманих позик і кредитів вимагає практика кредитування.

Станом на 31.12.2020 р. на основні засоби Вигодянського філіалу був нарахований резерв в розмірі 24 448 тис. грн. В травні 2021 року дані об'єкти були реалізовані й відповідно був сторнований резерв на них та визнано прибуток від відновлення корисності активів (Примітка 5.1.6)

5.4. ОРЕНДА

З метою визначення орендних зобов'язань на дату першого застосування стандарту МСФЗ (IFRS) 16, Компанією як Орендарем застосовано середньозважену ставку додаткових запозичень, що дорівнює 11%, у 2020 14,8%, Нижче представлена балансова вартість визнаних активів (приміщень та обладнання) в формі права користування та її зміни протягом періоду:

	31.12.2021	31.12.2020
Початок періоду	43 759	84 640
Приріст	6 608	17 312
Вибуття	(36 670)	(70 262)
Амортизацію вибуття	36 431	63 340
Витрати на амортизацію	(28 870)	(51 271)
На кінець періоду	21 258	43 759

Нижче представлена балансова вартість зобов'язань з оренди (включених до складу процентних кредитів і позик) і їх зміни протягом періоду:

	31.12.2021	31.12.2020
Початок періоду	50 744	91 550
Приріст	6 608	34 132
Нарахування процентів	6 198	13 019
Платежі	(38 076)	(87 957)
На кінець періоду	25 474	50 744
	31.12.2021	31.12.2020
Довгострокові	7 559	22 166
Короткострокові	17 915	28 578
Разом	25 474	50 744

Аналіз строків погашення зобов'язань з оренди поданий у Примітці 6.3. Нижче представлені суми, визнані у складі прибутку або збитку:

	31.12.2021	31.12.2020
Витрати по короткостроковій оренді, що визнані у складі витрат на продаж	(34 709)	(31 808)
Витрати по амортизації активів у формі права власності	(28 870)	(51 271)
Процентні витрати по зобов'язанням з оренди	(6 198)	(13 019)
Витрати по короткостроковій оренді, що визнані у складі адміністративних витрат	(4 804)	(5 207)
Разом	(74 581)	(101 305)

5.5. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

	ПЗ ТА ЛІЦЕНЗІЇ	ІНШІ НМА	НМА, ЯКІ НЕ ВВЕДЕНІ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ	ВСЬОГО
<i>Первісна вартість</i>				
НА 01.01.2020	115 611	4 932	-	120 543
Надходження	902	657	1 559	3 118
Вибуття	-	-	(1 559)	(1 559)
НА 31.12.2020	116 513	5 589	-	122 102
надходження	73 211	-	107 960	181 171
Вибуття	(142)	-	(73 211)	(73 353)
НА 31.12.2021	189 582	5 589	34 749	229 920
<i>Накопичений знос</i>				
НА 01.01.2020	(87 817)	(2 057)	-	(89 874)
знос за період	(25 087)	(1 802)	-	(26 889)
Вибуття	-	-	-	-
НА 31.12.2020	(112 904)	(3 859)	-	(116 763)
знос за період	(28 836)	(929)	-	(29 765)
Вибуття	142	-	-	142
НА 31.12.2021	(141 598)	(4 788)	-	(146 386)
<i>Залишкова вартість</i>				
на 31.12.2020	3 609	1 730	-	5 339
на 31.12.2021	47 984	801	34 749	83 534

5.6. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються на балансі Компанії станом на 31.12.2021 року, є фінансовими інструментами, які класифікуються як такі, що оцінюються за історичною собівартістю, та являють собою частку у статутному капіталі підприємств-резидентів та підприємств-нерезидентів.

Фінансові інвестиції	Вартість на 31.12.20	Надходження	Вибуття	Переоцінки	Вартість на 31.12.21
Інвестиція в капіталі					
Елеватортрейд - 99%	9 011	-	-	-	9 011
Інвестиції в акції ДООЗ 5,69%	1 778	-	-	-	1 778
Інвестиція в капіталі Дакса Бунге Україна - 0,01%	1	-	-	-	1
Всього	10 790	-	-	-	10 790

5.7. ДОВГОСТРОКОВА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Довгострокова дебіторська заборгованість представлена державними облігаціями за внутрішніми запозиченнями. Облігації внутрішньої державної позики (далі - ОВДП) - державні цінні папери, що розміщуються виключно на внутрішньому ринку з відсотковими ставками від 9,79% до 18,0%. Компанія утримує ОВДП як з метою продажу, так і з метою отримання грошових потоків (процентів).

ОВДП	Вартість на 01.01.2021	Надходження	Переоцінки	Вибуття	Вартість на 31.12.2021
UA4000204150	588 500	-	11 000	-	599 500
UA4000204572	-	526 570	(16 570)	-	510 000
UA4000207518	442 000	-	20 800	-	462 800
UA4000200885	-	430 335	(14 400)	-	415 935
UA4000218325	-	399 916	84	-	400 000
UA4000206460	48 500	-	1 500	-	50 000
UA4000213300	905 000	-	15 000	(920 000)	-
UA4000207682	237 500	-	2 500	(240 000)	-
UA4000203723	100 000	-	-	(100 000)	-
UA4000194377	25 000	-	-	(25 000)	-
Всього	2 346 500	1 356 821	19 914	(1 285 000)	2 438 235

5.8. ІНШІ НЕОБОРОТНІ АКТИВИ

Інші необоротні активи представлені у вигляді ПДВ до відшкодування, що має довгостроковий характер:

	31.12.2021	31.12.2020
ПДВ не відшкодований – довгостроковий	259 989	528 743
Резерв на покриття збитків від знецінення ПДВ	(51 998)	(105 749)
Всього ПДВ – довгостроковий	207 991	422 994

5.9. ЗАПАСИ

Інформація щодо змін у складі товарно-матеріальних запасів:

	31.12.2021	31.12.2020
Сировина	2 823 213	3 510 258
Напівфабрикати	1 396 683	691 832
Готова продукція	682 225	479 833
Товари для перепродажу	462 000	439 285
Пакувальні матеріали	66 507	51 889
Інші запаси	-	-
Резерв на знецінення	(165 739)	(229 429)
Разом	5 264 889	4 943 668

За результатами аналізу ринкової вартості та ринкових умов щодо потенційних цін реалізації товарно-матеріальних запасів визнано резерв на знецінення для категорії запасів «Сировина». Станом на 1 січня 2021 року та на 31 грудня 2021 року Компанія не має запасів, переданих як застава для гарантії виконання зобов'язань.

5.10. ТОРГОВА ТА ІНША ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Дебіторська заборгованість покупців має наступний вид:

	31.12.2021	31.12.2020
Торгова дебіторська заборгованість		
Дебіторська заборгованість від пов'язаних осіб	2 205 001	455 525
Торгова дебіторська заборгованість від непов'язаних осіб	270 688	191 985
Резерв на очікувані кредитні збитки	(27 318)	(7 584)
Всього торгова дебіторська заборгованість	2 448 371	639 926
Інша дебіторська заборгованість		
Відсотки нараховані до отримання	99 316	47 639
Інша короткострокова дебіторська заборгованість	20 285	-
Розрахунки з Фондом соціального страхування	149	78
Резерв на покриття збитків від знецінення іншої дебіторської заборгованості	(1 094)	-
Всього інша дебіторська заборгованість	118 656	47 717
Торгова та інша дебіторська заборгованість	2 567 027	687 643

За період, що закінчився 31 грудня 2021 року, середній період кредитування з продажу товарів становив 2 дні (за період, що закінчився 31 грудня 2020 року: 2 дні). Відсотки на непогашені залишки дебіторської заборгованості не нараховуються.

У складі резерву на очікувані кредитні збитки за основною діяльністю у 2021 році відбулися такі зміни:

	31.12.2021	31.12.2020
На початок року	(7 584)	(13 367)
Розформування резерву	7 584	13 367
Відрахування до резерву	(27 318)	(7 584)
На кінець року	(27 318)	(7 584)

Всі прострочені суми, за якими не створено резервів на знецінення, вважаються такими, що будуть повернуті. Вся дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість деномінована в гривнях та іноземній валюті (доларах США, євро.)

Нижче поданий аналіз торгової дебіторської заборгованості за основною діяльністю за кредитною якістю:

	31.12.2021	31.12.2020
0-60 днів	2 423 098	611 560
61-90 днів	31 930	25 277
91-120 днів	11 974	9 105
більше 120 днів	6 064	1 564
більше 360 днів	2 623	4
Разом	2 475 689	647 510

Основними дебіторами Компанії є:

	31.12.2021	31.12.2020
BUNGE SA	2 098 776	360 025
BUNGE ASIA PTE LTD	58 649	78 115
СІЛЬПО-ФУД ТОВ	47 651	35 702
ТОВ "АТБ - МАРКЕТ"	43 981	21 650
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОЛІЙНОЕКСТРАКЦІЙНИЙ ЗАВОД ПРАТ	20 267	9 530
ОМЕГА ТОВ	19 974	5 162
EUROPEAN TRANSPORT STEVEDORING	18 579	2 903
RAS BU ABBOUD TRADING COMPANY W.L.L	11 885	12 210
ФОРА ТОВ	11 851	8 439
САНДОРА ТОВ	11 326	7 943
Інші	132 750	105 831
Разом	2 475 689	647 510

5.11. АВАНСИ ВИДАНІ

	31.12.2021	31.12.2020
Аванси видані постачальникам за послуги та інші матеріали	118 217	42 447
Аванси видані постачальникам за товари і сировину	6 938	119 547
Витрати майбутніх періодів	5 643	2 788
Резерв на покриття збитків від знецінення	(1 252)	(1 659)
ПДВ з авансів виданих постачальникам	(20 495)	(27 543)
Всього, грн	109 051	135 580

У складі резерву на покриття збитків від знецінення за авансами у 2021 році відбулися такі зміни:

	31.12.2021	31.12.2020
На початок року	(1 659)	(1 633)
Розформування резерву	1 659	1 633
Відрахування до резерву	(1 252)	(1 659)
На кінець року	(1 252)	(1 659)

5.12. ПОДАТКИ ДО ВІДШКОДУВАННЯ

	31.12.2021	31.12.2020
ПДВ до відшкодування- поточний	1 407 565	1 642 544
ПДВ за неотриманими податковими накладними	196 342	309 346
Переплати по іншим податкам	15	13
Резерв на покриття збитків від знецінення ПДВ за неотриманими податковими накладними	(1 338)	(371)
Резерв на покриття збитків від знецінення ПДВ поточного	(70 378)	(82 127)
Податки до відшкодування та інші предоплати по податкам окрім податку на прибуток	1 532 206	1 869 405

5.13. ІНШІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ ТА ІНШІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Інші фінансові активи та зобов'язання включають в себе інструменти хеджування (актив від хеджування - 7 413 тис. грн., станом на 31.12.2020 р. – 0 тис.грн.) та довільні фінансові інструменти – деривативи по відкритим контрактам на купівлю та продаж.

Деривативи (довільні фінансові інструменти)

	31.12.2021	31.12.2020
Відкриті контракти на покупку товарів		
Кукурудза	2 048	212
Пшениця 3 кл	13	(54)
Всього по відкритим контрактам на покупку	2 061	158
Відкриті контракти на продаж товарів		
Кукурудза	4 462	(3 176)
Соя без ГМО	(338)	(554)
Ячмінь	(1 632)	-
Пшениця 3 кл	(25 690)	(2 725)
Пшениця 4 кл	(50 492)	(49 389)
Всього по відкритим контрактам на продаж	(73 690)	(55 844)
Актив від деривативів	2 061	158
Зобов'язання від деривативів	(73 690)	(55 844)

5.14. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Станом на 1 січня 2021 року та 31 грудня 2021 року грошові кошти та їх еквіваленти деноміновані в гривнях та іноземній валюті (доларах США, євро). Усі кошти на банківських рахунках не прострочені та не знецінені. Згідно з національною шкалою кредитні рейтинг всіх банків, у яких Компанія мала відкриті рахунки, станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року був на найвищому рівні - uaAAA.

Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти на поточних рахунках банків та у касі:

	31.12.2021	31.12.2020
Грошові кошти на рахунках у банках	63 809	1 549
Каса	-	-
Всього, грн	63 809	1 549

За валютою:

	31.12.2021	31.12.2020
Гроші на банківських рахунках в іноземній валюті	60 496	1 522
Гроші на банківських рахунках в національній валюті	3 313	27
Гроші у касі	-	-
Разом	63 809	1 549

5.15. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

Для забезпечення діяльності Компанії учасниками, за рахунок своїх грошових коштів створено статутний капітал у розмірі 8 500 100 гривень 00 копійок.

	31.12.2021		31.12.2020	
	Сума	Частина володіння, %	Сума	Частина володіння, %
Учасники				
«Конінклеке Бунге Б.В.» (Нідерланди)	8 500	100,00	8 500	100,00
Всього, грн	8 500	100,00	8 500	100,00

5.16. ПОЗИКОВІ КОШТИ

Станом на 01.01.2021 року Компанія мала заборгованість за кредитним договором перед нерезидентом Bunge Iberica Finance – 69 000 тис. USD, та банківськими установами – резидентами України 5 225 321 тис грн. Процентні ставки, за якими надані кредитні кошти, відповідають ринковим на дату надання за аналогічними кредитними інструментами та знаходяться в діапазоні від 2,0% до 9,3% на термін до 12 місяців (від 2,0% до 10,5% в 2020 році). Структура заборгованості Компанії має наступний вигляд:

	31.12.2021	31.12.2020
Банківські кредити		
Кредити:		
<i>від інших сторін</i>	6 224 084	5 225 321
<i>від пов'язаних сторін</i>	3 464 331	1 950 947
Нараховані відсотки	34 738	18 193
Разом	9 723 153	7 194 461

По термінам повернення кредити класифікуються:

	31.12.2021	31.12.2020
Короткострокові кредити	9 688 415	7 176 268
Нараховані відсотки	34 738	18 193
Поточна частина	-	-
Довгострокові кредити	-	-
Разом	9 723 153	7 194 461

За валютою отримання кредити розподіляються:

	31.12.2021	31.12.2020
Кредити в національній	6 224 084	5 225 321
Кредити в іноземній валюті,		
<i>Тис. дол. США</i>	127 000	69 000
<i>гривневий еквівалент, тис. грн.</i>	3 464 331	1 950 947
Нараховані відсотки	34 738	18 193
Разом в гривневому еквіваленті	9 723 153	7 194 461

Витрати на сплату процентів та тіл кредитів мають наступні дані:

	Рік, що закінчився 31.12.2021	Рік, що закінчився 31.12.2020
Витрати на сплату процентів по кредитах		
Кредити в національній валюті	260 568	318 561
Кредити в іноземній валюті, дол. США,		
<i>Тис. дол. США</i>	6 048	6 540
<i>гривневий еквівалент, тис. грн</i>	167 423	171 253
Разом в гривневому еквіваленті	427 991	489 814
Витрати на виплату тіл кредитів		
Кредити в національній валюті	189 089 053	192 074 046
Кредити в іноземній валюті, дол. США,		
<i>Тис. дол. США</i>	219 000	314 000
<i>гривневий еквівалент, тис. грн</i>	6 011 652	8 448 766
Разом в гривневому еквіваленті	195 100 705	200 522 812

Узгодження зобов'язань, що пов'язані з фінансовою діяльністю:

	Кредити і позики	%	Всього
САЛЬДО НА 31.12.2020	7 176 268	18 193	7 194 461
Грошові потоки			
Надходження грошових потоків	197 604 590	-	197 604 590
Вибуття грошових потоків (тіло зобов'язання)	(195 100 705)	-	(195 100 705)
Вибуття грошових потоків (процентні та інші платежі)	-	(427 991)	(427 991)
Негрошові потоки			
Нарахування відсотків (примітка 5.1.8)	-	447 829	447 829
Зміни, пов'язані з коливанням валютних курсів	8 262	-	8 262
Інше	-	(3 293)	(3 293)
САЛЬДО НА 31.12.2021	9 688 415	34 738	9 723 153

	Кредити і позики	%	Всього
САЛЬДО НА 31.12.2019	8 466 761	28 131	8 494 892
Грошові потоки			
Надходження грошових потоків	198 784 981	-	198 784 981
Вибуття грошових потоків (тіло зобов'язання)	(200 522 812)	-	(200 522 812)
Вибуття грошових потоків (процентні та інші платежі)	-	(489 814)	(489 814)
Негрошові потоки			
Нарахування відсотків (примітка 5.1.8)	-	479 876	479 876
Зміни, пов'язані з коливанням валютних курсів	447 338	-	447 338
Інше	-	-	-
САЛЬДО НА 31.12.2020	7 176 268	18 193	7 194 461

5.17. ТОРГОВА ТА ІНША КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Торгова та інша кредиторська заборгованість має наступний вигляд:

	31.12.2021	31.12.2020
Торгова кредиторська заборгованість		
Кредиторська заборгованість від пов'язаних осіб	1 284 513	1 325 871
Торгова кредиторська заборгованість від непов'язаних осіб	470 875	476 614
Всього торгова кредиторська заборгованість	1 755 388	1 802 485
Інша кредиторська заборгованість та зобов'язання		
Зобов'язання з нарахування забезпечень на понесені витрати	322 410	284 562
Зобов'язання з нарахування забезпечень з оплати праці	78 030	73 524
Відсотки нараховані до погашення	34 740	18 197
Фінансова допомога отримана від пов'язаних осіб	24 969	273 288
Кредиторська заборгованість з оплати праці	131	71
Інша кредиторська заборгованість	14	34
Всього інша кредиторська заборгованість та зобов'язання	460 294	649 676
Торгова та інша кредиторська заборгованість та зобов'язання	2 215 682	2 452 161

Нижче поданий аналіз кредиторської заборгованості за основною діяльністю за кредитною якістю:

	31.12.2021	31.12.2020
До 1 місяця	716 838	585 081
2-6 місяців	321 842	242 080
6-12 місяців	442 905	430 932
Більше 1 року	273 803	544 392
Разом	1 755 388	1 802 485

Торгова кредиторська заборгованість за основними контрагентами:

	31.12.2021	31.12.2020
PJSC WITH FI DOEP	580 374	601 426
EUROPEAN TRANSPORT STEVEDORING	382 558	237 932
GREENTOUR-EX LLC	141 885	384 909
РАЙЗ-СХІД ТОВ	80 818	-
OLEINA SA	73 661	55 287
NEW EUROPEAN COMPANY LLC	66 378	36 356
АСТАРТА ПРИХОРОЛЛЯ ТОВ	49 867	-
ТЕССЛАГРУП ТОВ	49 274	15 914
ПОДІЛЛЯ АГРОПРОДУКТ ТОВ	42 318	-
BUNGE SA	29 515	-
КИЩЕНЦІ ТОВ	24 599	-
ІСТ ОІЛС УКРАЇНА ТОВ	1 906	20 121
НІБУЛОН СП ТОВ	359	26 525
ДУБОВ'ЯЗІВСЬКИЙ ЕЛЕВАТОР ТОВ	218	24 148
ЗОРЯ ПАОП	-	28 757
АГРО Л В ЛІМІТЕД ТЗОВ	-	20 461
ЮНІКОМ АГРІ ТОВ	-	3 707
ЦУКРОВИК СТОВ	-	2 307
Інші	231 658	344 635
Разом	1 755 388	1 802 485

Інформація щодо зміни у зобов'язання з нарахування забезпечень з оплати праці :

	Забезпечення витрат на оплату праці
Баланс на 31.12.2019	54 493
Нарахування за рік	508 722
Використано протягом року	489 691
Сторнування резерву	-
Баланс на 31.12.2020	73 524
Нарахування за рік	16 715
Використано протягом року	12 209
Сторнування резерву	-
Баланс на 31.12.2021	78 030

Сума, що визнана в якості резерву, відображає найкращу розрахункову оцінку витрат, які необхідні на кінець звітного періоду для врегулювання існуючого зобов'язання. Загальна сума забезпечення на оплату праці складається із суми забезпечення витрат на відпустки та суми забезпечення витрат на оплату премій, що обумовлено умовами облікової політики.

Сума резерву із забезпечення витрат на відпустки складається з обов'язкових виплат, передбачених КЗпП, таких як оплата днів щорічної відпустки, компенсації днів невикористаної відпустки при звільненні.

Забезпечення на виплату відпусток створюється щомісячно станом на 30 число звітного місяця, на підставі даних про середньоденний заробіток працівників та кількості невикористаних днів відпустки відповідно до методики розрахунку, що встановлена українським законодавством. Середньоденний заробіток розраховується виходячи із середньої кількості календарних днів за рік з урахуванням свят.

5.18. АВАНСИ ОТРИМАНІ

Попередні оплати отримані за основними контрагентами:

	31.12.2021	31.12.2020
AB LINAS AGRO	13 244	-
BOHSALI FOODS SAL	10 608	6 597
M.M. SINNO & SONS S.A.L.	10 057	8 199
ПВО ТОВ	6 999	908
GRAND WIN LTD	5 893	(202)
AGROPROSPERIS TRADING 2 L	5 239	-
TURNING FORTUNES PTE. LTD.	4 937	2 345
CANADIAN GRAIN INC.	4 580	-
ЯСЕНСВІТ ТОВ	2 818	-
КРОНА ІМПУЛЬС ТОВ	2 665	249
Інші	10 620	37 788
Разом:	77 660	55 884

Уся кредиторська заборгованість деномінована у гривнях та іноземній валюті (долар, євро). Балансова вартість кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

6. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до визначення МСБО (IAS) 24 "Розкриття інформації про зв'язані сторони" під пов'язаними сторонами Компанії, розуміються наступні контрагенти:

- (a) підприємства, які прямо або побічно, через один або декілька посередників контролюють Компанію, контролюються Компанією, або разом з Компанією перебувають під загальним контролем (включаючи холдингові й дочірні Компанії, а також родинні дочірні Компанії);
- (b) асоційовані Компанії – підприємства, на діяльність яких Компанія значно впливає і які, не є дочірніми Компанії або спільними підприємствами інвестора;
- (c) приватні особи, які прямо або побічно володіють пакетом акцій із правом голосу й мають можливість значно впливати на діяльність Компанії, а також кожної, хто впливає або перебуває під впливом такої особи при веденні операцій з Компанією;
- (d) ключовий управлінський персонал Компанії, тобто ті особи, які вповноважені й відповідальні за здійснення планування, керування й контролю над діяльністю Компанії, у тому числі директор Компанії, а також його найближчі родичі;
- (e) підприємства, право голосу в яких належить прямо або побічно будь-якій особі, описаній в п. п. (c) або (d), або особі, на яку такі особи значно впливають. До них відносяться підприємства, що належать директорам або основним акціонерам Компанії, і підприємства, які мають спільного з Компанією, що звітує ключового члена керуючого органу;
- (f) пенсійні фонди, що діють в інтересах співробітників Компанії.

У відношенні кожної можливої операції зі зв'язаною стороною до уваги приймалась сутність операції, а не тільки її правова форма.

Пов'язаними з Компанією особами є:

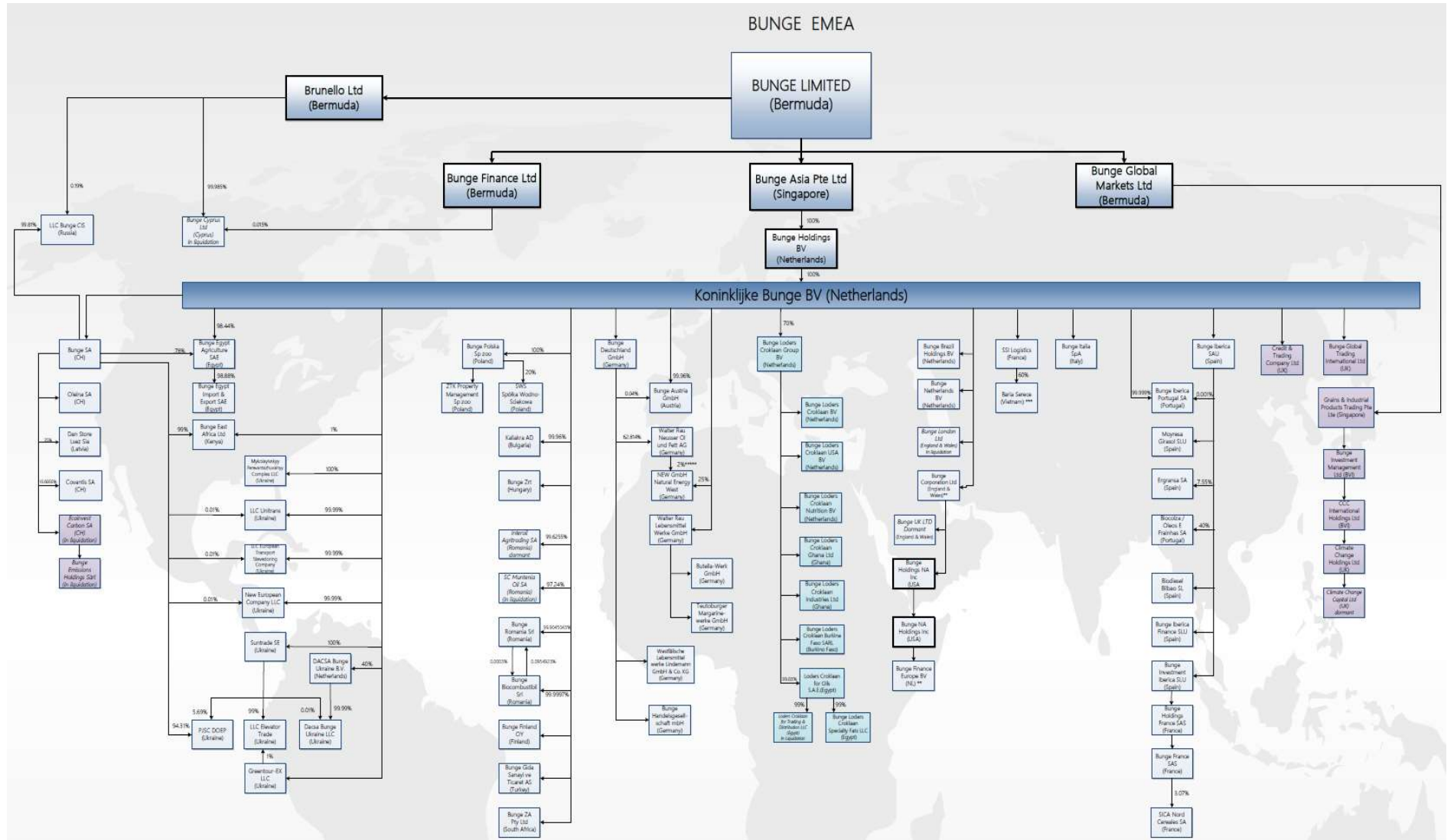
Офіційний сайт Компанії BUNGE - <http://www.bunge.com/>

Головний офіс Компанії BUNGE знаходиться в Уайт Плейнс, штат Нью-Йорк, США. Bunge Ltd. – головна компанія Групи, зареєстрована в Бермудах. Компанія зареєстрована під реєстраційним номером EC20791. Головний офіс розташований за адресою 50 Main Street, White Plains, New York 10606, USA.

BUNGE веде бізнес в більш, ніж 30-ти країнах світу, в тому числі в Індії, Бразилії, Північній Америці, Європі. Чисельність працівників на понад 450 підприємствах, що належать Компанії, становить понад 30 тисяч осіб.

Перелік пов'язаних з Компанією осіб в Європі та Азії наведено на схемі нижче:

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
 Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

Пов'язані сторони можуть здійснювати операції, які не мали б місця між сторонніми Компаніями. Також можуть відрізнятись умови й суми транзакцій у порівнянні з аналогічними операціями між незв'язаними сторонами.

Компанія проводила протягом 2021 року ряд операцій між пов'язаними сторонами (міжгрупові операції), інформація щодо виду та обсягів операцій представлена нижче:

Контрагенти	Придбання/продаж товарів та послуг за 2021 р. (тис. грн без ПДВ)
BUNGE CENTRAL AMERICA, LLC	
Продаж олії соняшникової рафінованої, нерафінованої наливом	36 380
Загалом	36 380
BUNGE OILS, INC.	
Продаж олії соняшникової рафінованої високоолеїнової наливом	22 240
Загалом	22 240
BUNGE AGRITRADE S.A.	
Продаж олії соняшникової рафінованої бутильованої	75 127
Загалом	75 127
BUNGE CANADA	
Продаж олії соняшникової рафінованої наливом	2 093
Загалом	2 093
BUNGE ASIA PTE LTD	
Продаж олії соняшникової рафінованої наливом та бутильованої, продаж олії соняшникової високоолеїнової	664 272
Загалом	664 272
BUNGE INDIA PRIVATE LIMITED	
Продаж олії соняшникової рафінованої високоолеїнової	1 136
Загалом	1 136
BUNGE SA	
Придбання Роялті	82
Придбання послуг з автоматизації та зберігання інформації	73 211
Продаж консультаційних послуг	25 081
Продаж послуг з транспортування, зберігання	204 353
Списання кредиторської заборгованості	1
Продаж кукурудзи	2 108 154
Продаж лушпиння	10 905
Продаж олії соняшникової високоолеїнової наливом	3 264 990
Продаж олії соняшникової нерафінованої наливом	14 734 096
Продаж олії соняшникової рафінованої наливом	428 793
Продаж пшениці 2 класу	606 352
Продаж пшениці 3 класу	1 652 051
Продаж пшениці 4 класу	532 603
Продаж шроту	4 827 165
Продаж ячменю	836 607
Загалом	29 304 444
KONINKLIJKE BUNGE BV	
Отримано кредитні кошти	3 417 684
Нараховано відсотки за користування кредитними коштами	40 450
Придбання Роялті	1 368
Продаж лецитину	37 835
Загалом	3 497 337

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
 Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

Європейська транспортна стивідорна компанія ТОВ	
Отримання фінансової допомоги	212 171
Придбання послуг з переробки	894 037
Продаж лушпиння гранульованого та негранульованого	53 593
Продаж послуг з оренди майна, обладнання	201
Загалом	1 160 002
ZAKLADY TLUSZCZOWE KRUSZWICA SA	
Обладнання	2 899
Продаж олії соняшникової рафінованої наливом	254 742
Загалом	257 641
Дніпропетровський олійноекстракційний завод ПРАТ	
Придбання послуг з переробки	578 673
Придбання послуг логістики	4 693
Придбання послуг оренди	1 688
Придбання послуг ремонту обладнання	31
Продаж послуг з оренди рухомого та нерухомого майна	90 535
Продаж лушпиння негранульованого	30 882
Продаж олії соняшникової рафінованої бутильованої	350
Загалом	706 852
Елеватортрейд ТОВ	
Отримання фінансової допомоги	7 830
Придбання послуг оренди	607
Продаж послуг оренди приміщення, суборенди обладнання	7
Загалом	8 444
ТОВ "ДАКСА БУНГЕ УКРАЇНА"	
Послуги зберігання	917
Відшкодування послуг	3 746
Продаж кукурудзи	12 886
Загалом	17 549
OLEINA SA	
Придбання Роялті	53 564
Загалом	53 564
BUNGE ZRT	
Придбання Роялті	120
Придбання олії ріпака наливом	6 887
Загалом	7 007
ГрінТур-Екс ТОВ	
Отримання фінансової допомоги	143 172
Придбання вантажно-розвантажувальних послуг	478 035
Придбання послуг лабораторії	2 102
Придбання послуг оренди	478
Загалом	623 787
Нова Європейська компанія ТОВ	
Придбання вантажно-розвантажувальних послуг	99 580
Загалом	99 580
BUNGE IBERICA S.A.U.	
Отримано кредитні кошти	2 598 255
Нараховано відсотки за користування кредитними коштами	128 685
Загалом	2 726 940

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

Сума залишків заборгованостей між Компанією та пов'язаними особами представлено станом на 31.12.2021 року наведено нижче:

Контрагенти	Торгова дебіторська заборгованість, тис. грн з ПДВ	Попередні оплати (інша дебіторська заборгованість), тис. грн з ПДВ
BUNGE SA	2 098 776	-
BUNGE ASIA PTE LTD	58 649	-
Дніпропетровський олійноекстракційний завод ПРАТ	20 267	-
Європейська транспортна стивідорна компанія ТОВ	18 579	-
ТОВ "ДАКСА БУНГЕ УКРАЇНА"	5 015	-
KONINKLIJKE BUNGE BV	2 591	-
BUNGE CANADA	1 114	-
Елеватортрейд ТОВ	9	-
Разом	2 205 000	0

Контрагенти	Торгова кредиторська заборгованість, тис. грн з ПДВ	Попередні оплати (інша кредиторська заборгованість), тис. грн з ПДВ
Дніпропетровський олійноекстракційний завод ПРАТ	580 374	-
Європейська транспортна стивідорна компанія ТОВ	382 558	-
ГрінТур-Екс ТОВ	141 885	-
OLEINA SA	73 661	-
НОВА ЄВРОПЕЙСЬКА КОМПАНІЯ ТОВ	66 378	-
BUNGE SA	29 515	-
Елеватортрейд ТОВ	8 465	-
KONINKLIJKE BUNGE BV	1 553	-
BUNGE ZRT	125	-
Разом	1 284 514	0

Заборгованості є поточними, тому резерв сумнівних боргів створювався в розмірі 1% від заборгованості Безнадійні або сумнівні заборгованості відсутні. В угодах між Сторонами відсутні особливі умови, забезпечення та відшкодування внаслідок непогашення зобов'язань.

Винагорода, отримана ключовим управлінським персоналом за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року склала 12 733 тис. грн. (за 2020 рік – 19 252 тис. грн.), що відображені у складі витрат на оплату праці.

6.2. Справедлива вартість фінансових інструментів

Балансова вартість фінансових активів та зобов'язань дорівнює їх справедливій вартості. Компанія здійснює аналіз фінансових інструментів, визнаних за справедливою вартістю, у розрізі таких категорій ієрархії:

- інструменти, справедлива вартість яких була визначена на основі котирувань цін на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань - рівень 1;
- інструменти, справедлива вартість яких була визначена на основі відмінних від котирувань цін, включених до Рівню 1, вихідних даних, що спостерігаються для активу або зобов'язання безпосередньо (ціни) або опосередковано (похідні від цін) - рівень 2;
- інструменти, справедлива вартість яких була визначена на основі вихідних даних для активу або зобов'язання, не заснованих на спостережуваних ринкових даних (вихідні дані, що не спостерігаються на ринку) - рівень 3.

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
 Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

	31.12.2021				31.12.2020			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Разом	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Разом
Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з подальшою рекласифікацією накопичених прибутків і збитків (боргові інструменти)	-	-	-	-	-	-	-	-
фінансові активи, класифіковані за рішенням організації як оцінювані за справедливою вартістю через інший сукупний дохід без подальшої рекласифікації накопичених прибутків і збитків при припиненні визнання (пайові інструменти)	-	-	-	-	-	-	-	-
Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	2 447 709	-	-	2 447 709	2 346 658	-	-	2 346 658
ВСЬОГО	2 447 709	-	-	2 447 709	2 346 658	-	-	2 346 658

Див. Примітку 5.10. та 5.13, де розкрито інформацію щодо структури довгострокової дебіторської заборгованості та інших фінансових активів.

6.3. Управління ризиками

Основні фінансові зобов'язання Компанії включають кредити та позики, торгіву та іншу кредиторську заборгованість. Основною метою даних фінансових зобов'язань є фінансування операцій Компанії. До складу основних фінансових активів Компанії входять торгова дебіторська заборгованість, грошові кошти та короткострокові депозити, які виникають безпосередньо в ході її операційної діяльності.

Компанія схильна до ринкового ризику, кредитного ризику та ризику ліквідності. Керівництво Компанії контролює процес управління цими ризиками.

Кредитний ризик

Найвищий кредитний ризик Компанії відноситься до дебіторській заборгованості. Значна частина продажів Компанії проводиться на умовах часткової або повної передоплати, відстрочення платежу надаються на короткий строк і тільки контрагентам, що зарекомендували себе надійними й платоспроможними підприємствами.

При одержанні інформації про зміну платоспроможності покупця у негативну сторону, ризик, що виник у зв'язку із цим, оцінюється й береться до уваги при нарахуванні резерву сумнівних боргів. Через це, керівництво не вважає, що в Компанії виникає істотний ризик збитків понад уже сформований резерв по зниженню вартості дебіторської заборгованості

Максимальна сума кредитного ризику, на який наражається Компанія, показана нижче за категоріями фінансових активів:

	31 грудня 2021 р.	1 січня 2021 р.
Грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 5.14)	63 809	1 549
Торгова дебіторська заборгованість та інша дебіторська заборгованість (Примітка 5.10)	2 567 027	687 643
Загальна сума кредитного ризику балансових фінансових інструментів	2 630 836	689 192

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

Управління кредитним ризиком, пов'язаним з покупцями, здійснюється бізнес-одиноцею відповідно до політики, процедур і системам контролю, встановленими Компанією щодо управління кредитним ризиком, пов'язаним з покупцями. Кредитна якість покупця оцінюється на основі докладної форми оцінки кредитного рейтингу. Здійснюється регулярний моніторинг непогашеної дебіторської заборгованості покупців та активів за договором.

Необхідність визнання знецінення аналізується на кожну звітну дату з використанням матриці оціночних резервів для оцінки очікуваних кредитних збитків. Ставки оціночних резервів встановлюються в залежності від кількості днів прострочення платежу. Розрахунки відображають результати, розраховані з урахуванням ймовірності, тимчасову вартість грошей і обґрунтовану та підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату. Компанія не має майна, переданого їй у заставу як забезпечення належної їй заборгованих грошей.

Отже, керівництво Компанії вважає доцільним надавати у фінансовій інформації дані про строки заборгованості та іншу інформацію про кредитний ризик. Цю інформацію подано у Примітці 5.10.

Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик включає в себе три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик і інші цінові ризики, наприклад, ризик зміни цін на інструменти капіталу і ризик зміни цін на товари. Фінансові інструменти, яким властивий ринковий ризик, включають в себе кредити і позики, депозити, інвестиції в боргові і пайові інструменти і похідні фінансові інструменти.

Обсяги реалізації Компанії залежать від цін закупівлі сировини для виробництва олії й інших продуктів переробки. Компанія купує сировину у вітчизняних сільськогосподарських виробників. Україна є країною з ризикованим сільським господарством, тому є ризик того, що ціни на сировину можуть коливатися залежно від урожайності по країні.

Валютний ризик

Відповідно до МСФЗ 7, валютний ризик виникає за фінансовими інструментами у валюті, яка не є функціональною, і є монетарними за характером; ризики, пов'язані з перерахунком валют, не враховуються. Валютний ризик виникає, переважно, по нефункціональним валютам, в яких Компанія має фінансові інструменти.

У таблиці надані монетарні фінансові активи і зобов'язання Компанії за балансовою вартістю станом на звітну дату.

31.12.2021	UAH	USD	EUR	Разом
Фінансові активи				
Торгова та інша ДЗ (Прим. 5.10)	371 710	2 195 367	(50)	2 567 027
Грошові кошти та їх еквіваленти (Прим.5.14)	3 313	55 806	4 690	63 809
Разом	375 023	2 251 173	4 640	2 630 836
Фінансові зобов'язання				
Орендні зобов'язання (Прим.5.4)	25 474	-	-	25 474
Торгова та інша КЗ (Прим.5.17)	1 989 578	216 482	9 622	2 215 682
Заборгованість за кредитами (Прим. 5.16)	6 224 084	3 464 331	-	9 688 415
Разом	8 239 136	3 680 813	9 622	11 929 571
Чиста позиція	(7 864 113)	(1 429 640)	(4 982)	(9 298 735)

Нижче відображено чутливість прибутку Компанії до оподаткування та капіталу до можливої помірної зміни обмінного курсу, при незмінних інших складових:

Вплив на прибуток до оподаткування і капітал	За рік, що закінчився
	31.12.2021
	EUR
Збільшення валютного курсу на 5%	(249)
Зменшення валютного курсу на 5%	249
	USD
	31.12.2021
	USD
Збільшення валютного курсу на 5%	(71 482)
Зменшення валютного курсу на 5%	71 482

Ризик процентної ставки

Процентний ризик - це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових процентних ставок. Схильність Компанії до ризику зміни ринкових процентних ставок відноситься, перш за все, до довгострокових боргових зобов'язань Компанії з плаваючою процентною ставкою.

Компанія залучає короткострокові кредити банків у національній і в іноземній валюті. В основному ці кредити з фіксованою процентною ставкою. Компанія не має конкретної програми заходів, націленої на непередбачуваність фінансових ринків і спрямованої на мінімізацію потенційних негативних наслідків для фінансових результатів Компанії, тому що вплив цих ринків на фінансовий результат групи не значний - у Компанії немає істотних активів, які приносять процентний дохід.

Компанія управляє процентним ризиком, використовуючи поєднання кредитів і позик з фіксованою і плаваючою процентною ставкою.

Ризик ліквідності

Ризик втрати ліквідності являє собою ризик того, що Компанія не зможе оплатити свої зобов'язання при настанні строку їх погашення. Компанія здійснює контроль над ризиком дефіциту грошових коштів, використовуючи інструмент планування поточної ліквідності. Метою Компанії є підтримка балансу між безперервністю фінансування та гнучкістю шляхом використання банківських овердрафтів, банківських кредитів, фінансової оренди. .

Компанія проаналізувала концентрацію ризику щодо рефінансування своєї заборгованості і прийшла до висновку, що вона є низькою. Компанія має доступ до джерел фінансування в достатньому обсязі, а терміни погашення заборгованості, що підлягає виплаті протягом 12 місяців, за домовленістю з поточними кредиторами можуть бути перенесені на більш пізні дати. Суми у таблиці аналіз за строками станом на 31.12.2021р.

	До 6 місяців	6-12 місяців	Більше 1 року	Всього
Зобов'язання				
Зобов'язання з оренди (Примітка 5.4)	-	17 915	7 559	25 474
Позикові кошти (Примітка 5.16.)	-	9 688 411	-	9 688 411
Торгова кредиторська та інша фінансова кредиторська заборгованість (Примітка 5.17)	1 436 539	472 176	306 967	2 215 682
Всього майбутніх платежів	1 436 539	10 178 502	314 526	11 929 567

Операційний та юридичний ризики

Операційний та юридичний ризики включають:

- ризик персоналу, пов'язаний з діями або бездіяльністю працівників Компанії (людським фактором), включаючи допущення помилок при проведенні операції, здійснення неправомірних операцій, пов'язане з недостатньою кваліфікацією або із зловживанням персоналу, перевищення повноважень, розголошення інсайдерської та/або конфіденційної інформації та інше;
- інформаційно-технологічний ризик, пов'язаний з недосконалою роботою інформаційних технологій, систем та процесів обробки інформації або з їх недостатнім захистом, включаючи збій у роботі програмного та/або технічного забезпечення, обладнання, інформаційних систем, засобів комунікації та зв'язку, порушення цілісності даних та носіїв інформації, несанкціонований доступ до інформації сторонніх осіб та інше;
- правовий ризик, пов'язаний з недотриманням Компанією вимог законодавства, договірних зобов'язань, а також з недостатньою правовою захищеністю установи або з правовими помилками, яких припускається установа при провадженні діяльності.

Чутливість Компанії до операційного ризику є низькою, оскільки розподіл обов'язків в Компанії направлений на зменшення можливостей, які дають змогу будь-якій особі обіймати посаду, що дозволяє їй робити та приховувати помилки або шахрайські дії у звичайному ході виконання своїх обов'язків, розроблена досконала система внутрішнього фінансового моніторингу. Працівники регулярно проходять ознайомлення із законодавством України.

Системні і програмно-технічні засоби та засоби зв'язку, які використовує Компанія, запобігають втратам, крадіжкам, несанкціонованому знищенню, викривленню, підробленню, копіюванню інформації та забезпечують архівацію даних та інформації щодо проведених операцій за кожний операційний день, а також забезпечують дублювання роботи всіх систем та елементів для забезпечення збереження інформації та забезпечення неможливості її знищення з будь-яких обставин.

Ціновий ризик

Керівництво Компанії стежить за коливаннями цін на соняшникову олію, вироблену сільськогосподарську продукцію та сільськогосподарську продукцію. Керівництво управляє значною частиною цього ризику через операції з похідними інструментами, щоб обмежити цей ризик. Керівництво хеджує товарний ціновий ризик, що виникає через зміни ринкової ціни соняшникової олії, використовуючи форвардні контракти. Група також укладає інші форвардні контракти щодо зменшення ризику на наступні 12 місяців, які не відповідають вимогам щодо обліку хеджування. Вони регулюються політикою управління ризиками та обліковуються як утримувані для торгівлі, а прибутки та збитки визнаються у прибутку чи збитку.

Компанія хеджує валютні ризики, використовуючи форвардні та ф'ючерсні контракти. Всі рішення щодо хеджування приймаються відповідними спеціалістами, що відносяться до окремого структурного підрозділу.

6.4. Управління капіталом

Компанія здійснює керування капіталом для досягнення наступних цілей:

- зберегти здатність Компанії продовжувати свою діяльність так, щоб вона й надалі забезпечувала дохід для учасників Компанії й виплати іншим зацікавленим сторонам;
- забезпечити належний прибуток учасникам Компанії, завдяки визначенню цін на продукцію й послуги Компанії, відповідних до рівня ризику.

Компанія управляє структурою капіталу та змінює її відповідно до змін економічних умов і вимог договірних умов. З метою збереження або зміни структури капіталу Компанія може регулювати виплати дивідендів, проводити повернення капіталу акціонерам або випускати нові акції. Компанія здійснює контроль над капіталом за допомогою коефіцієнта фінансового важеля, який розраховується як відношення чистого заборгованості до суми капіталу і чистої заборгованості. Політика Компанії передбачає підтримку значення даного коефіцієнта в межах 20-40%. У чисту заборгованість включаються процентні кредити та позики, торгова та інша кредиторська заборгованість за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів, виключаючи суми, що відносяться до припиненої діяльності.

Для досягнення даної мети управління капіталом, серед іншого, має забезпечуватись виконання всіх договірних умов за процентними кредитами та позиками, які визначають вимоги щодо структури капіталу. Невиконання договірних умов дає банку право вимагати негайного повернення кредитів і позик. У поточному періоді договірні умови за процентними кредитами та позиками не порушувалися.

6.5. Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури

У ході звичайної діяльності Компанія має справу із судовими позовами й претензіями. Керівництво вважає, що максимальна відповідальність щодо зобов'язань, у випадку виникнення таких, яка є слідством позовів або претензій, не буде мати істотного негативного впливу на фінансовий стан або результати майбутніх операцій Компанії. Опис за основними судовими позовами та претензіями наведено нижче.

Офіс великих платників ДФСУ проти ДП «Сантрейд» щодо анулювання податкового повідомлення-рішення виданої на підставі Акту про позапланову податкову перевірку №530/28-10-04-01-03/25394566 від 20.11.2020 про зменшення суми бюджетного відшкодування ПДВ та накладення штрафу Сума судового спору 9 194,7 тис. грн. Справа № 640/6932/21.

Справа перебуває в суді першої інстанції. Ми виграли справу в суді першої інстанції. Суд апеляційної інстанції залишив апеляційну скаргу податкового органу без руху. Розгляд справи в суді апеляційної інстанції призначено на 13 липня 2022 року. Керівництво оцінює ризик настання негативного розвитку подій як малоімовірний.

Офіс великих платників ДФСУ проти ДП «Сантрейд» щодо анулювання податкового повідомлення-рішення виданої на підставі Акту про позапланову податкову перевірку №35/28-10-04-01-04/25394566 від 19.10.2020 про зменшення суми бюджетного відшкодування ПДВ та накладення штрафу Сума судового спору 8 838,4 тис. грн. Справа № 640/3561/21.

Справа перебуває в суді першої інстанції. Ми виграли справу в суді першої інстанції. Податковий орган подав апеляційну скаргу. Апеляційний суд відкрив провадження та призначив справу до розгляду. Ми виграли справу в апеляційному суді. Керівництво оцінює ризик настання негативного розвитку подій як малоімовірний.

Офіс великих платників ДФСУ проти ДП «Сантрейд» щодо анулювання податкового повідомлення-рішення виданої на підставі Акту про позапланову податкову перевірку №35/28-10-04-01-04/25394566 від 19.10.2020 про зменшення суми бюджетного відшкодування ПДВ та накладення штрафу Сума судового спору 2 149,9 тис. грн.

Справа № 640/3565/21.

Справа перебуває в суді першої інстанції. Ми виграли справу в суді першої інстанції. Податковий орган подав апеляційну скаргу. Апеляційний суд відкрив провадження та призначив справу до розгляду. Ми виграли справу в апеляційному суді. Податковий орган подав касаційну скаргу. Керівництво оцінює ризик настання негативного розвитку подій як малоймовірний.

Офіс великих платників ДФСУ проти ДП «Сантрейд» щодо анулювання податкового повідомлення-рішення виданої на підставі Акту про позапланову податкову перевірку № 681 / 28-10-05-01-03 / 25394566 від 19.05.2020 про зменшення суми бюджетного відшкодування ПДВ та накладення штрафу Сума судового спору 1 291,7 тис. грн. Справа № 640/20634/20.

Справа перебуває в суді першої інстанції. Керівництво оцінює ризик настання негативного розвитку подій як малоймовірний.

Офіс великих платників ДФСУ проти ДП «Сантрейд» щодо анулювання податкового повідомлення-рішення від 12.07.2018 р. (щодо ПДВ). Сума судового спору 4 666,4 тис. грн. Справа № 826/16317/18.

Справа перебуває в суді першої інстанції, Суд призначив експертизу та зупинив судовий розгляд. Суд вирішив продовжити перегляд у письмовій формі без усних слухань. Керівництво оцінює ризик настання негативного розвитку подій як малоймовірний.

Офіс великих платників ДФСУ проти ДП «Сантрейд» щодо анулювання податкового повідомлення-рішення від 03.11.2017 р. (щодо податку на прибуток). Сума судового спору 7 910,1 тис. грн. Справа № 826/14403/17.

Судом першої інстанції, апеляційним судом прийнято рішення на користь Компанії. Податковим органом подано касаційну скаргу. Керівництво оцінює ризик настання негативного розвитку подій як малоймовірний.

Міжрегіональне ГУ ДФСУ - Центральний офіс з обслуговування великих платників проти ДП «Сантрейд» щодо анулювання податкового повідомлення-рішення від 06.11.2015 р. (щодо ПДВ). Сума судового спору 8 057,1 тис. грн. Справа № 826/611/16.

Судом першої інстанції прийнято рішення на користь Компанії. Судом відкрито касаційне провадження, дата слухання не призначена. Керівництво оцінює ризик настання негативного розвитку подій як малоймовірний.

Податкове законодавство. Українське податкове, валютне та митне законодавство часто змінюється. Суперечливі положення тлумачаться по-різному. Керівництво Компанії вважає, що його тлумачення є доречним та обґрунтованим і нараховує відповідні резерви на податок на прибуток та інші податки на підставі цього припущення. Однак неможливо гарантувати, що податкові органи не оскаржать нараховані суми.

Тлумачення податкового законодавства податковими органами стосовно операцій та діяльності Компанії можуть відрізнитися від тлумачення керівництва. Податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок, застосовуючи досить складний підхід. Це передбачає дотримання вказівок Вищого арбітражного суду за справами про ухилення від оподаткування шляхом перевірки сутності та комерційних підстав операцій, а не лише їх юридичної форми. Ці фактори у поєднанні із зусиллями податкових органів, спрямованими на збільшення податкових надходжень у відповідь на зростання бюджетного тиску, можуть призвести до зростання рівня та частоти податкових перевірок. Зокрема, існує вірогідність того, що операції та діяльність, які раніше не оскаржувались, можуть бути оскаржені у майбутньому. У результаті можуть бути нараховані додаткові суми податків, штрафів та пені.

Податкові та митні органи мають право здійснювати донарахування, стягувати пеню та інші податкові зобов'язання протягом трьох років після закінчення податкового періоду. За певних обставин перевірка може стосуватися довгих періодів.

6.6. Події після закінчення звітного періоду

Після закінчення звітного періоду до часу опублікування фінансової інформації у фінансово-господарській діяльності Компанії не відбулося суттєвих подій, які вимагали б коригування після звітного періоду сум, визнаних у фінансовій звітності, або визнання раніше не визнаних статей відповідно до вимог МСБО 33.

Фінансова звітність ДП «Сантрейд» за МСФЗ – 31 грудня 2021 року
Всі суми в таблицях наведені у тисячах гривень

У Компанії відсутні інші події після дати балансу, ніж зазначене вище, що вимагають додаткового їх розкриття у примітках до фінансової звітності, а саме:

- 1) 07.02.2022 було списано насіння соняшника за рахунок резерву, що був сформований у лютому 2019 року у розмірі 161 846 тис гривень;
- 2) 24 лютого 2022 року Російська Федерація починає військове вторгнення в Україну. У результаті уряд запровадив воєнний стан на всій території України. Вінницька область тимчасово перебувала під військовим вторгненням, де Компанія має відокремлений підрозділ, «Просяньська філія ДП Сантрейд» на дату складання цього звіту компанія звіт Компанія тимчасово обмежила свою діяльність на елеваторі, доки не буде повністю безпечного середовища для працівників філії. Керівництво Компанії контролює всі її операції. Частина сільськогосподарської продукції, знаходяться на елеваторах, що розташовані на тимчасово окупованих територіях та територіях де наразі ведуться активні бойові дії, тому доступ до матеріальних цінностей наразі відсутній, або є небезпечним. Офісний персонал працює віддалено, тоді як працівники на виробництві виконують свої обов'язки у своїх зонах діяльності. Близько 200 співробітників Компанії були мобілізовані до лав Збройних Сил України. Компанія забезпечує цих працівників необхідними засобами захисту та надає фінансову підтримку таким працівникам. Платежі з обслуговування боргу не є суттєвими для Компанії на даному етапі та можуть бути покриті поточним операційним грошовим потоком, отриманим від продажу товарів. Компанія має достатньо коштів для обслуговування існуючої заборгованості. Компанія має доступ до місцевих кредитів, які виділяють кошти на основні операційні потреби (включаючи зарплати, податки, матеріально-технічні ресурси тощо). Компанія працює з існуючими та потенційними кредиторами (включаючи державні банки), щоб залучити додаткове фінансування, коли це необхідно в майбутньому. Компанія регулярно контролює свої зобов'язання та підтримує тісні контакти з усіма своїми кредиторами. Ділова інформація Компанії захищена та зберігається належним чином. Хоча діяльність Компанії зазнала значного впливу, і керівництво підготувало свій 12-місячний бюджет на основі відомих фактів і подій, існує значна невизначеність щодо майбутнього розвитку військового вторгнення, його тривалості та коротко- та довгострокового впливу на Компанію, її співробітники, операції, ліквідність і активи. Може існувати кілька сценаріїв подальшого розвитку поточної ситуації з невідомою ймовірністю.
- 3) На дату затвердження цієї фінансової звітності частина товарно-матеріальних запасів Компанії знаходяться в районах активних бойових дій, відповідно станом на дату випуску фінансової звітності Компанією було нараховано резерв на знецінення та втрату запасів в розмірі 2 344 131 тис. грн.

Фінансовий директор / Басова Н.П.

Головний бухгалтер / Дринь Н.О./